

Regeringens proposition

1990/91:160

om ändringar i lagen (1973:370) om
arbetslöshetsförsäkring, m. m.

Prop.
1990/91:160

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 21 mars 1991.

På regeringens vägnar

Odd Engström

Mona Sahlin

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring, m. m.

I propositionen läggs fram förslag avseende främst de föreningsrättsliga bestämmelserna i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring (ALF-lagen). I ALF-lagen intagna hänvisningar till den upphävda lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar utgår och ersätts av föreskrifter som självständigt reglerar arbetslöshetskassornas verksamhet.

I ALF-lagen intagna bestämmelser om konkurs och om talan mot styrelseledamot, revisor m. fl. samt om straffansvar och skadestånd för bl. a. sådana funktionärer föreslås slopade. Föreskrifter om likvidation och upplösning av en arbetslöshetskassa ersätts med bestämmelser om ett modifierat fusionsförfarande. Beträffande ALF-lagens första avdelning föreslås att vissa obsoleta bestämmelser utgår.

Ändringarna i ALF-lagen medför en följdändring i lagen (1987:668) om införande av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1992.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring¹

dels att 2, 9, 26 och 105 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 45, 49, 50, 60, 66, 67, 70, 89, 100 samt 101 §§ skall utgå,

dels att i 20, 27, 28, 33, 55, 57, 93 och 94 §§ orden ”erkänd arbetslöshetskassa” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”arbetslöshetskassa” i motsvarande form,

dels att 1, 3, 10, 34, 38—54, 56, 58—92, 95—96 a, 97—104 §§, rubriken till andra avdelningen samt rubrikerna närmast före 38, 58, 88 och 104 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 62 och 64 §§ skall sättas närmast före 81 respektive 72 §,

dels att det närmast före 42, 47 och 91 §§ skall införas nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Arbetslöshetsförsäkringen handhas av *erkända* arbetslöshetskassor. Dessa står under tillsyn av arbetsmarknadsstyrelsen.

Arbetslöshetsförsäkringen handhas av arbetslöshetskassor *som har registrerats enligt denna lag*. Dessa står under tillsyn av arbetsmarknadsstyrelsen. *Närmare bestämmelser om arbetslöshetskassor finns i andra avdelningen.*

3 §

Försäkrad enligt denna lag är var och en som är medlem i *erkänd* arbetslöshetskassa.

Försäkrad enligt denna lag är var och en som är medlem i *en registrerad* arbetslöshetskassa.

10 §

Försäkrad som omedelbart före inträdet i *erkänd* arbetslöshetskassa varit medlem i annan sådan kassa får för uppfyllande av medlems- och arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan. *Vad nu har sagts gäller utan hinder av vad som kan ha föreskrivits enligt 9 §.*

Försäkrad som omedelbart före inträdet i *en* arbetslöshetskassa har varit medlem i annan sådan kassa får för uppfyllande av medlems- och arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan.

34 §

Finner *erkänd* arbetslöshetskassa att försäkrad medlem, som medve-

Finner arbetslöshetskassa att försäkrad medlem, som medvetet eller

¹ Lagen omtryckt 1982:432.

tet eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för bedömande av hans rätt till ersättning, *icke* bör uteslutas ur kassan enligt 51 § denna lag, kan kassan i stället fränkänna honom rätt till ersättning för en tid av högst ett år.

Förekommer sannolika skäl att försäkrad gjort sig skyldig till förfarande som avses i första stycket, kan ersättning som tillkommer honom innehållas i avvaktan på utredning i ärendet.

Beslut enligt första eller andra stycket skall av kassan ofördröjligen anmälas till arbetsmarknadsstyrelsen.

av grov vårdslöshet lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för bedömande av hans rätt till ersättning, *inte* bör uteslutas ur kassan enligt 48 § denna lag, kan kassan i stället fränkänna honom rätt till ersättning för en tid av högst ett år.

ANDRA AVDELNINGEN

Bestämmelser om erkända arbetslöshetskassor

Allmänna bestämmelser

38 §

Erkänd arbetslöshetskassa registreras hos arbetsmarknadsstyrelsen.

Med registreringen följer rätt till statsbidrag enligt de bestämmelser som gäller därom.

Denna lag äger icke tillämpning på facklig organisation eller annan liknande förening för vårdande av yrkesangelägenheter av den anledningen att föreningen meddelar understöd vid arbetslöshet.

39 §²

Erkänd arbetslöshetskassa skall till medlemmarna utgiva ersättning vid arbetslöshet enligt denna lag.

Kassan får ej utöva annan verk-

Bestämmelser om arbetslöshetskassor

Inledande bestämmelser

En förening får registreras som arbetslöshetskassa, om föreningen har till ändamål att ge sina medlemmar ersättning vid arbetslöshet.

En arbetslöshetskassa skall i enlighet med bestämmelserna i denna lag till medlemmarna utge ersättning vid arbetslöshet.

En arbetslöshetskassa har rätt till statsbidrag för ersättning som betalas ut i enlighet med bestämmelserna i denna lag. Om en arbetslöshetskassa har fått statsbidrag utan att vara berättigad till det eller har fått för stort bidrag, skall kassan betala tillbaka bidraget.

En arbetslöshetskassa får inte ut-

² Senaste lydelse 1989:426.

samhet än sådan som avses i första stycket eller använda medel för ändamål som är främmande för sådan verksamhet. *Arbetsmarknadsstyrelsen får dock, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från denna regel.*

öva annan verksamhet än sådan som avses i första stycket eller använda medel för ändamål som är främmande för sådan verksamhet. *Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, arbetsmarknadsstyrelsen får medge undantag från denna föreskrift, om särskilda skäl föreligger.*

40 §

För erkänd arbetslöshetskassas förbindelser svarar endast kassans tillgångar inbegripet förfallna men ej erlagda avgifter.

För en arbetslöshetskassas förbindelser svarar endast kassans tillgångar. *I tillgångarna inräknas avgifter och andra belopp som har förfallit till betalning, även om de ännu inte har betalats.*

41 §

Innan erkänd arbetslöshetskassa registrerats, kan den ej förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter eller vara part inför domstol eller annan myndighet. Sedan styrelse utsetts, kan dock denna föra talan i mål rörande kassans bildande.

En arbetslöshetskassa som har registrerats kan förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

Handlar medlemmar i kassan eller ledamöter av dess styrelse eller andra på kassans vägnar, innan den registrerats, svarar de som deltagit i åtgärden eller beslutet därom solidariskt för uppkomna förbindelser.

Bildandet av en arbetslöshetskassa

42 §

För att förening skall kunna registreras som erkänd arbetslöshetskassa fordras att föreningen

1. har minst 1 500 medlemmar,
2. antagit stadgar och utsett styrelse och revisorer enligt denna lag.

Om särskilda skäl föreligger kan arbetsmarknadsstyrelsen medge att förening med mindre antal medlemmar än som sägs i första stycket 1 får registreras.

För att en förening skall kunna registreras som arbetslöshetskassa fordras att föreningen har minst 10 000 medlemmar samt att den i *enlighet med bestämmelserna i denna lag har antagit stadgar och utsett styrelse och revisorer.*

43 §

Sammanfaller det avsedda verksamhetsområdet för kassa som söker registrering helt eller till huvud-

En arbetslöshetskassas stadgar skall avfattas enligt normalstadgar som fastställs av arbetsmarknads-

saklig del med verksamhetsområdet för redan registrerad arbetslöshetskassa och kan på grund härav väntas uppkomma olägenheter med hänsyn till försäkringsverksamhetens ändamålsenliga bedrivande, för registrering vägras.

styrelsen.

Stadgarna skall ange

1. arbetslöshetskassans firma,
2. kassans verksamhetsområde med uppgift om kassan är avsedd för anställda, företagare eller båda dessa kategorier,

3. den ort i Sverige där kassans styrelse skall ha sitt säte.

4. de villkor som skall gälla för inträde i kassan och för uteslutning av medlem,

5. hur ersättning skall betalas.

6. hur fasta avgifter skall betalas.

7. påföljden av försummelse att till kassan betala fast avgift eller uttaxerat belopp.

8. antalet styrelseledamöter, revisorer och suppleanter för dem, hur de skall tillsättas och tiden för deras uppdrag.

9. bestämmelser om föreningsstämma.

10. antalet ombud som skall utses till föreningsstämman, hur de skall utses och tiden för deras uppdrag.

11. tid för ordinarie föreningsstämma.

12. inom vilken tid och hur föreningsstämman skall sammankallas samt hur andra meddelanden skall bringas till medlemmarnas eller ombudens kännedom, samt

13. inom vilken tid och hur en medlem, som vill få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma, skall begära det.

Arbetsmarknadsstyrelsen får medge att en arbetslöshetskassas stadgar innehåller annat än det som anges i andra stycket, om det föreligger särskilda skäl.

Bestämmelserna i andra stycket 8 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

44 §

För bildandet av erkänd arbetslöshetskassa för företagare fordras tillstånd av regeringen.

En arbetslöshetskassas firma skall innehålla ordet "arbetslöshetskassa".

Firman skall tydligt skilja sig från annan förut registrerad, ännu bestående arbetslöshetskassas firma.

Endast arbetslöshetskassa får i sin firma använda benämningen arbetslöshetskassa eller förkortning därav.

45 §³

Erkänd arbetslöshetskassas stadgar skall i tillämpliga delar och i enlighet med denna lag avfattas enligt normalstadgar som fastställs av arbetsmarknadsstyrelsen.

Stadgarna skall ange

*1. kassans firma,
2. kassans verksamhetsområde med uppgift huruvida kassan är avsedd för anställda eller företagare eller för bådadera kategorierna,*

3. den ort inom riket där kassans styrelse skall ha sitt säte,

4. de villkor som skall gälla för inträde i kassan och för uteslutning av medlem,

5. vad som skall gälla beträffande medlemmarnas förmåner och skyldigheter i arbetslöshetsförsäkringen samt ordningen för utbetalning av ersättning,

6. storleken av de fasta avgifter, som skall erläggas till kassan, och ordningen för avgifternas erläggande,

7. påföljden av försummelse att till kassan erlägga fast avgift eller uttaxerat belopp,

8. antalet styrelseledamöter, revisorer och suppleanter för dem, sättet för deras tillsättande och tiden för deras uppdrag,

9. bestämmelser om föreningsstämma och hur dess befogenhet skall utövas,

10. om föreningsstämmans befogenhet skall utövas av därtill utsedda ombud, antalet ombud, hur de skall utses samt tiden för deras uppdrag,

11. tid för ordinarie förenings-

En arbetslöshetskassa registreras hos arbetsmarknadsstyrelsen.

Registreringen gäller från den dag då ansökan kom in till arbetsmarknadsstyrelsen.

Sammanfaller det avsedda verksamhetsområdet för en arbetslöshetskassa helt eller till huvudsaklig del med verksamhetsområdet för en redan registrerad arbetslöshetskassa, får registrering vägras.

³ Senaste lydelse 1988:645.

stämma,

12. det sätt varpå kallelse till föreningsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till medlemmarnas eller ombudens kännedom samt den tid före stämman då förslag, som enskild medlem önskar få behandlat, skall vara styrelsen tillhanda och den tid då föreskrivna kallelseåtgärder senast skall vara vidtagna,

13. hur vid kassans upplösning skall förfaras med kassans behållna tillgångar.

Stadgarna får ej utan medgivande av arbetsmarknadsstyrelsen innehålla annat än som angivits i andra stycket.

Bestämmelserna i andra stycket 8 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

46 §

Erkänd arbetslöshetskassas firma skall innehålla orden "erkänd arbetslöshetskassa".

Annan än erkänd arbetslöshetskassa får ej i sin firma eller eljest vid beteckning av rörelsen använda ordet "arbetslöshetskassa" tillsammans med ordet "erkänd" eller på annat sätt i firman intaga något, som kan ge sken av att firman innehas av erkänd arbetslöshetskassa.

Firman skall tydligt skilja sig från annan förut registrerad, ännu bestående erkänd arbetslöshetskassas firma. För registrering av erkänd arbetslöshetskassas firma gäller i övrigt vad som föreskrives i firmalagen (1974:156).

Om en förpliktelse uppkommer genom en åtgärd på en förenings vägnar före registrering såsom arbetslöshetskassa, svarar de som har beslutat eller deltagit i åtgärden solidariskt för förpliktelsen. Vid registreringen övergår ansvaret på arbetslöshetskassan, om förpliktelsen har tillkommit efter det att föreningen bildats.

Arbetslöshetskassans medlemmar
m. m.

47 §

Ansökan om registrering av erkänd arbetslöshetskassa göres skriftligen av kassans styrelse.

Vid ansökningshandlingen skall fogas

Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som uppfyller villkor i kassans stadgar om arbete inom dess verksamhetsområde. Rätt att bli medlem har dock inte

1. två avskrifter av kassans stadgar,

2. avskrift av protokoll som förts vid konstituerande sammanträde och som utvisar att stadgarna antagits,

3. avskrift av protokoll eller annan handling varav framgår att styrelse och revisorer utsetts,

4. skriftliga uppgifter rörande medlemmarnas antal och tillförsäkrade förmåner ävensom angående kassans tillgångar och skulder samt av samfund, inrättning eller annan gjord utfästelse om bidrag till kassan.

De uppgifter som avses i andra stycket 3 skall avfattas enligt formulär som fastställs av arbetsmarknadsstyrelsen och skall vara styrkta med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter.

den som

1. är medlem i en annan kassa,

2. har fyllt 64 år, eller

3. förvärvsarbetar i genomsnitt mindre än 17 timmar per vecka.

48 §⁴

Ansökan om registrering skall också innehålla uppgifter om kassans postadress, om styrelseledamöters, revisorers och eventuella suppleanterns fullständiga namn, medborgarskap och postadress samt förklaring att dessa personer ej är underåriga eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om en styrelseledamot eller suppleant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda, skall detta anges i ansökningshandlingen.

I ansökningshandlingen skall anges av vilka och hur kassans firma skall tecknas, om ej denna befogenhet skall utövas endast av styrelsen. Skall firman tecknas av annan än styrelseledamot eller styrelsesuppleant, gäller första stycket även i fråga om sådan firmatecknare.

Har ej den som ensam eller gemensamt med annan får teckna kassans firma egenhändigt skrivit

Arbetslöshetskassans styrelse får från medlemskap i kassan utesluta den som

1. inte uppfyller och inte heller under de senaste sex månaderna uppfyllt bestämmelse i kassans stadgar om arbete inom visst verksamhetsområde, eller

2. medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för hans rätt till medlemskap eller ersättning.

Vad som sägs i första stycket 1 får inte tillämpas i fråga om försäkrad som innehar anställning enligt lagen (1989:425) om särskilda inskolningsplatser hos offentliga arbetsgivare.

⁴ Senaste lydelse 1988:1302

sin namnteckning på ansökningshandling. skall vid denna fogas särskild bilaga, på vilken namnteckningen finns. Namnteckning skall vara styrkt av vittnen.

49 §

Över erkänd arbetslöshetskassas medlemmar skall finnas förteckning. Denna skall för varje medlem innehålla uppgift om fullständigt namn, personnummer, senast kända hemvist och tiden för inträdet i kassan.

Förteckningen skall förvaras på betryggande sätt.

Ett ärende om uteslutning av en medlem enligt 48 § första stycket får inte avgöras utan att medlemmen har underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än honom själv och han har fått tillfälle att yttra sig över den. Medlem skall anses ha fått underrättelse som nu sagts om uppgiften har avsänts i rekommenderat brev under hans vanliga adress.

50 §

Rätt att bli medlem i erkänd arbetslöshetskassa tillkommer var och en som uppfyller föreskrift i kassans stadgar om arbete inom dess verksamhetsområde.

Från rätt att bli medlem i kassa skall undantagas

1. den som är medlem i annan arbetslöshetskassa,
2. den som icke fyllt 15 år,
3. den som fyllt 64 år,
4. den som förvärvsarbetar mindre än tre timmar per arbetsdag och i genomsnitt mindre än 17 timmar per vecka.

I ett beslut om uteslutning från medlemskap skall anges från och med vilken dag uteslutningen gäller.

Om ett uteslutningsbeslut som avses i 48 § första stycket 1 fattas under tid då medlemmen har rätt till dagpenning, gäller uteslutningen från och med dagen efter den då hans rätt till dagpenning upphör.

51 §⁵

Från rätt att kvarstå som medlem i kassa får undantagas

1. den som ej uppfyller och ej heller under minst sex av de senaste tolv månaderna uppfyllt föreskrift i kassans stadgar om arbete inom visst verksamhetsområde,
2. den som medvetet eller av grov vårdslöshet lämnar oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för hans rätt till medlemskap eller ersättning,
3. den som underlåter att ställa

En medlem har rätt till utträde ur arbetslöshetskassan efter uppsägning. Uppsägningen skall göras skriftligen och innehålla uppgift om när utträdet skall ske.

Medlemskapet i en arbetslöshetskassa upphör utan uppsägning den dag då medlemmen fyller 65 år.

⁵ Senaste lydelse 1989:426.

sig till esterrättelse kassans stadgar eller styrelsens behörigen utfärdade föreskrifter.

Från rätt att kvarstå som medlem i erkänd arbetslöshetskassa skall undantagas den som fyllt 65 år.

Vad som sägs i första stycket 1 får inte tillämpas i fråga om försäkrad som innehar anställning enligt lagen (1989:425) om särskilda inskolningsplatser hos offentliga arbetsgivare.

52 §

Inträffar omständighet som enligt 51 § kan föranleda att medlem uteslutes ur erkänd arbetslöshetskassa, skall kassans styrelse genom rekommenderat brev under medlemmens senast kända adress underrätta honom därom samt utsätta skälig tid för förklaring. Vad som sagts nu gäller ej, om rätten att kvarstå som medlem upphör på grund av att medlemmen uppnått 65 års ålder.

Meddelas beslut om medlems uteslutning av annan anledning än som anges i 51 § första stycket 2 och andra stycket under tid då medlemmen har rätt till dagpenning, skall beslutet träda i kraft när hans rätt härtill upphör.

53 §

Medlems rätt att utträda ur erkänd arbetslöshetskassa får icke begränsas.

Medlem som icke vid utgången av andra månaden efter den tid, på vilken fast medlemsavgift eller uttaxerat belopp belöper, till kassan antingen erlagt avgiften eller beloppet eller anmält förhållande, på vilket befrielse från betalningsskyldighet kan grundas, skall anses ha utträtt ur kassan vid nämnda tidpunkt. I kassa med längre avgiftsperiod än kalendermånad skall medlem som icke inom tre månader från periodens början erlagt avgiften anses ha utträtt ur kassan efter nämnda tid. Om särskilda skäl föreligger, får arbetsmarknadsstyrelsen medge, att utträdet skall anses äga rum vid en senare tidpunkt.

Arbetslöshetskassans styrelse skall föra en medlemsförteckning.

Denna skall innehålla uppgift om

1. varje medlems namn, personnummer, postadress och tid för inträde i kassan samt

2. de avgifter och andra belopp som medlemmen har betalat in.

Den som inte vid utgången av andra månaden efter den tid, på vilken fast medlemsavgift eller uttaxerat belopp belöper, till kassan antingen erlagt avgiften eller beloppet eller anmält förhållande, på vilket befrielse från betalningsskyldighet kan grundas, skall anses ha utträtt ur kassan vid nämnda tidpunkt. I en kassa med längre avgiftsperiod än kalendermånad skall medlem som inte inom tre månader från periodens början erlagt avgiften anses ha utträtt ur kassan efter nämnda tid. Om särskilda skäl föreligger, får arbetsmarknadsstyrelsen medge, att utträdet skall anses äga rum vid en senare tidpunkt.

dock senast vid utgången av sjätte månaden.

dock senast vid utgången av sjätte månaden.

Kassans styrelse får medge, att den som underlåtit att inom föreskriven tid anmäla förhållande, på vilket befrielse från betalningsskyldighet kan grundas, ändå får bibehållas vid sitt medlemskap. Om särskilda skäl föreligger, får styrelsen även i annat fall besluta, att medlem som underlåtit att inom föreskriven tid erlagga fast avgift eller uttaxerat belopp skall få kvarstå i kassan.

54 §⁶

En *erkänd* arbetslöshetskassa skall ta ut fasta medlemsavgifter. Dessa skall vara så bestämda att de i förening med andra inkomster får antas förslå till betalning av kassans förvaltningskostnader samt den betalningsskyldighet som kassan har enligt 57 § och övriga utgifter.

Av en enskilt ansluten medlem får en *erkänd* arbetslöshetskassa i den fasta medlemsavgiften dessutom ta ut ett belopp som täcker skäliga extra administrationskostnader för medlemskapet.

En arbetslöshetskassa skall ta ut fasta medlemsavgifter. Dessa skall vara så bestämda att de i förening med andra inkomster får antas förslå till betalning av kassans förvaltningskostnader samt den betalningsskyldighet som kassan har enligt 57 § och övriga utgifter.

Av en enskilt ansluten medlem får en arbetslöshetskassa i den fasta medlemsavgiften dessutom ta ut ett belopp som täcker skäliga extra administrationskostnader för medlemskapet.

Arbetslöshetskassans beslut om avgifter enligt första eller andra stycket skall godkännas av arbetsmarknadsstyrelsen.

56 §⁷

En *erkänd* arbetslöshetskassas inkomster som inte har använts för löpande utgifter under verksamhetsåret skall användas för sådana utgifter följande verksamhetsår.

En *erkänd* arbetslöshetskassas eget fria kapital får inte överstiga ett belopp *motsvarande 50 kronor per medlem*.

En arbetslöshetskassas inkomster som inte har använts för löpande utgifter under verksamhetsåret skall användas för sådana utgifter följande verksamhetsår.

En arbetslöshetskassas eget fria kapital får inte överstiga ett belopp *som motsvarar femton procent av den högsta dagpenning som gällde vid utgången av det senast förflutna verksamhetsåret multiplicerat med antalet medlemmar i kassan.*
Arbetslöshetskassans ledning

Styrelse och firmateckning

58 §⁸

Bestämmelserna i 21–23 §§, 25–30 §§ och 32–37 §§ lagen

En arbetslöshetskassa skall ha en styrelse med minst tre ledamöter.

⁶ Senaste lydelse 1988:645.

⁷ Senaste lydelse 1988:645.

⁸ Senaste lydelse 1987:1255.

(1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om erkänd arbetslöshetskassa med följande avvikelser, nämligen

1. att styrelseledamot ej får utses för längre tid än fyra år, dock att arbetsmarknadsstyrelsen får medge att mandattiden omfattar längre tid,

2. att anställd hos kassan ej får vara styrelseordförande,

3. att arbetsmarknadsstyrelsen efter förslag av kassan skall utse en styrelseledamot jämte suppleant för honom,

4. att sådan ledamot och suppleant har rätt att för uppdragets fullgörande uppbära ersättning med belopp som arbetsmarknadsstyrelsen bestämmer.

Vid tillämpningen av 37 § nämnda lag skall iakttagas att hänvisningen till 9 § skall avse 48 § i denna lag.

Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

59 §

Styrelsen skall särskilt tillse att kassans verksamhet organiseras och drives på sätt som bäst tillgodoser medlemmarnas och övriga förmånsberättigades intressen,

att kassans bokföring fullgöres i överensstämmelse med lag och givna föreskrifter samt

att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt.

Styrelsen skall hålla sig fortlöpande underrättad om de förhållanden som kan ha betydelse för kassans verksamhet och ekonomiska ställning.

Finnes anledning antaga att kassan ej kan fullgöra sina utfästelser eller att kassans ställning kommer att fortgående försämrans eller kan stadgarna av annan orsak ej längre anses svara mot de allmänna kraven enligt 45 §, åligger det styrelsen att till föreningsstämman så

En av styrelsens ledamöter och suppleant för denne skall utses av arbetsmarknadsstyrelsen efter förslag av arbetslöshetskassan.

Övriga styrelseledamöter och suppleanter för dem väljs av föreningsstämman.

Av arbetsmarknadsstyrelsen utsedd styrelseledamot eller suppleant för denne har rätt att för uppdragets fullgörande uppbära ersättning med belopp som regeringen eller, efter regeringens bestämmande, arbetsmarknadsstyrelsen fastställer.

Styrelseledamot skall vara bosatt i Sverige, om inte regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen i särskilda fall tillåter annat. Den som är underårig eller i konkurs eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot.

De styrelseledamöter som väljs av föreningsstämman skall vara medlemmar i arbetslöshetskassan.

En styrelseledamots uppdrag gäller för den tid som anges i arbetslöshetskassans stadgar. Uppdragstiden får inte omfatta mer än fyra räkenskapsår och skall bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet av den ordinarie föreningsstämma på vilken styrelseval förrättas.

snart det kan ske föreslå stadgeändring eller annan lämplig åtgärd.

60 §

Bestämmelserna i 38 § första och fjärde—sjätte styckena lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar tillämpas också på erkänd arbetslöshetskassa. Vad som sägs där om skyldighet att sända in handlingar till länsstyrelse gäller dock ej. Resultaträkning och balansräkning i årsredovisning och årsbokslut enligt bokföringslagen (1976:125) skall upprättas enligt bestämmelserna i sistnämnda lag, om annat inte följer av 61 § denna lag eller av föreskrift som har meddelats med stöd av nämnda paragraf.

Vad som sägs i denna lag om styrelseledamöter skall i tillämpliga delar gälla även suppleanter.

Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

61 §⁹

Räkenskapsavslutning skall ske för kalenderår.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen får utfärda närmare föreskrifter om arbetslöshetskassans löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning samt därvid, om särskilda skäl föreligger, meddela regler som avviker från bokföringslagen (1976:125).

Ett uppdrag som styrelseledamot upphör i förtid, om ledamoten eller den som har utsett honom begär det. Anmälan om avgång skall göras hos arbetslöshetskassans styrelse och, om en ledamot som inte är vald på föreningsstämma vill avgå, även hos arbetsmarknadsstyrelsen.

62 §

Bestämmelserna i 45 § och 46 § 1 mom. samt 49—51 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om erkänd arbetslöshetskassa med följande avvikelser, nämligen

1. att styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper skall granskas av minst två revisorer,

2. att revisor får utses för tid till och med den ordinarie stämma som skall äga rum under tredje räkenskapsåret efter det han utsetts.

Om en styrelseledamots uppdrag upphör i förtid eller hinder enligt 59 § uppkommer för honom att vara styrelseledamot och det inte finns någon suppleant som kan inträda i hans ställe, skall övriga styrelseledamöter vidta åtgärder för att en ny styrelseledamot tillsätts för den återstående mandattiden. Sådana åtgärder behöver dock inte vidtas, om den förutvarande ledamoten var arbetstagarrepresentant som avses i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. Skall ledamoten väljas på förenings-

⁹ Senaste lydelse 1988:645.

stämman, kan utan hinder av 58 § första stycket valet anstå till nästa ordinarie stämman på vilken styrelseval förrättas, om styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter.

63 §

Är erkänd arbetslöshetskassas verksamhet av stor omfattning eller föreligger annars särskilda skäl till det, kan arbetsmarknadsstyrelsen föreskriva att minst en av revisorerna skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor.

När revisor eller revisorssuppleant utsetts skall anmälan därom ofördrojligen göras till arbetsmarknadsstyrelsen genom kassastyrelsens försorg, om han valts på föreningsstämma. Närmare föreskrifter i fråga om sådan anmälan meddelas av arbetsmarknadsstyrelsen.

Styrelsen utser inom sig en ordförande och en vice ordförande samt inom eller utom styrelsen kassaföreståndare och sekreterare.

Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning. Den som är anställd hos arbetslöshetskassan får inte vara ordförande.

Bestämmelserna i 59 § första stycket andra meningen gäller också kassaföreståndare.

64 §

Vid handhavandet av erkänd arbetslöshetskassas angelägenheter kan medlemmarna företrädas av valda ombud.

Ombuden utövar sina befogenheter vid ombudsmöte. Detta skall anses som föreningsstämma.

Ombud skall vara medlem i kassan. När särskilda skäl föreligger till det, får dock arbetsmarknadsstyrelsen medge att även annan än medlem får vara ombud.

Bestämmelserna om föreningsstämma i 53–60 §§ och 61 § första och andra styckena lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om erkänd arbetslöshetskassa. Arbetsmarknadsstyrelsen får dock medge att ordinarie föreningsstämma skall hållas vid annan tidpunkt än före den 1 juli. Vid tillämpningen av bestämmelserna i nämnda lag skall iakttagas att vad där sägs om länsstyrelsen i stället skall avse arbetsmarknadsstyrelsen.

Arbetsmarknadsstyrelsen kan medge, att kassa håller ordinarie

Styrelsen svarar för arbetslöshetskassans organisation och förvaltningen av kassans angelägenheter. Kassaföreståndaren skall ha hand om den löpande förvaltningen enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar.

Styrelsen skall se till att organisationen beträffande bokföringen och medelsförvaltningen även innefattar en tillfredsställande kontroll. Kassaföreståndaren skall sörja för att föreningens bokföring fullgörs i överensstämmelse med lag och att medelsförvaltningen sköts på ett betryggande sätt.

ken mer än hälften av de närvarande röstar eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden biträder. Är styrelsen inte fulltalig, skall de som röstar för beslutet dock utgöra mer än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter, om inte annat föreskrivs i stadgarna.

67 §

Beslut om ändring av erkänd arbetslöshetskassas stadgar är giltigt endast om det vid föreningsstämma biträtts av minst tre fjärdedelar av de röstande.

Innebär ändring av stadgarna att dessas innehåll anpassas till tvingande bestämmelse i denna lag, får beslut om ändringen fattas av kassans styrelse.

För att beslut om stadgeändring skall bli giltigt fordras utöver vad som anges i första och andra styckena att arbetsmarknadsstyrelsen godkänner beslutet.

Är för giltighet av beslut om stadgeändring något ytterligare villkor bestämt i stadgarna, skall det också iakttas.

En styrelseledamot eller kassaföreståndaren får inte handlägga frågor rörande avtal mellan honom och arbetslöshetskassan. Han får inte heller handlägga frågor om avtal mellan kassan och tredje man, om han i frågan har ett väsentligt intresse som kan vara stridande mot kassans. Med avtal jämställs rättegång eller annan talan.

68 §

Bestämmelserna i 67 § äger motsvarande tillämpning på beslut om att erkänd arbetslöshetskassa skall träda i likvidation i annat fall än när förhållande inträffat som medför att kassan enligt stadgarna skall upphöra med sin verksamhet eller när kassans medlemsantal nedgått under föreskrivet antal. Detsamma gäller beslut under likvidation, om överlåtelse av kassans rörelse eller beslut av överlåtande kassa om godkännande av fusionsavtal enligt 88 §.

Styrelsen företräder arbetslöshetskassan och tecknar dess firma.

Styrelsen kan bemyndiga en styrelseledamot, kassaföreståndaren eller någon annan att företräda arbetslöshetskassan och teckna dess firma, om inte ett förbud mot sådant bemyndigande har tagits in i stadgarna. I fråga om den som inte är styrelseledamot eller kassaföreståndare gäller vad som sägs i 63 § tredje stycket och 67 § om kassaföreståndare. Styrelsen kan föreskriva att rätten att företräda arbetslöshetskassan och teckna dess firma får utövas endast av två eller flera personer i förening. Ingen annan inskränkning får registreras.

Styrelsen kan när som helst återkalla ett bemyndigande som avses i andra stycket.

69 §

Bestut om ändring av erkänd arbetslöshetskassas stadgar skall ofördröjligen anmälas för registrering och får ej gå i verkställighet innan registrering skett. Vid anmälningen skall fogas två avskrifter av protokoll som förts i ärendet.

Bestut som avses i 67 eller 68 § första punkten får ej underställas arbetsmarknadsstyrelsen för godkännande annat än genom beslutets anmälan för registrering.

Bestut som avses i 68 § andra punkten skall genast underställas arbetsmarknadsstyrelsen för godkännande. Vid anmälningen skall fogas avskrift av protokoll, som förts i ärendet, och av de på föreningsstämma i ärendet framlagda handlingarna.

Styrelsen eller annan ställföreträdare för arbetslöshetskassan får inte företa en rättshandling eller annan åtgärd som är ägnad att bereda en otillbörlig fördel åt en medlem eller någon annan till nackdel för arbetslöshetskassan eller annan medlem.

En ställföreträdare får inte följa sådana föreskrifter av föreningsstämman eller annat organ hos arbetslöshetskassan som inte är gällande därför att de står i strid med denna lag, kassans stadgar eller med stöd av denna lag utfärdade föreskrifter.

70 §

Erkänd arbetslöshetskassa skall träda i likvidation, när förhållande inträffar, på grund varav kassan enligt bestämmelse i stadgarna skall upphöra med sin verksamhet.

Nedgår erkänd arbetslöshetskassas medlemsantal under det minsta antal, som skall gälla för kassan, skall styrelsen omedelbart anmäla det till arbetsmarknadsstyrelsen, som prövar om kassan skall få fortsätta sin verksamhet. Lämnas medgivande härtill föreskriver arbetsmarknadsstyrelsen de villkor som skall gälla och bestämmer nytt minsta antal medlemmar för kassan. Beslutar arbetsmarknadsstyrelsen att ej medge kassan att fortsätta verksamheten, skall kassan träda i likvidation.

Har en ställföreträdare överskridit sin befogenhet när han företog en rättshandling för arbetslöshetskassan, gäller inte rättshandlingen mot kassan, om den mot vilken rättshandlingen företogs insåg eller borde ha insett att befogenheten överskreds. Detsamma gäller, om kassaföreståndaren då han företog en rättshandling överskred den behörighet att vidta åtgärder på arbetslöshetskassans vägnar som tillkommer honom enligt 64 §.

71 §

Har erkänd arbetslöshetskassa beslutat träda i likvidation eller skall likvidation ske av anledning som anges i 70 eller 87 §, skall en eller flera likvidatorer väljas på föreningsstämma för att verkställa likvidationen. I stadgarna kan vara be-

För registrering skall arbetslöshetskassan anmäla vem som har utsetts till styrelseledamot, kassaföreståndare, suppleant, firmatecknare och revisor samu deras postadress och personnummer. Om en arbetstagarrepresentant har utsetts enligt

diga honom och förordna annan i hans ställe. Underrättelse om sådant beslut skall ofördröjligen genom rättens försorg användas för registrering.

77 §

Bestämmelserna i 78 och 79 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall dock iakttagas att vad som i 78 § nämnda lag sägs om länsstyrelsen i stället skall avse arbetsmarknadsstyrelsen och att hänvisningen i 79 § nämnda lag till 9 § skall avse 48 § denna lag.

Föreningsstämmans beslut utgörs av den mening som har fått mer än hälften av de avgivna rösterna eller, vid lika röstetal, den mening som stämmans ordförande biträder. Vid val anses den vald som har fått de flesta rösterna. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning, om inte annat beslutas av stämman innan valet förrättas.

78 §

Bestämmelserna i 80 § lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa med undantag av hänvisningen till 47 §.

Bestämmelserna i 63 § denna lag om revisor äger motsvarande tillämpning på likvidationsrevisor.

Beslut att ändra stadgarna fattas av föreningsstämman. Beslutet är giltigt, om minst tre fjärdedelar av samtliga röstberättigade vid stämman har förenat sig om det.

Om det i arbetslöshetskassans stadgar har tagits in ytterligare villkor för ändring av stadgarna, gäller det villkoret.

Ett beslut om ändring av stadgarna skall genast anmälas för registrering. Beslutet får inte verkställas förrän registrering har skett.

79 §

Bestämmelserna i 81 § lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar tillämpas också på erkänd arbetslöshetskassa med undantag av hänvisningen till 38 § andra, tredje och sjunde styckena samt till 39–43 §§.

Bestämmelserna i 61 § denna lag om årsredovisning tillämpas också på slutredovisning.

Om ett beslut av föreningsstämman inte har kommit till i behörig ordning eller i övrigt strider mot denna lag eller mot stadgarna, kan talan mot arbetslöshetskassan om att beslutet skall upphävas eller ändras föras av medlem, styrelsen, styrelseledamot eller kassaföreståndare.

Talan skall väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till talan förlorad.

En dom varigenom föreningsstämmans beslut upphävs eller ändras gäller även för medlemmar som inte har fört talan. Rätten kan änd-

ra föreningsstämmans beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. Är föreningsstämmans beslut sådant som enligt denna lag skall anmälas för registrering, skall rätten underrätta arbetsmarknadsstyrelsen för registrering, om beslutet har upphävts eller ändrats genom en dom som har vunnit laga kraft eller rätten genom beslut under rättegången har förordnat att föreningsstämmans beslut inte får verkställas.

80 §

Bestämmelserna i 83 §, 84 § första stycket första och andra punkterna, andra och tredje styckena samt 85–87, 89 och 90 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om erkänd arbetslöshetskassa. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall dock iakttagas att hänvisningen i 84 § andra stycket nämnda lag till 73 § skall avse 95 § denna lag och att, i samband med anmälan enligt 90 § nämnda lag, till arbetsmarknadsstyrelsen skall lämnas avskrifter av förvaltningsberättelsen jämte redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen.

Om styrelsen vill väcka talan mot arbetslöshetskassan, skall styrelsen sammankalla en föreningsstämma för val av ställföreträdare att föra arbetslöshetskassans talan i tvisten. Stämning delges med den valde ställföreträdaren.

Ett förbehåll i stadgarna att tvister mellan arbetslöshetskassan och styrelsen, styrelseledamot, kassaförståndaren eller medlem skall hänskjutas till skiljemän har samma verkan som ett skiljeavtal. Om styrelsen begär skiljemannaförfarande mot arbetslöshetskassan, tillämpas första stycket. Är det fråga om en klandertalan av styrelsen mot föreningsstämmans beslut är rätten till talan inte förlorad enligt 79 § andra stycket, om styrelsen inom den klandertid som anges där har kallat till föreningsstämma enligt första stycket.

81 §

Under tid då erkänd arbetslöshetskassa är i likvidation får ej ny medlem antagas eller förskott på framtida förmåner lämnas. Rätt för medlem att vid avgång ur kassan få ut del av dess tillgångar gäller endast om medlemmen avgått innan likvidationsbeslut fattats av kassan eller meddelats av domstol.

Under likvidationen får ej de fasta avgifter och uttaxerade belopp utkrävas eller de försäkringsförmåner

En arbetslöshetskassa skall ha minst två revisorer samt personliga suppleanter för dessa. Revisorerna väljs av föreningsstämman, om det inte föreskrivs i stadgarna att en eller flera revisorer skall utses på annat sätt.

Den som är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara revisor.

arbetsmarknadsstyrelsens hörande förklara att likvidationen skall läggas ned och kassan anses upplöst. När sådan förklaring meddelats, gäller ej 78—84 §§. Tillgång som enligt vad nu sagts ej skall ingå i likvidation skall efter rättens förordnande tillfalla allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål.

Meddelande om förklaring enligt första stycket skall ofördröjligen genom rättens försorg avsändas för registrering.

86 §

Bestämmelserna i 93 § och 94 § första stycket lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa.

Sedan revisorerna har slutfört granskningen, skall de skriva en hänvisning till revisionsberättelsen på årsredovisningen. Finner revisorerna att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall de anteckna även detta.

Revisorerna skall för varje räkenskapsår till föreningsstämman avge en revisionsberättelse som skall innehålla

1. ett uttalande om årsredovisningen har gjorts upp enligt gällande lag och stadgar,

2. ett uttalande ifråga om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och

3. ett förslag ifråga om fastställande av balansräkning och resultaträkning.

Revisionsberättelsen skall avlämnas till arbetslöshetskassans styrelse senast en månad efter det att revisorerna har erhållit redovisningshandlingarna. Revisorerna skall samtidigt till styrelsen återlämna de redovisningshandlingar som har överlämnats till dem.

87 §

Är erkänd arbetslöshetskassa ej i likvidation när dess egendom avträddes till konkurs, äger 81 § motsvarande tillämpning tills konkursen avslutats eller kassan trätt i likvidation enligt andra stycket. Vad där sägs om likvidationsbeslut skall i stället gälla beslutet om egendomsavträde. Vidare skall iakttagas att utbetalning av dagpenning ej får ske innan konkursen avslutats.

Finns överskott när kassas konkurs avslutas och var kassan ej i likvidation då dess egendom avträddes

Revisorerna har rätt att närvara vid föreningsstämmorna. De är skyldiga att närvara vid en stämma, om det med hänsyn till ärendena kan anses påkallat.

till konkurs, skall kassan träda i likvidation. Vad i 81 och 81 §§ sägs om likvidationsbeslut skall därvid i stället avse beslutet om egendomsavträde.

Fusion

Redovisning

88 §

Mellan erkända arbetslöshetskassor får avtal träffas om att den ena kassan (överlåtande kassan) skall uppgå i den andra kassan (övertagande kassan) på så sätt att dels medlemmarna i den överlåtande kassan enligt avtalets närmare bestämmelser blir medlemmar i den övertagande kassan, dels den överlåtande kassan utan likvidation upplöses samt alla dess tillgångar och skulder övertages av den övertagande kassan (fusion). Fusionsavtal får ej verkställas förrän det godkänts av arbetsmarknadsstyrelsen. Sedan avtalet godkänts, skall det registreras. Fusionen anses genomförd, när registrering skett.

För varje räkenskapsår skall styrelsen avge årsredovisning. Denna består av resultaträkning, balansräkning och förvaltningsberättelse.

Resultaträkningen och balansräkningen skall upprättas i enlighet med bestämmelserna i bokföringslagen (1976:125). Förvaltningsberättelsen skall upprättas med iakttagande av god redovisningssed.

89 §

Hos arbetsmarknadsstyrelsen skall föras register över erkända arbetslöshetskassor för inskrivning av de uppgifter, vilka enligt denna lag skall anmälas för registrering eller i övrigt tas in i registret.

Ansökan om erkänd arbetslöshetskassas registrering och anmälan för registrering skall inges eller i betalt brev med posten insändas till arbetsmarknadsstyrelsen. Ansöknings- och anmälningsskriften med därvid fogade handlingar skall för varje kassa förvaras som bilagor till registret.

Årsredovisningen skall skrivas under av samtliga styrelseledamöter och av kassaförståndaren. Har en avvikande mening beträffande årsredovisningen antecknats till styrelsens protokoll, skall den avvikande meningen fogas till redovisningen.

Årsredovisningshandlingarna för det förflutna räkenskapsåret skall avlämnas till revisorerna senast den 31 mars.

Senast en månad efter det att resultaträkningen och balansräkningen har blivit fastställda, skall avskrift av årsredovisning och revisionsberättelse hållas tillgängliga hos arbetslöshetskassan för alla som är intresserade.

90 §

Bestämmelserna i 100 § första–fjärde och sjätte styckena, 101 och 102 §§ samt 103 § 1 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska förningar äger motsvarande tillämp-

Räkenskapsavslutning skall ske för kalenderår.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen får utfärda närmare

vidation. Har sådan ansökan skett, äger bestämmelserna i 72 § tredje stycket lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar motsvarande tillämpning.

Styrkes ej innan rätten avgör ärendet att meddelat föreläggande efterkommits, skall rätten förklara, att kassan skall träda i likvidation, och förordna en eller flera likvidatorer.

96 §

Har erkänd arbetslöshetskassa trätt i likvidation, kan arbetsmarknadsstyrelsen förordna likvidator att tillsammans med övriga likvidatorer verkställa likvidationen. Kassans firma tecknas därvid av denne likvidator i förening med den eller dem som annars är berättigade att teckna firman.

Under kassas likvidation har arbetsmarknadsstyrelsen samma befogenheter beträffande likvidatorerna som i fråga om kassans styrelse.

Arbetsmarknadsstyrelsen kan förordna likvidationsrevisor att jämte övriga likvidationsrevisor granska likvidatorernas förvaltning och kassans räkenskaper under likvidationen.

Likvidator och likvidationsrevisor som förordnats enligt denna paragraf kan utlysa föreningsstämma. Sådan likvidator och likvidationsrevisor skall iakttaga de föreskrifter, som arbetsmarknadsstyrelsen meddelar. Arvode till likvidatorn och likvidationsrevisorn betalas av kassan med belopp som arbetsmarknadsstyrelsen bestämmer. Arbetsmarknadsstyrelsen kan när som helst återkalla uppdraget.

Har ett föreläggande enligt 95 § andra stycket inte efterkommits inom bestämd tid och har det anmärkta förhållandet inte heller på annat sätt undanröjts, kan arbetsmarknadsstyrelsen förklara arbetslöshetskassan för viss tid förlustig rätten till statsbidrag helt eller delvis.

96 a §¹⁰

Beslut av en erkänd arbetslöshetskassa i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av kassan, om det begärs av en försäk-

Beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av kassan, om det begärs av en försäkrad som be-

¹⁰ Senaste lydelse 1984:513.

rad som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 96 b §.

slutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 96 b §.

Vid omprövningen får beslutet inte ändras till den försäkrades nackdel.

Vad som sägs i 99–101 §§ om överklagande skall tillämpas på motsvarande sätt i fråga om en begäran om omprövning.

97 §¹¹

Beslut av en *erkänd* arbetslöshetskassa får överklagas hos arbetsmarknadsstyrelsen *genom besvär*. Kassans beslut får dock inte överklagas innan kassan har omprövat sitt beslut enligt 96 a §. Överklagas ett beslut innan det har omprövats skall överklagandet anses som en begäran om omprövning enligt den paragrafen.

Beslut av en arbetslöshetskassa får överklagas hos arbetsmarknadsstyrelsen. Kassans beslut får dock inte överklagas innan kassan har omprövat sitt beslut enligt 96 a §. Överklagas ett beslut innan det har omprövats skall överklagandet anses som en begäran om omprövning enligt den paragrafen.

98 §¹²

Talan mot arbetsmarknadsstyrelsens beslut i ärende angående medlems rätt till ersättning eller medlemskap i *erkänd* arbetslöshetskassa enligt denna lag *föres genom besvär* hos försäkringsöverdomstolen, om *ej* annat följer av lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt.

Talan mot arbetsmarknadsstyrelsens beslut i ärende angående medlems rätt till ersättning eller medlemskap i *en* arbetslöshetskassa enligt denna lag *överklagas* hos försäkringsöverdomstolen, om *inte* annat följer av lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt.

Beslut som avses i första stycket och som *ej* innebär tillämpning av sistnämnda lag får av arbetsmarknadsstyrelsen underställas försäkringsöverdomstolens prövning, om det för enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning är av synnerlig vikt att saken prövas av domstolen eller annars särskilda skäl finns för sådan prövning.

Mot arbetsmarknadsstyrelsens beslut enligt denna lag i annat fall än som avses i första eller andra stycket *föres talan* hos regeringen *genom besvär*.

Arbetsmarknadsstyrelsens beslut enligt denna lag i annat fall än som avses i första eller andra stycket *överklagas* hos regeringen. *Arbetsmarknadsstyrelsens beslut om fusion* får överklagas endast av sådan arbetslöshetskassa som berörs av beslutet.

Utan hinder av vad som sägs i 41 § första stycket får styrelsen för en förening som vägrats registrering såsom arbetslöshetskassa överklaga

¹¹ Senaste lydelse 1948:513.

¹² Senaste lydelse 1982:1220.

dag skrivelsen kom in till den högre instansen.

101 §

Driver arbetslöshetskassa utan att vara registrerad verksamhet som avses i denna lag, dömes den som på kassans vägnar deltar i åtgärd eller beslut som rör verksamheten till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om skrivelsen inte avvisas enligt 100 §, skall den instans som har meddelat beslutet överlämna skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den instans som skall pröva överklagandet.

102 §

Till böter dömes

1. styrelseledamot, likvidator eller annan som i ansökan om eller anmälan för registrering eller i därvid fogade handlingar eller i annan enligt denna lag till arbetsmarknadsstyrelsen ingiven handling eller vid lämnande av begärd upplysning till styrelsen uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift.

2. styrelseledamot eller likvidator som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i handling som hålles tillgänglig för medlemmar eller röstberättigade eller framlägges på ombudsmöte,

3. revisor eller likvidationsrevisor som i revisionsberättelse eller annan handling, som framlägges på ombudsmöte eller på annat sätt hålles tillgänglig för medlemmar eller röstberättigade, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift om kassans angelägenheter eller uppsåtligen eller av grov vårdslöshet underlåter att göra anmärkning beträffande förvaltningen, fastän anledning därtill föreligger,

4. revisor, likvidationsrevisor eller revisors eller likvidationsrevisors medhjälpare som, oaktat han insett eller bort inse att skada kunnat följa därav, yppar något som kommit till hans kännedom vid verkställd granskning utan att det varit nödvändigt för att fullgöra hans uppdrag.

En arbetslöshetskassas eller arbetsmarknadsstyrelsens beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat har angetts i beslutet eller bestäms av den myndighet som skall pröva beslutet.

5. styrelseledamot, revisor, likvidator eller annan som ej iakttar eller fullgör vad som åligger honom enligt 52 § första stycket, 58 § såvitt därigenom hänvisas till 37 § lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar, 60 § såvitt därigenom hänvisas till 38 § femte stycket nämnda lag, 62 § såvitt därigenom hänvisas till 50 § tredje stycket och 51 § första stycket samma lag, 63 § andra stycket, 64 § såvitt därigenom hänvisas till 55 § tredje stycket samma lag, 69 § första eller tredje stycket, 70 § andra stycket första punkten, 77 § såvitt därigenom hänvisas till 79 § första eller andra stycket samma lag, 78 § första stycket såvitt därigenom hänvisas till 80 § tredje stycket, jämfört med 50 § tredje stycket samma lag, 79 § första stycket såvitt därigenom hänvisas till 81 § andra stycket första punkten samma lag, 80 § såvitt därigenom hänvisas till 89 § första stycket och 90 § första stycket samma lag, 93 § eller 95 §.

103 §

Är gärning som avses i 101 och 102 §§ belagd med straff i brottsbalken, dömes ej till ansvar enligt denna lag.

Det som har blivit infört i arbetsmarknadsstyrelsens register över arbetslöshetskassor skall anses ha kommit till tredje mans kännedom om det inte av omständigheterna framgår att han varken kände till eller borde ha känt till det som registrerats.

Särskilda bestämmelser

Straffbestämmelse

104 §

Bestämmelserna i 114 och 115 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa.

Driver förening eller annan institution utan att vara registrerad som arbetslöshetskassa verksamhet som avses i denna lag, döms den som på föreningens eller institutionens vägnar deltar i åtgärd eller beslut som rör verksamheten till böter eller fängelse i högst sex månader.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

2. Äldre föreskrifter om minimiantalet medlemmar i en arbetslöshets-

kassa gäller fortfarande i fråga om en kassa som har registrerats före ikraftträdandet.

3. Äldre föreskrifter om omprövning av beslut och om överklagande av beslut gäller fortfarande beträffande beslut som har meddelats före ikraftträdandet

4. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som ersatts genom föreskrift i denna lag, skall i stället den nya föreskriften tillämpas.

Lag om ändring i lagen (1987:668) om införande av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1987:668) om införande av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar att 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Om det i lag eller annan författning hänvisas till föreskrifter som har ersatts genom bestämmelser i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller i denna lag, tillämpas i stället de nya bestämmelserna.

De hänvisningar till lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar som finns i lagen (1972:262) om understödsföreningar och i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring skall dock fortsätta att gälla.

De hänvisningar till lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar som finns i lagen (1972:262) om understödsföreningar skall dock fortsätta att gälla.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Närvarande: statsrådet Engström, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, S. Andersson, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Persson, Sahlin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Sahlin

Proposition om ändringar i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring, m. m.

1 Inledning

Med stöd av regeringens bemyndigande den 16 november 1989 tillkallade dåvarande chefen för arbetsmarknadsdepartementet en utredare för att se över vissa delar av lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring. Enligt riktlinjerna skulle översynen anpassa de föreningsrättsliga bestämmelserna till ny lagstiftning på det föreningsrättsliga området. En förenkling borde eftersträvas av arbets- och beslutsformerna inom arbetslöshetskassorna. Vidare skulle möjligheten att slopa konkurs- och likvidationsreglerna prövas.

Ett förslag till ny lagtext i den föreningsrättsliga delen skulle utarbetas, som självständigt reglerade kassornas verksamhet utan hänvisning till annan lagstiftning. I fråga om första avdelningen i lagen skulle översynen syfta till att förenkla lagtexten och utgallra bestämmelser som hade blivit inaktuella. Förslagen i denna del fick inte innebära förändringar i ersättningsvillkoren och/eller medföra ökade kostnader.

Utredaren avlämnade i september 1990 betänkandet (Ds 1990:66) Översyn av de föreningsrättsliga bestämmelserna i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring.

Till protokollet i detta ärende bör fogas en sammanfattning av betänkandet som *bilaga 1*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna och en sammanställning över remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (dnr 8687/90).

Regeringen beslutade den 7 mars 1991 att inhämta lagrådets yttrande över inom arbetsmarknadsdepartementet upprättade förslag till ändringar i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring, m. m. De till lagrådet remitterade lagförslagen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*. Lagrådets granskning har lett till att vissa redaktionella ändringar har vidtagits.

2 Allmän motivering

2.1 Allmänna utgångspunkter

Den svenska arbetsmarknadspolitiken är inriktad på att göra det lättare för fler att få arbete och att öka utbudet av arbetskraft. Detta sker genom arbetsmarknadsutbildning, arbetsförmedling samt ett system med flyttningsbidrag. Inom arbetsmarknadspolitiken betonas arbetslinjen kraftigt. Den innebär bl. a. att aktiva åtgärder för att ge de arbetslösa arbete, utbildning eller andra arbetsförberedande åtgärder skall prioriteras före passiva utbetalningar av arbetslöshetsunderstöd.

Som komplement till de aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärderna finns emellertid olika former av kontant stöd under arbetslöshet. Det kontanta arbetslöshetsstödet utgår i form av dagpenning från en arbetslöshetskassa enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring (ALF-lagen) eller som kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd (KAS). KAS är avsett att vara ett komplement till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen och ge ett ekonomiskt grundskydd vid arbetslöshet, främst till olika grupper av nytillträdande på arbetsmarknaden.

Ersättning från en arbetslöshetskassa kan betalas till den som är försäkrad enligt ALF-lagen, dvs. är medlem i en arbetslöshetskassa. För rätt till ersättning fordras bl. a. att den arbetslöse har varit medlem i arbetslöshetskassan under viss tid (medlemsvillkoret) och att han eller hon förvärvat arbetat under viss tid (arbetsvillkoret). Ersättningsbeloppet (dagpenningen) relateras till medlemmens inkomst av förvärvsarbete.

Arbetslöshetskassorna erhåller statsbidrag för den arbetslöshetsersättning som betalas ut. Arbetslöshetsförsäkringen finansieras huvudsakligen med arbetsgivaravgifter. Statsbidraget utbetalas av arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) samtidigt som arbetslöshetskassorna betalar ut arbetslöshetsersättningen. Arbetslöshetskassans medlemmar bidrar genom medlemsavgifterna till viss del av försäkringens finansiering. För budgetåret 1991/92 beräknas statsbidragen uppgå till 11 346 milj. kr.

Arbetslöshetskassorna har för närvarande ca 3,6 miljoner medlemmar.

2.1.1 Historik

Den första lagstiftningen i Sverige om frivillig, statsunderstödd arbetslöshetsförsäkring trädde i kraft år 1935. Lagstiftningen knöt an till den

verksamhet som då förekom. Den innebar att vissa fackförbund lämnade ekonomiskt stöd till sina medlemmar vid arbetslöshet.

När arbetslöshetsförsäkringen infördes gjordes också vissa ändringar i den då gällande lagen om understödsföreningar. I den lagen togs då bl. a. in bestämmelsen att med understödsförening även skulle förstås sådan förening för inbördes bistånd, som avsåg att utan affärsmässigt drivande av försäkringsrörelse "bereda understöd vid arbetslöshet".

Arbetslöshetskassorna knöts således i föreningsrättsligt hänseende till det system som gällde för understödsföreningar. I vissa hänseenden gällde emellertid speciella regler för kassorna. Som exempel härpå kan nämnas bestämmelser om medlemskap, understöd och avgifter.

För att en kassa skulle erkännas och få statligt stöd krävdes bl. a. att den stod fri från annan verksamhet och att den var registrerad som understödsförening. Den skulle vara öppen för alla inom kassans verksamhetsområde. Det innebar att även personer utanför de fackliga organisationerna som arbetade inom det verksamhetsområde som angavs i arbetslöshetskassans stadgar hade rätt att vara medlemmar i kassan.

Det lagtekniska sambandet mellan bestämmelserna för understödsföreningar och för arbetslöshetskassor bestod även efter tillkomsten av lagen (1938:96) om understödsföreningar (UFL). Den 1 juli 1972 trädde en ny lag (1972:262) om understödsföreningar i kraft. I övergångsbestämmelser till den lagen uttalades, att UFL alltjämt skulle gälla ifråga om de arbetslöshetskassor som hade registrerats före den nya lagens ikraftträdande.

UFL gällde alltså för arbetslöshetskassornas verksamhet fram till dess att den nya lagstiftningen om arbetslöshetsförsäkring kom till stånd i mitten på 1970-talet. När ALF-lagen trädde i kraft den 1 januari 1974 anknöts bestämmelserna i stället till den numera upphävda lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar (EFL). Denna anknytning består alltjämt dels genom ALF-lagens systematiska uppbyggnad, dels genom talrika hänvisningar i lagens andra avdelning till EFL.

2.1.2 Nuvarande ordning

I ALF-lagen anges som förutsättning för att en arbetslöshetskassa skall kunna erhålla statsbidrag och därmed utöva sin verksamhet att arbetslöshetskassan registreras hos AMS. Verksamheten skall bestå i att utge ersättning till medlemmarna vid arbetslöshet.

Före registrering kan en arbetslöshetskassa enligt ALF-lagen inte förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter. AMS kan vägra registrering bl. a. på den grunden att verksamhetsområdet för en kassa som söker registrering sammanfaller med verksamhetsområdet för en redan registrerad arbetslöshetskassa, om olägenhet kan uppkomma därav. För arbetslöshetskassa för företagare gäller särskilda bestämmelser.

De grundläggande bestämmelserna om innehållet i en arbetslöshetskassas stadgar finns i 45 § ALF-lagen. På grundval av dessa skall AMS utarbeta normalstadgar (Ns), som skall följas i tillämpliga delar. Normalstadgar har fastställts av AMS senast år 1986.

Enligt ALF-lagen skall en arbetslöshetskassas styrelse tillse att kassans

verksamhet organiseras och drivs på sätt som bäst tillgodoser medlemmar-
nas och övriga förmånsberättigades intressen, att kassans bokföring full-
görs i överensstämmelse med lag och givna föreskrifter samt att medels-
förvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt. Styrelsen skall vidare hålla
sig fortlöpande underrättad om de förhållanden som kan ha betydelse för
arbetslöshetskassans verksamhet och ekonomiska ställning.

Styrelsens förvaltning och arbetslöshetskassans räkenskaper skall grans-
kas av minst två revisorer. AMS har under vissa förutsättningar möjlighet
att föreskriva att minst en av revisorerna skall vara auktoriserad eller
godkänd revisor.

Revisorerna skall för varje räkenskapsår granska arbetslöshetskassans
årsredovisning. Styrelsen har därefter att för ordinarie föreningsstämma
lägga fram årsredovisning och revisionsberättelse.

Föreningsstämman är arbetslöshetskassans högsta beslutande organ.

Jag övergår nu till mina förslag till ändringar i lagen (1973:370) om
arbetslöshetsförsäkring.

2.2 Nya föreningsrättsliga bestämmelser

Mitt förslag: De föreningsrättsliga bestämmelser som skall gälla för
arbetslöshetskassorna tas in i ALF-lagen och anpassas i tillämpliga
delar till föreskrifterna i lagen (1987:667) om ekonomiska förening-
ar (LEF). Föreskrifter av verkställighetsnatur slopas i ALF-lagen.
ALF-lagens andra avdelning skall innehålla endast föreningsrättsli-
ga bestämmelser.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har lämnat förslaget utan erin-
ran.

Skälen för mitt förslag: LEF ersatte fr. o. m. den 1 januari 1988 EFL. Vid
tillkomsten av LEF redovisade lagstiftaren ett flertal skäl för en ny lagstift-
ning i fråga om ekonomiska föreningar. EFL var mer än 35 år gammal och
ansågs lagtekniskt föråldrad. Den var svåröverskådlig och innehöll be-
stämmelser av utpräglad detaljkaraktär. Lagstiftaren ansåg det också befo-
gat med sakliga ändringar i den befintliga lagstiftningen. För det praktiska
rättslivet var det en betydande fördel att lagstiftningen om ekonomiska
föreningar anslöt till annan associationsrättslig lagstiftning, främst aktie-
bolagslagen från år 1975.

Den nya lagen innebar framför allt en modernisering och förenkling av
bestämmelserna i EFL. Bland nyheterna märktes regler om effektivare
revision och att äldre bestämmelser om föreningsledningens medborgar-
skap och bosättning mjukades upp när det gällde nordiska medborgare. En
annan nyhet var regler om fusion mellan moderförening och dotteraktie-
bolag.

Lagen omfattar föreningar av vitt skilda slag, konsumentkooperativa,
lantbrukskooperativa och bostadskooperativa föreningar. För vissa ekono-

miska föreningar gäller särskilda lagregler. Så är fallet med bl. a. bostadsrättsföreningar, vilkas verksamhet regleras i bostadsrättslagen (1971:479).

Vid införandet av LEF upphävdes EFL. I 3 § lagen (1987:668) om införande av LEF angavs dock att de hänvisningar till EFL som fanns i ALF-lagen fortfarande skulle gälla. Sådana hänvisningar finns intagna i föreskrifter under ett flertal rubriker i ALF-lagen, bl. a. avsnitten om styrelse och firmateckning, räkenskaper och årsredovisning, revision och föreningsstämma.

EFL innehöll åtskilliga detaljbestämmelser om förfarandet vid bl. a. registreringsanmälningar. Några motsvarigheter till dessa finns inte i LEF. Sådana detaljbestämmelser har i stället tagits in i den av regeringen utfärdade förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar.

Mina förslag har anpassats till den nya lagstiftning som gäller på det föreningsrättsliga området. Detta innebär att förarbetena till LEF bör kunna tjäna som vägledning vid tolkningar av de nu föreslagna nya bestämmelserna i ALF-lagen. Jag vill dock crinra om, att arbetslöshetskassorna i jämförelse med ekonomiska föreningar har en speciell myndighetsutövande verksamhet helt reglerad i lag, förordning och av AMS utfärdade tillämpningsföreskrifter, vilket medför en möjlighet att begränsa antalet föreningsrättsliga bestämmelser i ALF-lagen jämfört med vad som förekommer i LEF.

2.3 Arbetslöshetskassans beteckning

Mitt förslag: Beteckningen "erkänd arbetslöshetskassa" byts ut mot beteckningen "arbetslöshetskassa".

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: Förslaget har inte närmare berörts av någon av remissinstanserna.

Skälen för mitt förslag: I ALF-lagen anges att erkänd arbetslöshetskassas firma skall innehålla orden "erkänd arbetslöshetskassa". Annan än erkänd arbetslöshetskassa får inte i sin firma eller annars vid beteckning av rörelsen använda ordet "arbetslöshetskassa" tillsammans med ordet "erkänd" eller på annat sätt i firman ta in något, som kan ge sken av att firman innehas av erkänd arbetslöshetskassa. Firman skall tydligt skilja sig från annan förut registrerad, ännu bestående erkänd arbetslöshetskassas firma. För registrering av erkänd arbetslöshetskassas firma gäller i övrigt vad som föreskrivs i firmalagen (1974:156). Registrering är vidare en förutsättning för att arbetslöshetskassan skall erhålla statsbidrag.

Benämningen "erkänd arbetslöshetskassa" används inte längre i dagligt tal, skriftväxling och undervisning. Den väcker snarare hos allmänheten frågan om det finns andra "icke erkända" arbetslöshetskassor som är i verksamhet. Jag föreslår därför att beteckningen "erkänd" utgår.

Mitt förslag: En nybildad arbetslöshetskassa skall ha minst 10 000 medlemmar.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser utom Svenska arbetsgivarförbundet (SAF) har lämnat arbetsgruppens förslag utan erinran.

Skälen för mitt förslag: Enligt nuvarande regler förutsätts för att en förening skall kunna registreras hos AMS som erkänd arbetslöshetskassa bl. a. att föreningen har minst 1 500 medlemmar.

Arbetslöshetskassornas verksamhet består i en myndighetsutövning som i sig kräver bl. a. administration, utbildning och tillgång till personal av sådan omfattning att den är svår att tillgodose i en liten organisation. Enligt min uppfattning bör därför den minimigräns som för närvarande gäller höjas till 10 000 medlemmar. En förening vars medlemsantal understiger denna gräns bör inte kunna registreras som arbetslöshetskassa. Om medlemsantalet i en registrerad nybildad arbetslöshetskassa sjunkit under denna gräns bör kassan upplösas. Jag återkommer härtill i specialmotiveringen.

2.5 Arbetslöshetskassans eget fria kapital

Mitt förslag: En arbetslöshetskassas eget fria kapital får inte överstiga ett belopp som motsvarar 15% av den högsta dagpenning som gällde vid utgången av det senast förflutna verksamhetsåret multiplicerat med antalet medlemmar i arbetslöshetskassan.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för mitt förslag: Enligt 56 § andra stycket ALF-lagen får en erkänd arbetslöshetskassas eget fria kapital inte överstiga ett belopp motsvarande 50 kr. per medlem. Bestämmelsen infördes i samband med det nya finansierings- och statsbidragssystemet för arbetslöshetskassorna. I propositionen 1987/88:114 med förslag till ändring i lagen om arbetslöshetsförsäkring m. m. angavs att något direkt hinder inte borde ställas upp för att kassorna skulle ha kvar ett visst rörelsekapital för att klara utbetalningar och investeringar för den egna förvaltningen. Systemet medförde att någon fortsatt fondupbyggnad hos kassorna inte längre behövdes.

Kritik har emellertid riktats mot regeln från arbetslöshetskassorna på grund av att regeln har utformats utan hänsynstagande till dagpenning- resp. kostnadsutvecklingen och att den således inte är anknuten till något index.

Jag anser att fog finns för den synpunkt som arbetslöshetskassorna haft

på utformningen av regeln. Jag föreslår därför att maximibeloppet för en arbetslöshetskassas eget fria kapital anges till 15 % procent av den högsta dagpenning som gällde vid utgången av verksamhetsåret multiplicerat med antalet medlemmar i arbetslöshetskassan.

2.6 Arbetslöshetskassans ledning

Mitt förslag: Kravet att styrelseledamot skall vara svensk medborgare slopas.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag. Arbetsgruppen föreslår dessutom att kravet på bosättning i Sverige skall omfatta endast hälften av styrelseledamöterna.

Remissinstanserna: De flesta av remissinstanserna har inget att erinra mot förslaget. AMS anser emellertid att kravet på bosättning i Sverige bör gälla för styrelseledamot så länge de svenska arbetslöshetskassorna endast är öppna för den som arbetar i Sverige. Enligt AMS uppfattning är det viktigt att kassornas styrelseledamöter väl känner till och följer den svenska arbetsmarknaden. AMS anser att det inte finns något behov eller någon fördel av att ha personer i styrelsen bosatta utomlands. Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) anser att kravet på medlemskap i en arbetslöshetskassa för styrelseledamot som väljs av föreningsstämman bör utgå. TCO anser att också någon annan än medlem bör kunna ges uppdraget att företräda medlemmarna, t. ex. därför att vederbörande har sådan speciell kunskap om arbetslöshetsförsäkringen som kan gagna medlemmarnas intressen.

Skälen för mitt förslag: Enligt huvudregeln fordras för ett styrelseuppdrag i en arbetslöshetskassa att styrelseledamoten är här i riket bosatt svensk medborgare. AMS kan medge dispens från både kravet på svenskt medborgarskap och kravet på bosättning i Sverige.

Genom bl. a. ändringar i aktiebolagslagen (1975:1385) och LEF har dels kravet på svenskt medborgarskap för styrelseledamot slopats, dels kravet på bosättning i Sverige för styrelseledamot begränsats till att avse endast hälften av styrelseledamöterna. Ändringarna har motiverats med strävandena att skapa en ökad rörlighet för varor, tjänster, människor och kapital som ett inslag i det pågående europeiska integrationsarbetet (prop. 1989/90:160, s. 33 ff).

I fråga om arbetsgruppens förslag att kravet på svenskt medborgarskap för styrelseledamot skall bortfalla gör jag följande bedömning. Borttagandet av krav på svenskt medborgarskap har genomförts för en mängd olika associationer, bl. a. för ekonomiska föreningar. Mot bakgrund härav och vad som i övrigt har anförts i propositionen 1989/90:160 saknas skäl för att reglerna i ALF-lagen i den delen inte skulle harmonisera med övrig näraliggande lagstiftning. Den naturliga och starka anknytningen bör utgöras av medlemskapet i arbetslöshetskassan och inte av ett medborgarskap. Det är ju också en principiellt viktig fråga för de av våra invandrare, som

inte är svenska medborgare. Mitt förslag i denna del har därför utformats i enlighet med de av arbetsgruppen föreslagna reglerna, vilket innebär att kravet på svenskt medborgarskap slopas.

Beträffande frågan om bosättning i Sverige som förutsättning för styrelseledamotskap i en arbetslöshetskassa delar jag emellertid AMS uppfattning. Arbetslöshetskassornas verksamhet är i många stycken särskiljande i förhållande till övriga närallgande verksamhetsområden. För att en försäkrad skall ha rätt att erhålla ersättning finns olika kvalifikationsvillkor som, förutom medlemskapet i arbetslöshetskassa, förutsätter en nära anknytning till den svenska arbetsmarknaden. Det är vidare mycket viktigt att arbetslöshetskassornas styrelseledamöter är väl förtrodda och följer den svenska arbetsmarknaden. Bosättningskravet bör således kvarstå som huvudregel med nuvarande möjlighet för AMS att meddela dispens.

2.7 Beslut om medlemsavgift

Mitt förslag: Beslut om medlemsavgifter får fattas av föreningsstämman eller, efter stämmans bemyndigande, av arbetslöshetskassans styrelse.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för mitt förslag: ALF-lagen innehåller för närvarande en bestämmelse om att arbetslöshetskassas stadgar skall ange vad som skall gälla beträffande medlemmarnas förmaner och skyldigheter. Enligt min uppfattning bör stadgarna innehålla endast föreningsrättsliga bestämmelser. Därtill kommer den fortgående förändringen av dagpenning och priser. Sedan den 1 januari 1989 gäller dessutom att regeringen fastställer en högsta dagpenning som skall tillämpas av alla kassor. Jag föreslår därför att kravet på att stadgarna skall innehålla bestämmelser om storleken av de fasta avgifter, som en medlem skall erlägga till kassan, slopas. Beslut om medlemsavgifter bör i stället fattas av föreningsstämman eller, efter stämmans bemyndigande, av arbetslöshetskassans styrelse.

2.8 Föreningsstämma

Mitt förslag: Föreningsmedlemmarnas befogenheter vid föreningsstämma skall utövas av valda ombud. För den händelse ombud inte har hunnit utses vid nybildande av en arbetslöshetskassa får AMS medge att medlemmarna får besluta i kassans angelägenheter vid stämman.

AMS möjlighet att genom dispens tillåta arbetslöshetskassa att hålla ordinarie föreningsstämma endast vart tredje år begränsas till vartannat år.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag. Vad gäller utseende av ombud vid nybildande av arbetslöshetskassa har arbetsgruppen inte avgett något förslag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har lämnat förslaget utan erinran. AMS har dock påpekat att det i något fall när nybildning av arbetslöshetskassa skett inte funnits förutsättning att redan från starten åstadkomma en organisation som möjliggjort ombudsval. Styrelsen har därför föreslagit att en möjlighet införs för AMS att i undantagsfall ge dispens från kravet på ombud. *Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet* anser att det är olämpligt att kalla det högsta beslutande organet föreningsstämma när det "i verkligheten är fråga om en fullmäktigeförsamling". Fakulteten anser att "fullmäktige" är korrekt beteckning.

Skälen för mitt förslag: Enligt gällande bestämmelser kan medlemmarna på föreningsstämma företrädas av valda ombud. Samtliga arbetslöshetskassor tillämpar nu denna ordning. Eftersom detta system enligt samsammiga uppgifter fungerar väl, föreslår jag att en regel införs av innebörd att medlemmarna vid föreningsstämman skall företrädas av valda ombud. AMS har påpekat att det ibland vid nybildning av arbetslöshetskassor kan vara omöjligt att hinna verkställa ombudsval. För den händelse ombud inte hunnit utses vid nybildande av arbetslöshetskassa anser jag därför att AMS bör kunna medge att medlemmarna får besluta i kassans angelägenheter vid stämman.

En arbetslöshetskassa kan enligt nuvarande regler, efter medgivande av AMS, hålla ordinarie föreningsstämma endast vartannat eller vart tredje år. Arbetslöshetskassorna har i vissa fall använt sig av möjligheten att hålla föreningsstämma vartannat år men inte visat intresse för möjligheten att hålla stämma endast vart tredje år. Med hänsyn härtill och då det från demokratisk synpunkt inte är tillfredsställande med alltför långa mellanrum mellan föreningsstämmorna, föreslår jag att dispensmöjligheten begränsas till vartannat år.

Ordet "föreningsstämma" som beteckning på arbetslöshetskassans högsta beslutande organ är väl inarbetat. Beteckningen bör därför bibehållas.

2.9 Revision och redovisning

Mitt förslag: Minst en av arbetslöshetskassans revisorer skall vara auktoriserad eller godkänd revisor. Ett auktoriserat revisionsbolag eller ett godkänt revisionsbolag likställs med auktoriserad revisor resp. godkänd revisor. Kravet på svenskt medborgarskap och bosättning i Sverige i fråga om revisor som inte är auktoriserad eller godkänd revisor slopas.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna har inte haft något att erinra mot förslaget. Landsorganisationen i Sverige (*L.O*) och Arbetslöshetskassornas Samorganisation (*SO*) anser att annan av AMS godtagen

revisor bör likställas med auktoriserad eller godkänd revisor. *Riksrevisionsverket* anser att minst en av revisorerna skall vara auktoriserad revisor.

Skälen för mitt förslag: Revisor utses på arbetslöshetskassans föreningsstämma. Revisor skall vara svensk medborgare och bosatt i Sverige om inte AMS för särskilt fall meddelar dispens. Är arbetslöshetskassans verksamhet av stor omfattning eller föreligger annars särskilda skäl kan AMS föreskriva att minst en av revisorerna skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor. Är revisorn auktoriserad eller godkänd föreligger inte krav på svenskt medborgarskap. Kassastyrelsen skall underrätta AMS om val av revisor eller revisorssuppleant.

Arbetslöshetskassorna är anförtrödda myndighetsutövning i betydande omfattning. Statsbidragen till arbetslöshetskassorna uppgår till mycket stora belopp. Mot bakgrund härav föreslår jag att minst en av arbetslöshetskassans revisorer skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor.

Frågor om auktorisation och godkännande prövas av kommerskollegium enligt bestämmelserna i förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. Enligt gällande bestämmelser skall en revisor för att erhålla auktorisation eller godkännande vara bosatt i Sverige, dock med möjlighet för kommerskollegium att medge bibehållen auktorisation vid bosättning utomlands under viss tid.

Vad som har anförts om slopande av medborgarskaps- och bosättningskraven i propositionen 1989/90:160 om avskaffande av medborgarskapskrav i aktiebolagslagen m. m. bör gälla även för arbetslöshetskassornas revisorer. Genom mitt nyss redovisade förslag om att minst en av revisorerna skall vara auktoriserad eller godkänd finns en garanti för att revisionen alltid genomförs av kvalificerad revisor. Mot bakgrund härav föreslår jag att kravet på svenskt medborgarskap och bosättning i Sverige i fråga om revisor som inte är auktoriserad eller godkänd revisor slopas.

2.10 Fusion, konkurs och likvidation m. m.

Mitt förslag: Fusionsförfarandet utvidgas.

Den särskilda regleringen i ALF-lagen om en arbetslöshetskassas konkurs slopas.

Bestämmelserna om likvidation och upplösning av en arbetslöshetskassa ersätts med ett modifierat fusionsförfarande. Om en arbetslöshetskassa önskar upplösas genom fusionsavtal men enighet om genomförande av fusionen eller om hur fusionen bör gå till inte kan nås med annan kassa, skall AMS fatta beslut härom. En arbetslöshetskassa skall upplösas genom fusion om kassans medlemsantal har nedgått under det minsta antal, som enligt denna lag eller kassans stadgar skall gälla för kassan, eller om annat särskilt skäl föreligger därtill. Beslut om fusion på denna grund fattas av AMS. AMS beslut om fusion skall kunna överklagas av berörda arbetslöshetskassor.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet* anser dock att intresset av skydd för tredje man motiverar att en fusion bör godkännas av domstol. *S.A.F.* finner det svårförståeligt att det just beträffande arbetslöshetskassorna skall saknas regler om konkurs och upplösning.

Skälen för mitt förslag: Bestämmelser om fusion genom s. k. absorption finns för närvarande i 88 § ALF-lagen. Enligt detta lagrum får mellan arbetslöshetskassor träffas avtal om att en arbetslöshetskassa skall uppgå i en annan kassa på så sätt att dels medlemmar i den överlåtande kassan enligt avtalets närmare bestämmelser blir medlemmar i den övertagande kassan, dels att den överlåtande kassan utan likvidation upplöses samt att alla dess tillgångar och skulder övertas av den övertagande kassan. Fusionsavtal får inte verkställas förrän det har godkänts av AMS. Fusioner mellan arbetslöshetskassor har förekommit vid ett tjugotal tillfällen. Samtliga fusioner har skett i total enighet mellan berörda arbetslöshetskassor och fackförbund. Det är antagligt att ytterligare fusioner kommer att aktualiseras under kommande år. Föreskrifter om fusion finns också i 12 kap. LEF. Förutom fusion genom absorption finns regler om fusion genom s. k. kombination. Förfarandet innebär att två eller flera föreningar (överlåtande föreningar) uppgår i en ny förening (den övertagande föreningen) som bildas i och med fusionen. En föreskrift av detta slag bör enligt min mening införas också i ALF-lagen.

Bestämmelser om konkurs finns i 86 och 87 §§ ALF-lagen. Dessa bestämmelser innebär bl. a. att 93 och 94 §§ EFL är tillämpliga vid en erkänd arbetslöshetskassas konkurs. I 87 § ALF-lagen uttalas vidare, att "utbetalning av dagpenning ej får ske innan konkursen avslutats".

Rätten till arbetslöshetsersättning är lagstadgad. En försäkrad "tjänar in" sin rätt till arbetslöshetsersättning genom medlemskap och förvärvsarbete. Rätten till ersättning kvarstår även om arbetslöshetskassan skulle tänkas gå i konkurs.

Det har inte hänt att en arbetslöshetskassa har gått i konkurs. Sedan den 1 januari 1989 gäller vidare ett nytt system för finansiering av arbetslöshetsförsäkringen. Det nya systemet innebär bl. a. att kassorna inte längre behöver avsätta medel i särskilda fonder och att kassorna får statsbidrag för hela den utbetalade arbetslöshetsersättningen. Genom den nya statsbidragskonstruktionen framstår det som uteslutet att en arbetslöshetskassa skulle kunna gå i konkurs. Härutöver skall tilläggas att allmänna konkursrättsliga regler enligt konkurslagen (1987:672) naturligtvis är tillämpliga. De särskilda bestämmelserna om konkurs i ALF-lagen saknar således praktisk betydelse och jag föreslår därför att de upphävs.

Det har såvitt jag vet inte heller förekommit att en arbetslöshetskassa har behövt likvideras eller upplösas. Såsom jag tidigare nämnt har däremot fusioner mellan arbetslöshetskassor förekommit. De nämnda omständigheterna talar enligt min uppfattning starkt för att reglerna om likvidation och upplösning ersätts med regler om ett modifierat fusionsförfarande.

Jag gör bedömningen att fusion genom avtal i framtiden liksom tidigare

kommer att genomföras utan komplikationer och utan motsättningar mellan berörda arbetslöshetskassor och fackförbund. För det, enligt min mening teoretiska, fallet att enighet om en fusion inte kan uppnås, föreslår jag följande system.

Kan i en viss situation enighet inte uppnås om vilka arbetslöshetskassor som bör fusioneras eller om hur fusionen bör gå till, skall AMS fatta beslut i frågan om fusion. En arbetslöshetskassa skall också upplösas genom fusion om kassans medlemsantal har gått ned under det minsta antal som enligt lagen eller kassans stadgar gäller för kassan eller om det föreligger något annat särskilt skäl för att upplösa kassan. Också vid sådan fusion bör det ankomma på AMS att fatta erforderliga beslut om fusionen. När det ankommer på AMS att fatta beslut i frågan om fusion skall AMS inhämta yttranden från samtliga arbetslöshetskassor.

Ett beslut av AMS om fusion bör kunna överklagas. Rätten att överklaga bör dock begränsas till de arbetslöshetskassor som berörs av fusionen. I sakens natur ligger att överklagandet bör ske hos regeringen.

Enligt 12 kap. 6 § LEF skall såväl överlåtande som övertagande föreningar ansöka hos rätten om tillstånd att verkställa fusionsavtalet. Bestämmelsen syftar till skydd för borgenärsintresset. Mot bakgrund av att arbetslöshetskassorna står under AMS tillsyn samt med hänsyn till de särpräglade förhållanden som gäller för kassorna och som jag tidigare redogjort för, anser jag det inte föreligga något behov av ett motsvarande prövningsförfarande hos domstol för en fusion som genomförs enligt ALF-lagen.

2.11 Överklagande av arbetslöshetskassas och AMS beslut

Mitt förslag: Tiden för överklagande av en arbetslöshetskassas beslut skall alltid vara två månader.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna har tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran.

AMS, Försäkringsöverdomstolen (FÖD) och Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO) är kritiska till förslaget. FÖD anför att förslaget innebär en risk för senareläggning av beslut, eftersom nästa instans erfarenhetsmässigt drar sig för att avgöra ett överklagande innan besvärstiden gått till ända. FÖD ifrågasätter om förslaget är till fördel för kassamedlem eller någon annan. SACO anför liknande synpunkter. AMS åberopar främst utredningsskäl för sin ståndpunkt. Enligt AMS medför förlängd överklagandetid att prövningen hos kassan och AMS av många ärenden kommer att ske längre från den tidpunkt då den händelse inträffade, som är utgångspunkten för överklagandet. Detta är till nackdel när det blir nödvändigt att fråga t. ex. arbetsgivare eller arbetsförmedlare om händelsen.

Skälen för mitt förslag: Överklagande av beslut i ett ärende om arbetslös-

hetsersättning skall enligt gällande bestämmelser göras inom tre veckor. I övrig socialförsäkringslagstiftning är tiden för överklagande två månader. Det är enligt min mening önskvärt att uppnå överensstämmelse mellan reglerna i denna del. Den kritik som vissa remissinstanser riktat mot förslaget anser jag inte tillräckligt vägande för att behålla den särreglering av överklagandetiden som finns inom arbetslöshetsförsäkringen. Jag föreslår därför en förlängning av överklagandetiden till två månader.

2.12 Upphävande av vissa föreningsrättsliga bestämmelser

Mitt förslag: Följande bestämmelser i ALF-lagen av föreningsrättslig natur upphävs:

- bestämmer om talan mot styrelseledamot, revisor, föreningsmedlem eller röstberättigad,
- bestämmelser om skadestånd i fråga om styrelseledamot, revisor, likvidator och likvidationsrevisor, föreningsmedlem eller röstberättigad, som inte är medlem,
- bestämmelser om straffansvar för bl. a. styrelseledamot, likvidator och revisor,
- arbetslöshetskassas rätt att i vissa situationer utesluta medlemmar.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet anser att den allmänna skadeståndsrättsens regler inte är tillräckliga beträffande det ansvar mot kassan som åvilar funktionärerna. Fakulteten ifrågasätter om det inte bör införas en reglering motsvarande den som finns i LEF.

Skälen för mitt förslag: Genom hänvisning i ALF-lagen till EFL finns bestämmelser om talan mot styrelseledamot, revisor, likvidator, likvidationsrevisor, föreningsmedlem eller röstberättigad som inte är medlem. Bestämmelserna om talan har såvitt jag känner till aldrig tillämpats beträffande arbetslöshetskassorna. Enligt min uppfattning ger f.ö. allmänna rättsgrundsatser om skadestånd inom avtals- och avtalsliknande förhållanden ett tillräckligt skydd för en eventuell skadelidande. Det finns således inte anledning att i ALF-lagen ha kvar speciella regler i dessa fall. På samma sätt som för ideella föreningar får alltså dessa frågor överlämnas åt den allmänna skadeståndsrätten att lösa.

I ALF-lagen finns en omfattande reglering av det straffansvar som kan åläggas bl. a. styrelseledamot eller revisor vid oegentligheter vid utövandet av sin funktion hos en arbetslöshetskassa. Straffet är i samtliga fall böter. Om gärningen är belagd med straff i brottsbalken skall inte straff ådömas enligt ALF-lagen. Såvitt jag har kunnat utröna har nämnda straffbestämmelser inte behövt tillämpas. Eftersom arbetslöshetskassorna anförtrotts myndighetsutövning är de nya reglerna i 20 kap. brottsbalken om ansvar för tjänstefel tillämpliga vid denna myndighetsutövning. Enligt min upp-

fattning finns inte något behov av kompletterande straffbestämmelser i ALF-lagen. Jag föreslår därför att nämnda bestämmelser upphävs.

I 51 § ALF-lagen finns en bestämmelse som ger en arbetslöshetskassa rätt att utesluta "den som underlåter att ställa sig till eftererrättelse kassans stadgar eller styrelsens behörigen utfärdade föreskrifter". Såvitt jag har kunnat inhämta har den bestämmelsen aldrig tillämpats. Jag anser därför att den bör slopas.

2.13 Upphävande av vissa bestämmelser rörande ersättning m. m.

Mitt förslag: Följande bestämmelser i ALF-lagen upphävs:

- arbetslöshetskassas rätt att efter AMS medgivande föreskriva att arbetsvillkoret skall vara uppfyllt endast genom arbete som arbetstagare.
- AMS möjlighet att vid arbetsinskränkning föreskriva att antalet dagar under varje vecka för vilka försäkrad annars skulle haft rätt till dagpenning minskas med en,
- 15-årskravet för medlemskap,
- minimigränsen om tre timmars förvärvsarbete per arbetsdag som krav för medlemskap,
- bemyndigande att meddela verkställighetsföreskrifter.

Arbetsgruppens förslag: Överensstämmer med mitt förslag. Arbetsgruppen har dock inte föreslagit slopande av bemyndigandet att meddela verkställighetsföreskrifter. Arbetsgruppen föreslår vidare att arbetslöshetskassornas och AMS möjligheter att "dra in ersättning för en arbetslös under dag i en vecka då den försäkrade har utfört arbete i sådan utsträckning att hel dagpenning inte har kunnat utgå för någon av dagarna" skall upphävas.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. AMS och SO har framhållit att bestämmelsen om möjligheten att dra in ersättning för en arbetslös dag i en vecka då den försäkrade har utfört arbete i sådan utsträckning att hel dagpenning inte har kunnat utgå för någon av dagarna skall kvarstå eftersom den alltjämt tillämpas. SO tillstyrker alternativt arbetsgruppens förslag under förutsättning att AMS medges dispensrätt.

Skälen för mitt förslag: I 9 § ALF-lagen anges att en arbetslöshetskassa får föreskriva att arbetsvillkoret skall vara uppfyllt endast genom arbete som arbetstagare, om AMS medger det. Det finns numera inte någon kassa som har AMS medgivande till sådan begränsning. AMS har inte heller tagit med denna möjlighet till begränsning i de för kassorna utfärdade normalstadgarna. Enligt min uppfattning finns det numera inte något motiv för bibehållande av en bestämmelse av denna innebörd. Den bör därför utgå. Förslaget medför också en följdändring i 10 § ALF-lagen.

Föreskrifter i 27 § ALF-lagen innehåller bestämmelser som ger arbets-

löshetskassorna och AMS möjligheter att dra in ersättning för en arbetslös under dag i vecka, då den försäkrade har utfört arbete i sådan utsträckning att hel dagpenning inte har kunnat utgå för någon av dagarna. Av remissyttrandena och av vad jag själv erfarit framgår att bestämmelsen fortfarande tillämpas. Mot bakgrund härav anser jag att nämnda bestämmelse bör kvarstå i ALF-lagen.

I ALF-lagen undantas den som inte fyllt 15 år från medlemskap i arbetslöshetskassa. Med hänsyn till framför allt den allmänna skolplikten anser jag att regeln saknar praktisk betydelse och därför bör slopas såsom varande överflödigt. Givetvis skall den främsta uppgiften och målsättningen vara att ungdomar före 20 års ålder erhåller en grundutbildning på gymnasienivå. En generell bas av solida kunskaper underlättar också den specialisering och vidareutbildning som kommer att bli allt vanligare i arbetslivet.

I 50 § ALF-lagen föreskrivs att den som förvärvsarbetar mindre än tre timmar per arbetsdag och i genomsnitt 17 timmar per vecka skall vägras inträde i kassan. Enligt min uppfattning hör den i ALF-lagen intagna minimigränsen om tre timmars förvärvsarbete per arbetsdag utgå. Jag anser det inte längre är motiverat att ställa något krav på hur de 17 timmarna förläggs under arbetsveckan.

Enligt 105 § ALF-lagen får regeringen eller, efter regeringens bestämmande, AMS, meddela de närmare föreskrifter som behövs för tillämpningen av lagen. Ifrågavarande bestämmelse syftar endast på den restkompetens som enligt regeringsformen ger regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en underställd myndighet möjlighet att meddela verkställighetsföreskrifter. Som en regelförenklingsåtgärd bör bestämmelsen utgå.

3 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom arbetsmarknadsdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring.
2. lag om ändring i lagen (1987:668) om införande av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Förslaget under 2 har upprättats i samråd med chefen för justitiedepartementet.

4 Specialmotivering

FÖRSTA AVDELNINGEN

De föreningsrättsliga bestämmelserna har samlats i lagens andra avdelning. Den i gällande lydelsen av 2 § första stycket upptagna föreskriften om att en förening får registreras som arbetslöshetskassa, om föreningen har till ändamål att ge sina medlemmar ersättning vid arbetslöshet, har efter redaktionella ändringar förts till 38 §. Den hänvisning till lagens

andra avdelning som finns i gällande lydelsen av 2 § andra stycket har förts till 1 §. 2 § har med anledning av vad som nu sagts upphävts. I lagens första avdelning har vidare 9 och 26 §§ upphävts. Bestämmelserna har ansetts vara obsoleta.

1 §

I paragrafen slås fast att arbetslöshetsförsäkringen handhas av arbetslöshetskassor som har registrerats enligt denna lag. Bestämmelser om bl. a. registrering av en förening som arbetslöshetskassa finns i lagens andra avdelning.

10 §

Ändringen föranleds av att 9 § upphävs.

ANDRA AVDELNINGEN

39 §

Paragrafens andra stycke, första och andra meningarna, motsvarar i sak gällande lydelse av 38 § andra stycket och 5 § förordningen (1988:1400) om arbetslöshetsförsäkring. I styckets tredje mening har tagits in den föreskrift om återbetalningsskyldighet som för närvarande finns i 8 § nämnda förordning.

40 §

Paragrafen är i sak oförändrad. Den har i redaktionellt hänseende utformats efter mönster av bestämmelsen i 1 kap. 3 § LEF.

41 §

Paragrafen motsvarar i sak gällande lydelse av första stycket första meningen. En redaktionell omarbetning har gjorts efter förebild av 1 kap. 2 § andra stycket LEF.

I 46 § finns bestämmelser om vem som svarar för förpliktelser som uppkommit före registreringen. Av 98 § fjärde stycket framgår att styrelsen tillagts viss befogenhet redan före registreringen. Berörda paragrafer ersätter den reglering som för närvarande finns i förevarande paragrafs första stycke, andra meningen, och andra stycke.

42 §

Frånsett höjningen av det minsta antal medlemmar som erfordras för att en förening skall kunna registreras som arbetslöshetskassa överensstämmer paragrafen i sak med gällande lydelse av första stycket. Här hänvisas

vidare till andra punkten av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

Den dispensmöjlighet som finns i andra stycket i gällande lydelse har tagits bort.

43 §

Paragrafen motsvaras av 45 § i det lagrummets gällande lydelse. I första stycket har gjorts ändringar i sak. I *punkten 5* har föreskriften om att stadgarna skall innehålla vad som skall gälla beträffande medlemmarnas förmåner och skyldigheter i arbetslöshetsförsäkringen utgått. Ändringen bygger på synsättet att arbetslöshetskassornas stadgar skall innehålla enbart föreningsrättsliga regler. Den grundläggande bestämmelsen om kassornas skyldighet att utge ersättning till medlemmarna vid arbetslöshet finns i 39 § och närmare bestämmelser om ersättning i lagens första avdelning.

Punkten 6 innehåller endast en bestämmelse om att stadgarna skall ange hur de fasta avgifterna skall betalas. Detta innebär att storleken av den fasta avgiften inte behöver anges i en arbetslöshetskassas stadgar. Föreningsstämman kan själv besluta härom i enlighet med denna bestämmelse eller uppdra åt kassans styrelse att besluta om detta enligt 72 § fjärde stycket.

Som framgår av 72 § skall arbetslöshetskassans medlemmars rätt att besluta i kassans angelägenheter utövas vid föreningsstämman genom ombud. I *punkten 10* har därför lagts till att stadgarna skall innehålla bestämmelser om antalet ombud som skall utses till stämman, hur de skall utses och tiden för deras uppdrag.

Bestämmelsen om hur man vid en arbetslöshetskassas upplösning skall förfara med kassans tillgångar har utgått såsom en följd av de ändrade och utvidgade reglerna om fusion. Till den allmänna motiveringen hänvisas (avsnitt 2.10).

44 §

Paragrafen har utformats efter förebild av 14 kap. 1 och 3 §§ LEF.

I paragrafens första stycke slås fast att en arbetslöshetskassas firma skall innehålla ordet "arbetslöshetskassa".

Andra stycket motsvarar gällande lydelsen av 46 § tredje stycket första meningen.

Av tredje stycket framgår att benämningen "arbetslöshetskassa" eller förkortning därav endast får användas av en arbetslöshetskassa.

Bestämmelser om firma finns också i firmalagen (1974:156).

Som framgår av straffbestämmelsen i 104 § får endast förening som är registrerad som arbetslöshetskassa driva verksamhet som avses i denna lag.

45 §

Bestämmelserna i paragrafen överensstämmer i sak med gällande rätt.

Paragrafen har utformats efter förebild av 2 kap. 4 § andra stycket LEF. Den innehåller bestämmelser om ansvaret för en förpliktelse som uppkommer genom åtgärd på en förenings vägnar före registreringen såsom arbetslöshetskassa. De som har deltagit i åtgärden eller som har beslutat åtgärden svarar solidariskt för förpliktelsen. När föreningen har registrerats som arbetslöshetskassa övergår ansvaret för förpliktelsen på kassan, om förpliktelsen har tillkommit efter det att föreningen bildats.

47 §

Paragrafen motsvaras av 50 § i lagrummets gällande lydelse. Förslaget innebär i sak följande. Den i andra stycket punkten 2 intagna åldersgränsen (15 år) har tagits bort eftersom den med hänsyn till framför allt skolplikten har saknat all praktisk betydelse. Vidare har den i andra stycket punkten 4 intagna minimigränsen om tre timmar utgått. Denna spärregel har tillämpats i fråga om inträde i arbetslöshetskassan. Den som har blivit medlem i kassan och därefter begränsat sitt arbetsutbud har däremot inte kunnat uteslutas därför att han inte längre uppfyllt villkoret. Föreskriften har slopats därför att det ansetts att förläggningen av de 17 timmarna inte bör tillmätas någon betydelse. Genom ändringen uppnås vidare kongruens mellan rätten att bli medlem i kassan och rätten att kvarstå som medlem. I paragrafen har vidare gjorts ändringar av redaktionell natur.

48 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om uteslutning. Den motsvaras närmast av 51 § i dess nu gällande lydelse. Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.12) har möjligheten att utesluta en medlem som inte har följt stadgarna eller styrelsens föreskrifter tagits bort.

I första stycket, första punkten, av 51 § i nuvarande lydelsen föreskrivs att från medlemskap får undantas den som ej uppfyller och ej heller under *minst sex av de senaste tolv månaderna* uppfyllt föreskrift i kassans stadgar om arbete inom visst verksamhetsområde. Vid tillämpningen har emellertid frågan om uteslutning enligt denna punkt prövats mot bakgrund av förhållandena endast under *de senaste sex månaderna*. Första punkten i första stycket av förevarande paragraf har utformats i enlighet härmed.

49 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om kommunikering i ett ärende om uteslutning av medlem enligt 48 §. Bestämmelsen ger uttryck för den grundläggande förvaltningsrättsliga principen att ingen får dömas ohörd. Det är självfallet av särskilt stor betydelse i ärenden av så genomgripande slag som uteslutning av medlem.

Av andra meningens framgår att medlem skall anses ha fått underrättelse

som nu sagts om uppgiften har avsänts i rekommenderat brev under medlemmens vanliga adress. Regeln beskriver det krav som ställs på arbetslöshetskassan för uppgiftsskyldighetens fullgörande. Med medlemmens vanliga adress bör normalt förstås den postadress som förekommer i medlemsförteckningen (jfr 52 §). Därmed bör emellertid kunna förstås också den adress som medlemmen själv uppgett vid kontakter med arbetslöshetskassan i ärendet om uteslutning eller i något annat sammanhang. Om uppgifter som nu sagts saknas bör med medlemmens vanliga adress förstås den adress där denne är folkbokförd. Detsamma bör gälla om uppgift om adress enligt vad som nu sagts visserligen finns hos arbetslöshetskassan men det är känt eller framgår av omständigheterna att uppgiften är felaktig eller inaktuell.

Av 51 § andra stycket framgår att medlemskapet i en arbetslöshetskassa upphör utan uppsägning den dag då medlemmen fyller 65 år. Någon kommunikering i det fallet är självfallet inte erforderlig.

50 §

Paragrafens första stycke innebär att arbetslöshetskassan i sitt beslut om uteslutning av medlem skall klargöra från och med vilken dag uteslutningen gäller. Denna bestämmelse motiveras av önskvärdheten av klara beslut i syfte att undvika onödiga överklaganden.

Paragrafens andra stycke motsvarar i sak gällande lydelse av 52 § andra stycket.

51 §

I paragrafens första stycke slås fast att en medlem har rätt att säga upp sig till utträde ur arbetslöshetskassan när han så önskar. Som framgår av andra meningen i samma stycke förutsätter detta emellertid att vissa formkrav iakttas. Uppsägningen skall sålunda ske i skriftlig form och innehålla uppgift om fr. o. m. vilken dag utträdet skall ske. Denna bestämmelse motiveras av intresset att i möjligaste mån förhindra oklarhet och undvika tvister.

Av paragrafens andra stycke framgår att medlemskapet i en arbetslöshetskassa upphör utan uppsägning när medlemmen fyller 65 år. I den situationen behöver några särskilda åtgärder inte företas från kassans eller medlemmens sida.

52 §

Paragrafen innehåller föreskrifter om arbetslöshetskassas skyldighet att föra medlemsregister och om de uppgifter som registret skall innehålla. Skyldigheten att föra registret åvilar styrelsen. I förhållande till gällande reglering – 49 § – innehåller förevarande lagrum främst den nyheten att i registret skall finnas uppgift om de avgifter och andra belopp som medlemmen har betalat in. Därjämte har ändringar av redaktionell natur gjorts.

Såsom för närvarande avses arbetslöshetskassa kunna ha medlemsregister gemensamt med ett eller flera fackförbund, vilkas medlemmar även är medlemmar i kassan (Jfr prop. 1973: 56 s. 241).

53 §

I paragrafen har i sak gjorts den ändringen att första stycket i lagrummets gällande lydelse har förts till 51 § första stycket.

54 §

I paragrafen har tillfogats ett tredje stycke som innebär att kassans beslut om avgifter skall godkännas av AMS. Tillägget är en följd av att kassans stadgar enligt 43 § inte längre behöver ange storleken av de fasta avgifter som skall erläggas.

56 §

Föreskriften i andra stycket om en arbetslöshetskassas eget fria kapital har ändrats. Innebörden av ändringen och motiven för denna framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.5) Bestämmelser om högsta dagpenning finns i 17 §.

58 §

Paragrafen motsvarar gällande rätt.

59 §

Enligt huvudregeln i paragrafens första stycke skall styrelseledamöterna vara bosatta i Sverige. Av andra meningen i samma stycke framgår emellertid att regeringen eller AMS kan meddela dispens från detta krav. Ett bemyndigande för AMS att meddela sådan dispens avses tas in i förordningen (1988: 1400) om arbetslöshetsförsäkring. Det krav på svenskt medborgarskap som för närvarande gäller för styrelseledamot har utgått.

Bestämmelserna i andra meningen i samma stycke har utformats efter förebild av 6 kap. 4 § första stycket fjärde meningen LEF.

Av paragrafens andra stycke framgår att de styrelseledamöter som väljs av föreningsstämman skall vara medlemmar i arbetslöshetskassan. Som framgår av 58 § andra stycket utser AMS en styrelseledamot och en suppleant för denne. Enligt 60 § andra stycket skall vidare lagen (1987: 1245) om styrelserepresentation för de privatanställda tillämpas i fråga om arbetslöshetskassorna. För nu nämnda kategorier gäller självfallet inte något krav på medlemskap.

En styrelseledamots uppdrag gäller enligt tredje stycket för den tid som anges i stadgarna. Efter mönster av 6 kap. 1 § tredje stycket LEF har föreskrivits att tiden för uppdraget inte får omfatta mer än fyra räkenskapsår. Tiden skall också bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet

av den ordinarie föreningsstämma på vilken styrelseval förrättas. Maximitiden gäller för alla styrelseledamöter och inte bara för dem som har valts av föreningsstämman (jfr även 10 § lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda).

60 §

Paragrafen överensstämmer med 6 kap. 1 § fjärde och femte styckena LEF. Första stycket i förevarande paragraf innehåller en föreskrift om att bestämmelserna om styrelseledamöter i tillämpliga delar skall gälla även suppleanter. Skall styrelsesuppleanter finnas, måste enligt 43 § andra stycket punkten 8 uppgift om antalet anges i arbetslöshetskassans stadgar.

Genom hänvisningen i paragrafens andra stycke klargörs att förevarande lags föreskrifter om styrelsen inte är heltäckande utan att bestämmelser härom finns också i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

61 §

Av paragrafen framgår att en styrelseledamot har rätt att efter anmälan avgå i förtid. En styrelseledamot kan också när som helst skiljas från uppdraget genom beslut av den som har utsett honom, dvs. föreningsstämman, AMS eller arbetstagarorganisation.

Anmälan om avgång skall göras hos styrelsen. Vill en styrelseledamot som inte är vald på föreningsstämman — dvs. av AMS eller av arbetstagarorganisation utsedd ledamot — avgå, skall anmälan göras även hos AMS.

62 §

Paragrafen överensstämmer helt med 6 kap. 2 § andra stycket LEF. Upphör ett styrelseuppdrag i förtid eller blir en styrelseledamot försatt i konkurs eller får förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken eller uppfyller ledamoten annars inte kvalifikationskraven enligt 59 § och finns det ingen suppleant som kan inträda i hans ställe, skall övriga styrelseledamöter vidta åtgärder för att en ny ledamot utses för den återstående mandattiden. Styrelsen skall i en sådan situation sammankalla föreningsstämman, om valet ankommer på stämman, eller anmoda AMS att fullgöra denna uppgift, om den myndigheten skall tillsätta ny ledamot. De kvarvarande styrelseledamöterna är dock enligt andra meningen inte skyldiga att vidta åtgärder när den förutvarande styrelseledamoten var arbetstagarledamot. I ett sådant fall ankommer det i stället på vederbörande fackliga organisation att ta ställning till om en ny ledamot skall utses.

Beträffande en ledamot som skall väljas av föreningsstämman får enligt tredje meningen valet anstå till nästa ordinarie stämma på vilken styrelseval förrättas, om styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter. Detta innebär att styrelsen vid inträffad vakans interimistiskt

kan fungera med två ledamöter, om inte stadgarna föreskriver att flera ledamöter skall vara närvarande för att styrelsen skall vara beslutför (jfr 66 §).

63 §

Paragrafens första stycke motsvarar 21 § i AMS normalstadgar för arbetslöshetskassorna (NS).

Som framgår av paragrafens andra stycke avgörs vid konstituering ett val genom lottning om det föreligger lika röstetal. I enlighet med vad som redan för närvarande gäller får den som är anställd hos arbetslöshetskassan inte vara styrelseordförande.

I likhet med vad som gäller för styrelseledamot får en kassaföreståndare inte vara underårig, i konkurs eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Nu nämnda bestämmelse framgår av den hänvisning till 59 § första stycket andra meningen som tagits in i tredje stycket av förevarande paragraf.

64 §

Paragrafen har utformats med 6 kap. 6 § LEF såsom förebild. Kassaföreståndaren har getts en funktion som delvis överensstämmer med den funktion som en verkställande direktör har i en ekonomisk förening. Allmänt gäller att styrelsen och kassaföreståndaren är skyldiga att i sitt handlande ta ansvar för och främja arbetslöshetskassans verksamhet med beaktande av gällande lagstiftning och kassans stadgar. Även av föreningsstämman uttalade riktlinjer skall beaktas.

Styrelsen är enligt första stycket ansvarig för arbetslöshetskassans organisation och förvaltningen av kassans angelägenheter. Kassaföreståndaren har enligt andra meningen hand om den löpande förvaltningen. Till denna hör alla åtgärder som inte med hänsyn till arten eller omfattningen av kassans verksamhet är av osedvanlig beskaffenhet eller stor betydelse.

Den löpande förvaltningen skall kassaföreståndaren ha hand om i enlighet med riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. Styrelsen kan alltså ge kassaföreståndaren bindande anvisningar om hur löpande förvaltningsåtgärder skall handläggas eller beslutas. Styrelsen kan själv avgöra ärenden som ingår i den löpande förvaltningen. Kassaföreståndarens befogenhet att sköta den löpande förvaltningen upphör alltså, om styrelsen tar sin bestämmanderätt i anspråk.

Styrelsen har att besluta i frågor som inte faller inom den löpande förvaltningen.

65 §

Paragrafen överensstämmer med 6 kap. 8 § andra och tredje styckena LEF.

Det ankommer enligt första stycket på styrelsens ordförande att se till att sammanträden hålls när det behövs. För en styrelseledamot eller kassaföreståndaren är det angeläget att diskutera viktiga angelägenheter med

styrelsen i dess helhet. Om en styrelseledamot eller kassaföreståndaren begär det, skall därför styrelsen sammankallas.

Första stycket innehåller också en bestämmelse om att kassaföreståndaren har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden. Detta gäller även om han inte är styrelseledamot. Styrelsen får dock i ett särskilt fall besluta att kassaföreståndaren inte skall få närvara.

I andra stycket finns bestämmelser om protokollföring, om rätt för styrelseledamöter och kassaföreståndaren att få en avvikande mening antecknad i protokollet samt om hur protokoll skall förvaras.

66 §

Paragrafen överensstämmer med 6 kap. 9 § första och andra styckena LEF.

Enligt första stycket är styrelsen beslutför om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter är närvarande. Med hela antalet styrelseledamöter menas det antal som skall finnas enligt stadgarna. I stadgarna kan föreskrivas ett högre antal närvarande för beslutförhet än vad lagen kräver.

Styrelsen får inte fatta beslut, om inte kallelse har skett i behörig ordning. Styrelseledamöterna skall ha fått någon tid för samråd och möjlighet att inlämna sig. Dessutom fordras för att ett beslut skall kunna fattas att styrelseledamöterna har fått tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet. Är någon styrelseledamot förhindrad och har han en suppleant, skall suppleanten beredas tillfälle att delta i sammanträdet. Att särskilda regler i detta hänseende gäller i fråga om suppleant för arbetstagarledamot framgår av fjärde mening.

Enligt andra stycket skall styrelsebeslut fattas med enkel majoritet om inte annat framgår av stadgarna. Ordföranden har utslagsröst vid lika röstetal. Om styrelsen inte är fulltalig, måste mer än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter enas för att ett giltigt styrelsebeslut skall komma till stånd. Stadgarna kan dock föreskriva andra bestämmelser i detta hänseende. Även en lindrigare röstetalsregel än den lagen innehåller kan föreskrivas.

67 §

Paragrafen överensstämmer med 6 kap. 10 § LEF.

I paragrafen finns bestämmelser om jäv för styrelseledamöter och kassaföreståndaren.

Enligt den första jävsregeln i paragrafen får en styrelseledamot eller kassaföreståndaren inte handlägga en fråga rörande avtal mellan honom och arbetslöshetskassan. Det är därvid att märka att med frågor rörande avtal avses inte bara den direkta handläggningen av ett avtal utan också sådana ensidiga rättshandlingar som har betydelse för ett avtals uppkomst, förändring eller upphörande. Jävsreglerna skall ses i sammanhang med den allmänna lojalitetsplikt och vårdplikt som åvilar styrelseledamöter och kassaföreståndaren. Denna skyldighet att tillgodose arbetslöshetskassans intressen kan ibland vara ett hinder för en funktionär att företa rättshandlingar som formellt faller utanför jävsregeln men där likartade

överväganden gör sig gällande.

Jävsreglerna hindrar inte styrelseledamot eller kassaföreståndare att delta i överläggningar och beslut i egenskap av föreningsmedlem.

68 §

Paragrafen överensstämmer med 6 kap. 11 § LEF.

Firmateckningsrätten enligt denna paragraf medför behörighet att representera arbetslöshetskassan vid avtal och rättshandlingar samt företräda kassan inför domstolar och andra myndigheter. Ställföreträdarskapet kan utövas inte bara genom skriftlig firmateckning utan också muntligt, exempelvis vid ingående av muntliga avtal. Bestämmelserna om firmatecknare gäller bara vissa funktionärer hos kassan, nämligen styrelseledamöter, kassaföreståndaren och särskilt utsedda firmatecknare. Regler om andra representanter, t. ex. personer som har befullmäktigats av ställföreträdarna, anställda med ställningsfullmakt m. m. finns i annan lagstiftning.

I paragrafens första stycke anges att styrelsen alltid är ställföreträdare för arbetslöshetskassan. Med styrelsen menas den beslutande styrelsen. Detta innebär att om styrelsen har fattat ett majoritetsbeslut om t. ex. ingående av ett avtal för kassans räkning kan majoriteten också representera kassan vid ingående av avtalet.

Enligt andra stycket kan styrelsen bemyndiga firmatecknare. Vem som helst kan i princip utses till firmatecknare, om stadgarna inte föreskriver annat. Den som är underårig eller i konkurs eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får dock inte vara firmatecknare. Detta framgår genom hänvisningen till 63 § tredje stycket. Jävsregeln i 67 § gäller även en särskild firmatecknare.

Av andra stycket framgår vidare att styrelsen kan föreskriva att rätten att företräda arbetslöshetskassan och teckna dess firma får utövas endast av två eller flera personer i förening, s. k. kollektiv firmateckning. Styrelsen får visserligen föreskriva även andra begränsningar i en firmatecknares befogenheter än förbehåll om kollektiv firmateckning, exempelvis en begränsning till vissa slag av rättshandlingar. Sådana begränsningar får emellertid inte registreras. Detta framgår av fjärde meningens i andra stycket. Begränsningar av detta slag får därmed närmast karaktären av interna föreskrifter om kompetensfördelning. Inte ens om sådana bestämmelser har tagits in i stadgarna, kan de åberopas av kassan mot en tredje man som är i god tro.

Ett bemyndigande att teckna arbetslöshetskassans firma kan enligt paragrafens tredje stycke återkallas när som helst.

69 §

Paragrafen överensstämmer med 6 kap. 13 § LEF.

Bestämmelsen i första stycket innehåller ett förbud mot åtgärder som medför otillbörliga fördelar. Enligt bestämmelsen får styrelsen eller annan ställföreträdare inte företa en rättshandling eller annan åtgärd som är ägnad att bereda otillbörlig fördel åt en medlem eller någon annan till

nackdel för arbetslöshetskassan eller annan medlem. Denna regel är ett uttryck för principen om medlemmarnas likställighet, vilken innebär att föreningsorganen är skyldiga att handla lojalt mot en medlemsminoritet.

Bestämmelsen i andra stycket behandlar frågan om lydnessplikt mot överordnade organ i arbetslöshetskassan. Kassans ställföreträdare får inte följa en föreskrift av föreningsstämman eller något annat organ, om föreskriften inte är gällande till följd av reglerna i denna lag, stadgarna eller med stöd av denna lag utfärdade föreskrifter, t. ex. av AMS meddelade föreskrifter. Andra stycket blir inte tillämpligt, om föreningsstämmans beslut till följd av klanderpreskription enligt 79 § har blivit gällande.

70 §

Paragrafen överensstämmer med 6 kap. 14 § LEF.

Har en ställföreträdare överskridit sin befogenhet när han företog en rättshandling för arbetslöshetskassan, gäller enligt första meningen inte rättshandlingen mot kassan, om den mot vilken rättshandlingen företogs insåg eller borde ha insett att befogenheten överskreds, dvs. var i ond tro.

De nya bestämmelserna i förevarande lag bygger liksom LEF på att det finns en viss funktionsfördelning mellan arbetslöshetskassans olika organ, t. ex. mellan styrelsen och föreningsstämman. Denna funktionsfördelning innebär en begränsning av de olika organens behörighet att företräda kassan. Om exempelvis styrelsen skulle vidta en åtgärd med överträdande av de gränser som funktionsfördelningen innebär, medför åtgärden inte rättsverkan gentemot kassan alldeles oavsett huruvida tredje man var i god tro eller inte.

Har en ställföreträdare för arbetslöshetskassan däremot handlat inom ramen för sin behörighet men överskridit sin befogenhet, blir rättshandlingen bindande för kassan om tredje man var i god tro. Som exempel på fall av sådant befogenhetsöverskridande kan nämnas att en ställföreträdare vidtar en åtgärd som strider mot en av föreningsstämman eller styrelsen meddelad föreskrift eller instruktion.

I andra meningen har tagits upp en bestämmelse för det fall att kassaföreståndaren vid företagande av en rättshandling överskrider den behörighet som han har enligt 64 § att vidta åtgärder på kassans vägnar. I ett sådant fall blir rättshandlingen bindande för kassan, om tredje man var i god tro. Regeln innebär ett undantag från den annars gällande principen att rättshandlingar som någon företar utanför ramen för sin behörighet aldrig binder huvudmannen. Denna regel hänger samman med att vad som hör till löpande förvaltning för den utomstående kan vara svårbestämt på ett helt annat sätt än t. ex. gränsen mellan styrelsens och föreningsstämmans funktioner och behörighetsområden.

71 §

Paragrafen överensstämmer i sak med 6 kap. 15 § LEF.

Föreningsstämman är arbetslöshetskassans högsta beslutande organ. Stämman har beslutanderätt rörande kassans organisation och sådana inre förhållanden som tillsättande och entledigande av styrelsen och revisorer, fastställande av årsredovisning, ändring av stadgarna samt godkännande av avtal om fusion; i sistnämnt hänseende om kassan är den överlåtande kassan. Vissa åtgärder beträffande kassans organ ankommer emellertid på styrelsen, nämligen att tillsätta och entlediga kassaföreståndare och firmatecknare. Som framgår vid 59 § ovan utses styrelseledamöter också av AMS och av arbetstagarorganisation.

Förvaltningen hör till kassaledningens kompetensområde, men stämman kan ge kassaledningen direktiv även i förvaltningsfrågor.

Paragrafens första stycke motsvarar i allt väsentligt gällande rätt.

Av andra stycket framgår att medlemmarnas rätt att besluta i kassans angelägenheter utövas vid föreningsstämman genom valda ombud. Varje ombud har en röst. Från regeln om att endast valda ombud har rätt att rösta vid stämman finns ett undantag av begränsad räckvidd. Av paragrafens tredje stycke framgår sålunda att AMS får medge att medlemmarna själva får besluta vid föreningsstämman. Förutsättningen härför är att det är fråga om en nybildad kassa där val av ombud inte har hunnit ske. Vid sådan medlemsröstning skall föreskrifterna om ombud i 74 och 75 §§ i stället gälla i fråga om medlem.

Av paragrafens fjärde stycke framgår att stämman får uppdra åt styrelsen att fatta beslut om medlemsavgiftens storlek. Hur avgiften skall betalas skall emellertid, som berörts vid 43 § ovan, framgå av stadgarna. Beslut i den delen ankommer därför på stämman.

73 §

Gällande lagstiftning innehåller inte några föreskrifter om sättet för utseende av ombud, deras antal, mandattid eller behörighet. Dessa frågor regleras för närvarande i arbetslöshetskassas stadgar, vilka enligt 45 § i lagrummets gällande lydelse skall fastställas av AMS. AMS har i anslutning till Normalstadgarna föreskrivit bl. a. att kallelserna till val av ombud vid föreningsstämmor skall utfärdas så att det framgår att samtliga kassa-medlemmar har rätt att delta i valen.

I förevarande paragraf har samlats de bestämmelser av lags karaktär som gäller val av ombud.

I fjärde stycket andra meningen har tagits in ett bemyndigande för regeringen eller AMS att meddela närmare föreskrifter om vad som skall gälla vid val av ombud. Sådana föreskrifter avses reglera distriktsindelning och andra valbestämmelser. Liksom hittills avses dock arbetslöshetskassan i sina stadgar reglera själva valproceduren.

74 §

Paragrafens första stycke innehåller en bestämmelse att ett ombud vid föreningsstämman inte får rösta genom ett annat ombud. Denna bestäm-

melse motiveras med det demokratiska intresset av bredaste möjliga representation vid föreningsstämmorna.

Paragrafens andra stycke motsvarar i sak 7 kap. 3 § första stycket LEF. Jävsfallen har tagits upp i följande tre punkter.

Första punkten avser det fall att det är fråga om att väcka talan mot ombudet.

Andra punkten avser frågor om befrielse från skadeståndsansvar eller annan förpliktelse gentemot arbetslöshetskassan. Av denna punkt följer bl. a. att ett ombud som är styrelseledamot inte får rösta när det gäller att bevilja honom ansvarsfrihet. Till området för jäv hör enligt denna punkt också frågor om befrielse från andra förpliktelser mot kassan.

I tredje punkten har tagits upp det fall att det är fråga om samma slag av åtgärder som avses i första eller andra punkten, men åtgärden riktar sig mot någon annan. Jäv föreligger då för ett sådant ombud som i den aktuella frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot arbetslöshetskassans.

Jävsbestämmelserna gäller endast själva omröstningen på föreningsstämman. Anledningen härtill är att det kan vara lämpligt att den jävige deltar i behandlingen av ärendet på stämman så att han får tillfälle att utveckla sina synpunkter i frågan.

75 §

Denna paragraf motsvaras av 7 kap. 9 § LEF. En viss anpassning har gjorts med hänsyn till de för arbetslöshetskassorna rådande förhållandena.

Paragrafen innehåller bestämmelser om i vad mån en föreningsstämma kan med giltig verkan fatta beslut trots att föreskrifterna i lagen eller stadgarna om kallelse och tillhandahållande av handlingar m. m. inte har iakttagits.

Bestämmelserna om kallelse är av central betydelse för att medlemmarna genom ombuden skall kunna utöva sin rätt att delta i arbetslöshetskassans förvaltning. Reglerna kan också ses som ett slags minoritetsskydd. Åsidosätts regler rörande de åtgärder som styrelsen skall vidta för att kalla ombuden till föreningsstämman och ge dem information om ärenden på stämman, medför det därför i regel att föreningsstämmans beslut inte kan anses ha tillkommit i behörig ordning. Det kan därför genom klander bli upphävt enligt 79 §.

Ett åsidosättande sker naturligtvis även när kallelsen eller handlingarna inte har det erforderliga innehållet. Av lagens syfte får anses följa att stämman inte med anledning av ett ärende som anges i kallelsen kan fatta beslut om något som inte rimligen kunde förutses rymmas inom det angivna ärendet. Har i kallelsen t. ex. tagits upp frågan om fusion med en viss arbetslöshetskassa, får det inte anses tillåtet att stämman i stället fattar beslut om fusion med en annan kassa.

I paragrafens första mening uppställs som en undantagsregel att föreningsstämma trots fel av ifrågavarande slag kan fatta giltigt beslut, om samtycke till det ges av alla närvarande ombud. Det är också en allmän regel att formella felaktigheter i fråga om kallelse eller i annat avseende

inte gör ett föreningsstämmobeslut ogiltigt, om det är tydligt att felet inte har inverkat på beslutets innehåll.

Enligt paragrafens andra mening kan föreningstämman vidare avgöra ett ärende trots att ärendet inte har tagits upp i kallelsen, om ärendet enligt stadgarna skall förekomma på stämman. De praktiska fall som här avses är sådana ärenden som skall behandlas på ordinarie stämma och som skall vara angivna i stadgarna. Med ärenden som enligt stadgarna skall förekomma på stämman likställs ett ärende som "omedelbart föranleds av ett annat ärende som skall avgöras". Om stämman fattar beslut i en fråga och beslutet som en mer eller mindre nödvändig eller självskriven följd kräver beslut i ett därmed sammanhängande ärende eller om frågorna annars står i så nära samband med varandra att de rimligtvis bör behandlas och avgöras samtidigt, bör de i förevarande avseende normalt betraktas som en enhet, dvs. som ett ärende.

Såsom framgår av tredje meningen i paragrafen får föreningsstämman också besluta att en extra stämma skall sammankallas för behandling av ärendet.

76 §

Paragrafen överensstämmer med 7 kap. 10 § första stycket första och andra meningarna LEF. Föreskrifterna reglerar vem som skall öppna föreningsstämman och val av ordförande på stämman. AMS förutsätts utfärda bestämmelser av detaljkaraktär rörande handläggningsordningen vid stämman (jfr 43 §).

77 §

Paragrafen överensstämmer i sak med 7 kap. 13 § första stycket LEF.

Paragrafen innehåller huvudregeln om vilken röstmajoritet som krävs för ett giltigt föreningsstämmobeslut. Bestämmelsen innebär att i andra frågor än sådana som rör val ställs det krav på absolut röstmajoritet för beslut. I fall där fler än två förslag har väckts kan det således bli nödvändigt att ställa *voteringsproposition med kontraposition* så att vid den slutliga omröstningen endast två förslag står mot varandra.

I fråga om ordförandens röstning bör framhållas att en ordförande som inte är vald till ombud vid stämman givetvis inte får delta i själva omröstningen. Om lika röstetal förekommer i denna, avgör han däremot med sin utslagsröst hur beslutet skall falla.

Vid val anses den vald som fått de flesta rösterna. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottdragning. Detta innebär att man vid val inte skall tillämpa systemet med *voteringsproposition och kontraposition*. Om valet står mellan fler än två, kan därför en av dem få de flesta rösterna och därvid bli vald även om han inte får mer än hälften av samtliga avgivna röster (relativ majoritet). Såsom framgår av sista ledet i tredje meningen kan föreningsstämman emellertid innan valet har påbörjats besluta hur man skall förfara vid lika röstetal.

Paragrafen innehåller regler om ändring av en arbetslöshetskassas stadgar.

Första stycket innehåller huvudregeln. Där föreskrivs att beslut om ändring av stadgarna fattas av föreningsstämman. Beslutet är giltigt, om minst tre fjärdedelar av samtliga röstberättigade vid stämman har förenat sig om det. Det bör strykas under att det i förevarande sammanhang är antalet röstberättigade och inte antalet röstande som är avgörande.

Som framgår av andra stycket – som i sak motsvarar 7 kap. 14 § andra stycket LEF – kan i stadgarna ställas villkor som går längre än lagens huvudregel. Ett villkor som det här kan bli fråga om är en bestämmelse om större majoritet räknad efter huvudtalet än den av lagen fordrade.

Paragrafens tredje stycke motsvarar 7 kap. 14 § fjärde stycket LEF.

79 §

Paragrafen motsvaras närmast av 7 kap. 17 § första, andra och fjärde styckena LEF.

Talan mot ett beslut av en föreningsstämma går ut på att beslutet skall förklaras ogiltigt eller ändras på grund av att det inte har tillkommit i laga ordning eller på grund av att det till sitt innehåll är rättsstridigt. Liksom enligt gällande lag dras en gräns mellan å ena sidan de fall då klandertalan mot stämmans beslut måste väckas inom viss tid för att klanderrätten inte skall upphöra och beslutet därigenom blir giltigt och å andra sidan de fall då lagen inte fastställer någon tid för talan mot beslutet. De sistnämnda fallen brukar betecknas som nullitetsfall. Inte heller i sådana fall kan emellertid ogiltigheten alltid göras gällande hur länge som helst. Längre tids passivitet kan enligt allmänna rättsregler ha den verkan att rätten att föra talan mot beslutet går förlorad.

Om ett beslut av föreningsstämman inte har tillkommit i behörig ordning eller annars strider mot lagen eller mot stadgarna, kan enligt paragrafens första stycke talan föras mot arbetslöshetskassan om upphävande eller ändring av beslutet. En förutsättning är att ett föreningsstämmobeslut föreligger, även om det är behäftat med fel i formellt eller materiellt avseende.

Berättigade att föra talan är medlemmar, styrelsen, styrelseledamöter och kassaföreståndaren. När lagen säger att talan kan föras av en medlem är förutsättningen att han är medlem när talan utförs. Däremot krävs inte att han var medlem när beslutet fattades. Även beträffande styrelseledamöter och kassaföreståndaren gäller att de måste inneha sitt uppdrag när de väcker talan och så länge de för talan. Vid avgörande om talan skall väckas eller inte handlar de under samma skyldighet mot arbetslöshetskassan att iaktta dennas intressen som annars vid utövande av sitt uppdrag som styrelseledamot eller kassaföreståndare. De har alltså talerätten framför allt i kassans intresse. Detta innebär bl. a. att de i vissa fall kan anses skyldiga att väcka klandertalan (jfr. vid 69 § ovan).

Talan skall enligt paragrafens andra stycke, första meningen, väckas inom tre månader från dagen för beslutet. I andra meningen samma stycke

sågs att rätten till talan är förlorad, om talan inte väcks inom denna tid. Denna tidsfrist gäller självfallet inte de s. k. nullitetsfallen. I 7 kap. 17 § tredje stycket LEF har tagits in en föreskrift som uttryckligen anger att talan får väckas även efter utgången av tremånadersfristen, om beslutet genom sitt innehåll eller tillkomstsätt innefattar ett så allvarligt åsidosättande av lagen eller stadgarna att det anses som en nullitet. Denna regel ger endast uttryck för vad som följer av allmänna rättsgrundsatser och behöver därför inte lagfästas för att gälla. Med hänsyn till den fortlöpande tillsyn av arbetslöshetskassornas verksamhet som AMS utövar har det inte ansetts föreligga något behov av att i ALF-lagen bekräfta principen.

Enligt paragrafens tredje stycke gäller en dom varigenom föreningsstämmans beslut upphävs eller ändras även för de medlemmar som inte har fört talan. Rätten kan ändra föreningsstämmans beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. Är föreningsstämmans beslut sådant som enligt denna lag skall anmälas för registrering och har det upphävts eller ändrats genom dom som vunnit laga kraft eller har genom beslut under rättegången förordnats att föreningsstämmans beslut inte får verkställas, skall rätten underrätta AMS för registrering.

80 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 7 kap. 18 § LEF.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som skall ske, om styrelsen vill väcka talan mot arbetslöshetskassan, samt bestämmelser om verkan av skiljedomsklausul i en kassas stadgar.

Om styrelsen vill väcka talan mot kassan, skall enligt första stycket en föreningsstämma sammankallas för val av ställföreträdare att föra kassans talan i tvisten. Stämning delges den på föreningsstämman särskilt valde ställföreträdaren.

Av andra stycket framgår att ett förbehåll i stadgarna att tvister mellan arbetslöshetskassan och styrelsen, styrelseledamot, kassaförestandaren eller kassamedlem skall hänskjutas till skiljemän har samma verkan som skiljeavtal. Om styrelsen begär tillämpning av förbehållet, tillämpas första stycket. Det innebär att en föreningsstämma skall sammankallas för val av ställföreträdare att föra kassans talan vid tvisten. Är det fråga om klander-talan av styrelsen mot en föreningsstämmas beslut, gäller tidsfristen i 79 § andra stycket. Enligt nämnda stycke skall ansökan om stämning göras hos rätten inom tre månader från dagen för beslutet. Denna regel kan inte tillämpas i fråga om skiljemannaförfarande. I stället föreskrivs i andra stycket tredje meningen att när det gäller klandertalan av styrelsen mot föreningsstämmans beslut styrelsen har bevarat sin talan, om den inom den klandertid som avses i 79 § andra stycket har kallat till föreningsstämma enligt första stycket.

81 §

Av paragrafens första stycke framgår att en arbetslöshetskassa alltid skall ha minst två revisorer och personliga suppleanter för dessa. Revisorerna

skall i normalfallet väljas av föreningsstämman. Av sista ledet i andra meningen framgår emellertid att arbetslöshetskassan i stadgarna kan föreskriva annat förfarande. I denna del hänvisas vidare till 43 §.

Andra stycket i paragrafen motsvarar 8 kap. 3 § första stycket tredje meningen LEF.

Av tredje stycket framgår att minst en av revisorerna alltid skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor. Bestämmelser om auktorisation och godkännande finns i förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer samt i kommerskollegiets revisorskungörelse (KFS 1973:6). Till revisor kan utses även auktoriserat eller godkänt revisionsbolag.

82 §

Paragrafens första stycke överensstämmer med 8 kap. 1 § andra stycket LEF. Någon maximitid anges inte för revisorernas uppdrag, utan revisorerna utses för den tid som anges i stadgarna. Ett revisorsuppdrag kan gälla tills vidare eller för viss tid. I det sistnämnda fallet skall bestämmas att uppdraget skall upphöra vid slutet av den ordinarie föreningsstämma på vilken revisorsval skall hållas.

Andra stycket motsvarar i sak 8 kap. 8 § fjärde stycket LEF. Om en revisors uppdrag upphör i förtid eller det uppkommer hinder för honom enligt 81 eller 83 § eller enligt stadgarna och det inte finns någon suppleant för honom, skall styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor tillsätts för den återstående mandattiden. Detta innebär att styrelsen kan behöva utlysa extra föreningsstämma för val av en revisor eller att i förekommande fall anmoda utomstående att utse en ny revisor.

83 §

Paragrafen överensstämmer i huvudsak med 8 kap. 7 § första stycket LEF.

Av första punkten i paragrafen framgår att den inte kan vara revisor som är styrelseledamot eller kassaföreståndare i arbetslöshetskassan eller biträder vid kassans bokföring eller medelsförvaltning eller kassans kontroll däröver. Enligt andra punkten gäller detsamma den som är anställd hos kassan. I tredje punkten anges de släkt-, svåger- och närståendeband som konstituerar revisorsjäv.

84 §

Paragrafen motsvaras närmast av 50 § EFL — till vilket lagrum 62 § förevarande lag i dess nuvarande lydelse hänvisar — samt av §31 Normalstadgarna.

Av första stycket framgår att revisorerna när som helst får gå igenom arbetslöshetskassans tillgångar och bokföring. Deras granskning är alltså inte begränsad till årsredovisningen.

Enligt andra stycket skall styrelsen och kassaföreståndaren lämna de

upplysningar och det biträde som revisorerna begär. Detta innebär bl. a. att ledningen för arbetslöshetskassan inte har rätt att hemlighålla någonting rörande kassans angelägenheter i förhållande till revisorerna.

85 §

Paragrafens första stycke överensstämmer med 8 kap. 10 § första stycket LEF. Stycket innehåller allmänna bestämmelser om en revisors åligganden. En revisors uppdrag omfattar alltså tre delar: löpande granskning av arbetslöshetskassans räkenskaper, granskning av bokslut och årsredovisning samt vad som brukar kallas förvaltningsrevisionen. Den sistnämnda granskningen går främst ut på att upptäcka eller förebygga olagliga eller i övrigt oförsvarliga förvaltningsåtgärder. Vägledande för granskningens omfattning är god revisionsred. Föreningen Auktoriserade Revisorers FARs rekommendationer samt kommerskollegiums uttalanden utgör riktlinjer vid tillämpningen av begreppet god revisionsred.

Andra stycket motsvarar i tillämpliga delar 8 kap. 12 § LEF. För att identifiera årsredovisningen såsom den vilken har granskats vid revisionen skall revisorerna skriva en hänvisning till revisionsberättelsen sedan de har slutfört granskningen av redovisningen. Om revisorerna anser att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall de på sedvanligt sätt anteckna detta på årsredovisningen.

86 §

Paragrafen har med utgångspunkt i vad som enligt §31 andra stycket Normalstadgarna gäller för arbetslöshetskassorna utformats efter mönster av 8 kap. 13 § LEF.

Revisorerna skall enligt första stycket för varje räkenskapsår avge en revisionsberättelse till föreningsstämman. Berättelsen skall innehålla uttalande om årsredovisningen har gjorts upp enligt gällande lag och stadgar och om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna samt ett förslag i fråga om fastställande av balansräkning och resultaträkning. Eftersom resultaträkningen och balansräkningen enligt 88 § andra stycket skall upprättas enligt bokföringslagens bestämmelser, skall revisorernas uttalanden göras också med beaktande av den lagens regler.

Revisionsberättelsen skall enligt paragrafens andra stycke överlämnas till arbetslöshetskassans styrelse senast en månad efter det att revisorerna har erhållit redovisningshandlingarna. Enligt 89 § andra stycket skall arbetslöshetskassans ledning senast den 31 mars avlämna redovisningshandlingarna för det förflutna räkenskapsåret till revisorerna. Revisorerna skall återlämna redovisningshandlingarna samtidigt som de lämnar revisionsberättelsen.

87 §

Paragrafen överensstämmer med 8 kap. 15 § LEF. Revisorn har rätt att närvara vid föreningsstämmorna. Han har även rätt att yttra sig på stäm-

man i angelägenheter som hör under hans granskning. Han är skyldig att närvara vid en föreningsstämma, om ärendenas beskaffenhet gör det påkallat. I många fall är emellertid förhållandena sådana att revisorn inte behöver närvara.

88 §

Paragrafens första stycke överensstämmer i sak med 9 kap. 1 § första stycket LEF. Arbetslöshetskassorna skall för varje räkenskapsår avge årsredovisning. Den skall bestå av resultaträkning, balansräkning och förvaltningsberättelse. Redovisningen skall alltså innehålla dels en redogörelse för intäkter och kostnader under räkenskapsåret, dels en redogörelse för kassans ställning vid räkenskapsårets slut och dels en berättelse om verksamheten under räkenskapsåret.

Av andra stycket i paragrafen följer att bokföringslagens bestämmelser skall iaktas när resultaträkningen och balansräkningen upprättas. Andra meningen i detta stycke överensstämmer med 9 kap. 9 § första stycket LEF. Förvaltningsberättelsen skall i enlighet med denna bestämmelse upprättas med iakttagande av god revisionsred (jfr. vid 85 § ovan).

89 §

Paragrafens första stycke överensstämmer med 9 kap. 2 § andra stycket LEF.

Andra stycket motsvarar i sak en regel i Normalstadgarna §25. Årsredovisningshandlingarna för det gångna räkenskapsåret skall lämnas till revisorerna senast den 31 mars. Eftersom räkenskapsåret enligt 90 § sammanfaller med kalenderåret skall räkenskaperna alltid avse den 31 december.

Föreskriften i tredje stycket överensstämmer med 9 kap. 3 § andra stycket första meningen LEF.

90 §

Till denna paragraf har överförts de bestämmelser som finns i 61 § i det lagrummets nuvarande lydelse. Paragrafen är i sak oförändrad. En språklig redigering har verkställts.

91 §

Paragrafen överensstämmer i huvudsak med 12 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket LEF.

Första stycket innehåller bestämmelser om fusion mellan arbetslöshetskassor genom absorption. Förfarandet innebär att en arbetslöshetskassa (den överlåtande kassan) upphör genom att gå upp i en annan kassa (den övertagande kassan). Den överlåtande kassans medlemmar blir medlemmar i den övertagande kassan. Denna övertar samtidigt den överlåtande kassans tillgångar och skulder. Fusionen grundas på ett avtal mellan de

båda kassorna.

En absorption kan också enligt paragrafens första stycke verkställas så att den överlåtande arbetslöshetskassan går upp i två eller flera övertagande kassor.

Andra stycket behandlar fusion genom kombination. Detta slag av fusion innebär att två eller flera arbetslöshetskassor (överlåtande kassor) uppgår i en ny kassa (övertagande kassa) som bildas i och med fusionen. Medlemmarna i de överlåtande kassorna blir genom fusionen medlemmar i den nya kassan. De överlåtande kassorna upplöses och deras tillgångar och skulder övertas av den nya kassan.

Av paragrafens tredje stycke framgår att ett fusionsavtal för att bli giltigt skall godkännas av föreningsstämman i den överlåtande arbetslöshetskassan eller, i fall som avses i andra stycket, de överlåtande kassorna. Det finns däremot inget krav på att fusionsavtalet skall godkännas av föreningsstämman i övertagande kassa. Från en övertagande kassas sida får fusionen betraktas i det närmaste som ett avtal av större betydelse. Styrelsen i den övertagande kassan är därför behörig att på den kassans vägnar besluta om fusionen. I praktiken torde emellertid ett avtal om fusion anses så betydelsefullt att styrelsen inhämtar föreningsstämmans godkännande. Om fusionen gör det nödvändigt att ändra stadgarna, fordras dessutom medverkan av föreningsstämman i den övertagande kassan på den grunden.

De ekonomiska frågor m. m. som följer med fusionen skall regleras i fusionsavtalet. Den överlåtande arbetslöshetskassans samtliga rättigheter och skyldigheter övergår genom fusionen på den övertagande kassan. Vid fusion mellan två kassor är det inte möjligt att begränsa transaktionen till att gälla endast vissa av den överlåtande kassans tillgångar och skulder. Vid fusion som verkställs i enlighet med första stycket tredje meningen skall det i fusionsavtalen ske erforderlig fördelning mellan de övertagande kassorna.

Av paragrafens tredje stycke framgår vidare att ett avtal om fusion skall godkännas — förutom av föreningsstämman i överlåtande kassa — också av AMS.

I tredje stycket andra meningen hänvisas till 78 §. Hänvisningen innebär att samtliga där angivna regler om majoritet resp. registrering är tillämpliga även vid kassans beslut om fusion

92 §

Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.10) föreslås gällande regler om likvidation och upplösning av en arbetslöshetskassa ersättas av ett modifierat fusionsförfarande. Förevarande paragraf innehåller föreskrifter om fusion av denna art.

Paragrafen reglerar vidare den situationen då en arbetslöshetskassa önskar träffa avtal om fusion, men då enighet om genomförande av denna eller om hur fusionen skall gå till inte kan uppnås med annan kassa. AMS fattar efter hörande av samtliga arbetslöshetskassor beslut om fusion i ett sådant fall.

Vidare föreskrivs i paragrafens andra stycke att en arbetslöshetskassa skall upplösas genom fusion i vissa fall. De fall som avses är bl. a. att medlemsantalet nedgått under det minsta tal som enligt lagen skall gälla. I stadgarna kan även föreskrivas att kassan skall ha ett medlemsantal som överstiger det av lagen angivna. I så fall skall kassan upplösas genom fusion om det talet underskrids. Beträffande de regler som skall gälla när medlemsantalet understiger den gräns som lagen anger hänvisas vidare till övergångsbestämmelserna nedan. Som framgår av stycket skall fusion också ske i vissa andra fall.

Beslut om fusion enligt andra stycket fattas av AMS. Denna myndighet beslutar också om mellan vilka kassor fusionen skall ske och hur den skall gå till. Bestämmelsen är ett uttryck för den tillsynsfunktion som AMS har. Vid fusion enligt detta stycke ligger alltså den formella beslutanderätten hos AMS. Om enighet om fusion kan nås mellan arbetslöshetskassor bör självfallet fusionen genomföras i enlighet härmed, om inte särskilda skäl talar för motsatsen.

Av tredje stycket framgår att samtliga arbetslöshetskassor skall ges tillfälle att yttra sig i ärendet innan AMS fattar beslut om fusion. Detta gäller även fusion som avses i andra stycket.

AMS beslut i ett ärende om fusion kan enligt 98 § tredje stycket överklagas hos regeringen av de arbetslöshetskassor som berörs av beslutet.

95 §

De bestämmelser som i denna paragraf tidigare har reglerat AMS möjligheter att ansöka om likvidation av en arbetslöshetskassa, dvs. viss del av tredje stycket och hela fjärde stycket, har utgått. Ändringen är en följd av att likvidationsinstitutet ersatts med nya regler om fusion (se vid 91 och 92 §§ ovan). Resterande del av tredje stycket, som avser AMS möjlighet att förklara en arbetslöshetskassa förlustig statsbidrag, har flyttats till 96 §.

96 §

Denna paragraf motsvarar i sak gällande lydelse av 95 § tredje stycket första meningen. Bestämmelsen reglerar förutsättningarna för ett beslut av AMS om att arbetslöshetskassa skall förklaras gå miste om rätt till statsbidrag.

96 a §

I tredje stycket har tagits in en hänvisning till bestämmelserna om överklagande. Föreskriften motsvarar i sak gällande lydelse av 99 § tredje stycket.

98 §

I tredje stycket har tillagts att AMS beslut om fusion får överklagas endast av en arbetslöshetskassa som berörs av beslutet. Som sådan arbetslöshetskassa räknas inte en kassa som bara har fått tillfälle att yttra sig på grund av bestämmelsen 92 § tredje stycket.

Paragraferna har utformats efter förebild av 23–25 §§ förvaltningslagen (1986:223). Den i förvaltningslagen använda termen ”myndighet” har emellertid ansetts passa mindre väl i förevarande sammanhang. I stället begagnas uttrycket ”instans” genomgående. Med undantag av att tiden för överklagande är två månader för samtliga beslut motsvarar paragraferna gällande ordning.

102 §

Denna paragraf motsvarar det tidigare fjärde stycket i 99 §.

103 §

Paragrafen motsvaras närmast av 15 kap. 3 § LEF.

Enligt gällande rätt anses att ett förhållande som inte har blivit kungjort inte heller kan åberopas mot annan än den som kan visas likväl ha känt till förhållandet. Genom förevarande paragraf likställs det som blivit infört i AMS register över arbetslöshetskassor med förhållande som kungjorts. Bestämmelsen har den verkan att tredje man skall anses ha kännedom om det som har blivit infört i AMS register över arbetslöshetskassorna. Undantag görs dock för det fall att det av omständigheterna framgår att han varken kände till eller borde ha känt till det som registrerats.

104 §

Bestämmelsen i denna paragraf motsvarar i allt väsentligt gällande lydelse av 101 §.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av punkten 2 framgår att en arbetslöshetskassa som har registrerats före ikraftträdandet kan fortsätta sin verksamhet även om medlemsantalet vid ikraftträdandet understiger 10 000 eller efter denna tidpunkt sjunker under detta tal. För en sådan kassa finns inte heller något hinder mot att inregistrera ändringar i stadgarna. Den nya föreskriften i 42 § om medlemsantalet får alltså betydelse endast om beslut beträffande registrering fattas efter ikraftträdandet. Som framgår av 91 § andra stycket kan fusion ske bl. a. genom att två eller flera arbetslöshetskassor uppgår i en ny kassa som bildas i och med fusionen (fusion genom kombination). Självfallet skall den nya regeln om medlemsantal tillämpas även på en arbetslöshetskassa som bildats på detta sätt. Detta medför att AMS inte skall godkänna fusionsavtalet om medlemsantalet i den nybildade kassan understiger 10 000 medlemmar. Sjunker medlemsantalet i en sådan kassa under det angivna talet skall fusion ske enligt 92 § andra stycket.

Enligt gällande ordning skall ett beslut av en arbetslöshetskassa överklagas inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. En

begäran om omprövning enligt 96 a § skall göras inom samma tid. Genom de nya föreskrifterna i 96 a och 99 §§ förlängs tiden för begäran om omprövning och för överklagande av en arbetslöshetskassas beslut till två månader. Av tredje punkten övergångsbestämmelserna framgår att äldre bestämmelser om omprövning av beslut och om överklagande av beslut fortfarande skall gälla i fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Detta innebär att en arbetslöshetskassa som fattar ett beslut t. ex. den 20 december 1991 skall underrätta klaganden om att tiden för begäran om omprövning eller för överklagande är tre veckor.

5 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring,
2. lag om ändring i lagen (1987:668) om införande av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden lagt fram.

Sammanfattning av betänkandet (Ds 1990:66) Översyn av de föreningsrättsliga bestämmelserna i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring

Prop. 1990/91:160
Bilaga 1

Lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring (ALF-lagen) är uppdelad i två avdelningar. Den första avdelningen innehåller bestämmelser om rätt till ersättning från försäkringen. Den andra innehåller bestämmelser om erkända arbetslöshetskassor.

Arbetslöshetskassorna registreras hos arbetsmarknadsstyrelsen. De har en självständig föreningsrättslig ställning. Bestämmelserna om kassornas verksamhet är utformade efter förebild från vad som gäller för ekonomiska föreningar.

Vad avser föreningsrättsliga bestämmelser gällde tidigare för arbetslöshetskassorna lagen (1938:96) om understödsföreningar (UFL). Den lagen upphörde att gälla när ALF-lagen trädde i kraft den 1 januari 1974. ALF-lagen anknöts till lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar (EFL).

En ny lag (1987:667) om ekonomiska föreningar (LEF) trädde i kraft den 1 januari 1988. Samtidigt upphävdes EFL, dock med undantag för bl. a. arbetslöshetskassorna.

Genom hänvisningar i ALF-lagens andra avdelning till bestämmelser i EFL gäller alljämt en rad föråldrade och för andra rättsområden upphävda bestämmelser. ALF-lagen innehåller vidare omfattande regler om arbetslöshetskassas likvidation och upplösning. Det finns också särskilda bestämmelser i andra avdelningen om en arbetslöshetskassas konkurs.

I enlighet med riktlinjerna för arbetsgruppens arbete lägger vi härmed fram följande förslag:

1. Vi har genomfört en översyn av de föreningsrättsliga bestämmelserna i ALF-lagen. Vi lämnar nu förslag till *ny lagtext i den föreningsrättsliga delen*. Vårt förslag innebär nya bestämmelser i ALF-lagens andra avdelning, vilka avses självständigt reglera arbetslöshetskassornas verksamhet utan hänvisningar till annan lag.

2. Rätten till arbetslöshetsersättning är lagfäst och arbetslöshetskassornas arbete med ersättningen utgör en form av myndighetsutövning. Ett helt nytt system för statsbidrag till arbetslöshetsförsäkringen har genomförts med verkan fr. o. m. den 1 januari 1989. Mot denna bakgrund föreslår vi *att bestämmelserna om konkurs, likvidation och upplösning tas bort och att ett modifierat fusionsförfarande ersätter likvidations- och upplösningförfarandena*.

3. Vi föreslår slutligen *vissa förenklingar, utgallringar och följdändringar*.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring¹

dels att 2, 9, 26 och 105 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 45, 49, 50, 60, 66, 67, 70, 89, 100 samt 101 §§ skall utgå,

dels att i 20, 27, 28, 33, 55, 57, 93 och 94 §§ orden "erkänd arbetslöshetskassa" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "arbetslöshetskassa" i motsvarande form,

dels att 1, 3, 10, 34, 38—54, 56, 58—92, 95—96 a, 97—104 §§, rubriken till andra avdelningen samt rubrikerna närmast före 38, 58, 88 och 104 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 62 och 64 §§ skall sättas närmast före 81 respektive 72 §,

dels att det närmast före 42, 47 och 91 §§ skall införas nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Arbetslöshetsförsäkring en handhas av *erkända* arbetslöshetskassor. Dessa står under tillsyn av arbetsmarknadsstyrelsen.

Föreslagen lydelse

1 §

Arbetslöshetsförsäkring en handhas av arbetslöshetskassor *som har registrerats enligt denna lag*. Dessa står under tillsyn av arbetsmarknadsstyrelsen. *Närmare bestämmelser om arbetslöshetskassor finns i andra avdelningen.*

3 §

Försäkrad enligt denna lag är var och en som är medlem i *erkänd* arbetslöshetskassa.

Försäkrad enligt denna lag är var och en som är medlem i *en registrerad* arbetslöshetskassa.

10 §

Försäkrad som omedelbart före inträdet i *erkänd* arbetslöshetskassa varit medlem i annan sådan kassa får för uppfyllande av medlems- och arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan. *Vad nu har sagts gäller utan hinder av vad som kan ha föreskrivits enligt 9 §.*

Försäkrad som omedelbart före inträdet i *en* arbetslöshetskassa har varit medlem i annan sådan kassa får för uppfyllande av medlems- och arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan.

34 §

Finner *erkänd* arbetslöshetskassa

Finner arbetslöshetskassa att för-

¹ Lagen omtryckt 1982:432.

att försäkrad medlem, som medvetet eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för bedömning av hans rätt till ersättning, *icke* bör uteslutas ur kassan enligt 51 § denna lag, kan kassan i stället fränkänna honom rätt till ersättning för en tid av högst ett år.

Förekommer sannolika skäl att försäkrad gjort sig skyldig till förfarande som avses i första stycket, kan ersättning som tillkommer honom innehållas i avvaktan på utredning i ärendet.

Beslut enligt första eller andra stycket skall av kassan ofördröjligen anmälas till arbetsmarknadsstyrelsen.

Bestämmelser om erkända arbetslöshetskassor

Allmänna bestämmelser

38 §

Erkänd arbetslöshetskassa registreras hos arbetsmarknadsstyrelsen.

Med registreringen följer rätt till statsbidrag enligt de bestämmelser som gäller därom.

Denna lag äger icke tillämpning på facklig organisation eller annan liknande förening för vårdande av yrkesangelägenheter av den anledningen att föreningen meddelar understöd vid arbetslöshet.

39 §²

Erkänd arbetslöshetskassa skall till medlemmarna utgiva ersättning vid arbetslöshet enligt denna lag.

Kassan får ej utöva annan verksamhet än sådan som avses i första

säkrad medlem, som medvetet eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för bedömning av hans rätt till ersättning, *inte* bör uteslutas ur kassan enligt 48 § denna lag, kan kassan i stället fränkänna honom rätt till ersättning för en tid av högst ett år.

Bestämmelser om arbetslöshetskassor

Inledande bestämmelser

En förening får registreras som arbetslöshetskassa, om föreningen har till ändamål att ge sina medlemmar ersättning vid arbetslöshet.

En arbetslöshetskassa skall i enlighet med bestämmelserna i denna lag till medlemmarna utge ersättning vid arbetslöshet.

En arbetslöshetskassa har rätt till statsbidrag för ersättning som betalas ut i enlighet med bestämmelserna i denna lag. Om en arbetslöshetskassa har fått statsbidrag utan att vara berättigad till det eller har fått för stort bidrag, skall kassan betala tillbaka bidraget.

En arbetslöshetskassa får inte utöva annan verksamhet än sådan

² Senaste lydelse 1989:426.

stycket eller använda medel för ändamål som är främmande för sådan verksamhet. *Arbetsmarknadsstyrelsen får dock, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från denna regel.*

som avses i första stycket eller använda medel för ändamål som är främmande för sådan verksamhet. *Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, arbetsmarknadsstyrelsen får medge undantag från denna föreskrift, om särskilda skäl föreligger.*

40 §

För erkänd arbetslöshetskassas förbindelser svarar endast kassans tillgångar *inbegripet förfallna men ej erlagda avgifter.*

För en arbetslöshetskassas förbindelser svarar endast kassans tillgångar. *I tillgångarna inräknas avgifter och andra belopp som har förfallit till betalning, även om de ännu inte har betalats.*

41 §

Imman erkänd arbetslöshetskassa registrerats, kan den ej förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter eller vara part inför domstol eller annan myndighet. Sedan styrelse utsetts, kan dock denna föra talan i mål rörande kassans bildande.

En arbetslöshetskassa som har registrerats kan förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

Handlar medlemmar i kassan eller ledamöter av dess styrelse eller andra på kassans vägnar, innan den registrerats, svarar de som deltagit i åtgärden eller beslutet därom solidariskt för uppkomna förbindelser.

Bildandet av en arbetslöshetskassa

42 §

För att förening skall kunna registreras som erkänd arbetslöshetskassa fordras att föreningen

1. har minst 1 500 medlemmar,
2. antagit stadgar och utsett styrelse och revisorer enligt denna lag.

Om särskilda skäl föreligger kan arbetsmarknadsstyrelsen medge att förening med mindre antal medlemmar än som sägs i första stycket 1 får registreras.

För att en förening skall kunna registreras som arbetslöshetskassa fordras att föreningen har minst 10 000 medlemmar *samt att den i enlighet med bestämmelserna i denna lag har antagit stadgar och utsett styrelse och revisorer.*

43 §

Sammanfaller det avsedda verksamhetsområdet för kassa som söker registrering helt eller till huvudsaklig del med verksamhetsområdet

En arbetslöshetskassas stadgar skall avfattas enligt normalstadgar som fastställs av arbetsmarknadsstyrelsen.

för redan registrerad arbetslöshetskassa och kan på grund härav väntas uppkomma olägenheter med hänsyn till försäkringsverksamhetens ändamålsenliga bedrivande, för registrering vägras.

Stadgarna skall ange

1. arbetslöshetskassans firma,
2. kassans verksamhetsområde med uppgift om kassan är avsedd för anställda, företagare eller båda dessa kategorier,
3. den ort i Sverige där kassans styrelse skall ha sitt säte,
4. de villkor som skall gälla för inträde i kassan och för uteslutning av medlem,
5. hur ersättning skall betalas,
6. hur fasta avgifter skall betalas,
7. påföljden av försummelse att till kassan betala fast avgift eller uttaxerat belopp,
8. antalet styrelseledamöter, revisorer och suppleanter för dem, hur de skall tillsättas och tiden för deras uppdrag,
9. bestämmelser om föreningsstämma,
10. antalet ombud som skall utses till föreningsstämman, hur de skall utses och tiden för deras uppdrag,
11. tid för ordinarie föreningsstämma,
12. inom vilken tid och hur föreningsstämman skall sammankallas samt hur andra meddelanden skall bringas till medlemmarnas eller ombudens kännedom, samt
13. inom vilken tid och hur en medlem, som vill få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma, skall begära det.

Arbetsmarknadsstyrelsen får medge att en arbetslöshetskassas stadgar innehåller annat än det som anges i andra stycket, om det föreligger särskilda skäl.

Bestämmelserna i andra stycket 8 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

44 §

För bildandet av erkänd arbetslöshetskassa för företagare fordras tillstånd av regeringen.

En arbetslöshetskassas firma skall innehålla ordet "arbetslöshetskassa".

Firman skall tydligt skilja sig från annan förut registrerad, ännu bestå-

ende arbetslöshetskassas firma.

Endast arbetslöshetskassa får i sin firma använda benämningen arbetslöshetskassa eller förkortning därav.

45 §³

Erkänd arbetslöshetskassas stadgar skall i tillämpliga delar och i enlighet med denna lag avfattas enligt normalstadgar som fastställs av arbetsmarknadsstyrelsen.

Stadgarna skall ange

1. kassans firma.
2. kassans verksamhetsområde med uppgift huruvida kassan är avsedd för anställda eller företagare eller för bådadera kategorierna,
3. den ort inom riket där kassans styrelse skall ha sitt säte.
4. de villkor som skall gälla för inträde i kassan och för utestlutning av medlem.
5. vad som skall gälla beträffande medlemmarnas förmåner och skyldigheter i arbetslöshetsförsäkringen samt ordningen för utbetalning av ersättning.
6. storleken av de fasta avgifter, som skall erläggas till kassan, och ordningen för avgifternas erläggande.
7. påföljden av försummelse att till kassan erlägga fast avgift eller uttaxerat belopp.
8. antalet styrelseledamöter, revisorer och suppleanter för dem, sättet för deras tillsättande och tiden för deras uppdrag.
9. bestämmelser om föreningsstämma och hur dess befogenhet skall utövas,
10. om föreningsstämmans befogenhet skall utövas av därtill utsedda ombud, antalet ombud, hur de skall utses samt tiden för deras uppdrag.
11. tid för ordinarie föreningsstämma.
12. det sätt varpå kallelse till föreningsstämma skall ske och andra

En arbetslöshetskassa registreras hos arbetsmarknadsstyrelsen.

Registreringen gäller från den dag då ansökan kom in till arbetsmarknadsstyrelsen.

Sammanfaller det avsedda verksamhetsområdet för en arbetslöshetskassa helt eller till huvudsaklig del med verksamhetsområdet för en redan registrerad arbetslöshetskassa, får registrering vägras.

³ Senaste lydelse 1988:645.

meddelanden bringas till medlemmarnas eller ombudens kännedom samt den tid före stämman då förslag, som enskild medlem önskar få behandlat, skall vara styrelsen tillhanda och den tid då föreskrivna kallelseåtgärder senast skall vara vidtagna.

13. hur vid kassans upplösning skall förfaras med kassans behållna tillgångar.

Stadgarna får ej utan medgivande av arbetsmarknadsstyrelsen innehålla annat än som angivits i andra stycket.

Bestämmelserna i andra stycket 8 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

46 §

Erkänd arbetslöshetskassas firma skall innehålla orden "erkänd arbetslöshetskassa".

Annan än erkänd arbetslöshetskassa får ej i sin firma eller eljest vid beteckning av rörelsen använda ordet "arbetslöshetskassa" tillsammans med ordet "erkänd" eller på annat sätt i firman intaga något, som kan ge sken av att firman innehas av erkänd arbetslöshetskassa.

Firman skall tydligt skilja sig från annan förut registrerad, ännu bestående erkänd arbetslöshetskassas firma. För registrering av erkänd arbetslöshetskassas firma gäller i övrigt vad som föreskrives i firmalagen (1974:156).

Om en förpliktelse uppkommer genom en åtgärd på en förenings vägnar före registrering såsom arbetslöshetskassa, svarar de som har beslutat eller deltagit i åtgärden solidariskt för förpliktelsen. Vid registreringen övergår ansvaret på arbetslöshetskassan, om förpliktelsen har tillkommit efter det att föreningen bildats.

Arbetslöshetskassans medlemmar
m. m.

47 §

Ansökan om registrering av erkänd arbetslöshetskassa göres skriftligen av kassans styrelse.

Vid ansökningshandlingen skall fögas

1. två avskrifter av kassans stadgar,
2. avskrift av protokoll som förts

Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som uppfyller bestämmelserna i kassans stadgar om arbete inom dess verksamhetsområde. Rätt att bli medlem har dock inte den som

1. är medlem i en annan kassa,
2. har fyllt 64 år, eller

vid konstituerande sammanträde och som utvisar att stadgarna antagits.

3. avskrift av protokoll eller annan handling varav framgår att styrelse och revisorer utsetts.

4. skriftliga uppgifter rörande medlemmarnas antal och tillförsäkrade förmåner ävensom angående kassans tillgångar och skulder samt av samfund, inrättning eller annan gjord utfästelse om bidrag till kassan.

De uppgifter som avses i andra stycket 3 skall avfattas enligt formulär som fastställs av arbetsmarknadsstyrelsen och skall vara styrkta med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter.

3. förvärvsarbetar i genomsnitt mindre än 17 timmar per vecka.

48 §⁴

Ansökan om registrering skall också innehålla uppgifter om kassans postadress, om styrelseledamöters, revisorers och eventuella suppleanters fullständiga namn, medborgarskap och postadress samt förklaring att dessa personer ej är underåriga eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om en styrelseledamot eller suppleant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda, skall detta anges i ansökningshandlingen.

I ansökningshandlingen skall anges av vilka och hur kassans firma skall tecknas, om ej denna befogenhet skall utövas endast av styrelsen. Skall firman tecknas av annan än styrelseledamot eller styrelsesuppleant, gäller första stycket även i fråga om sådan firmatecknare.

Har ej den som ensam eller gemensamt med annan får teckna kassans firma egenhändigt skrivit sin namnteckning på ansökningshandlingen, skall vid denna fogas särskild bilaga, på vilken namnteck-

Arbetslöshetskassans styrelse får från medlemskap i kassan uteslutas den som

1. inte uppfyller och inte heller under de senaste sex månaderna uppfyllt bestämmelse i kassans stadgar om arbete inom visst verksamhetsområde, eller

2. medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för hans rätt till medlemskap eller ersättning.

Vad som sägs i första stycket 1 får inte tillämpas i fråga om försäkrad som innehar anställning enligt lagen (1989:425) om särskilda in-skolningsplatser hos offentliga arbetsgivare.

⁴ Senaste lydelse 1988:1302

ningen finns. Namnteckning skall vara styrkt av vittnen.

49 §

Över erkänd arbetslöshetskassas medlemmar skall finnas förteckning. Denna skall för varje medlem innehålla uppgift om fullständigt namn, personnummer, senast kända hemvist och tiden för inträdet i kassan.

Förteckningen skall förvaras på betryggande sätt.

Ett ärende om uteslutning av en medlem enligt 48 § första stycket får inte avgöras utan att medlemmen har underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än honom själv och han har fått tillfälle att yttra sig över den. Medlem skall anses ha fått underrättelse som nu sagts om uppgiften har avsänts i rekommenderat brev under hans vanliga adress.

50 §

Rätt att bli medlem i erkänd arbetslöshetskassa tillkommer var och en som uppfyller föreskrift i kassans stadgar om arbete inom dess verksamhetsområde.

Från rätt att bli medlem i kassa skall undantagas

1. den som är medlem i annan arbetslöshetskassa,
2. den som icke fyllt 15 år,
3. den som fyllt 64 år,
4. den som förvärvsarbetar mindre än tre timmar per arbetsdag och i genomsnitt mindre än 17 timmar per vecka.

I ett beslut om uteslutning från medlemskap skall anges fr. o. m. vilken dag avgången ur arbetslöshetskassan skall ske.

Om ett uteslutningsbeslut som avses i 48 § första stycket 1 fattas under tid då medlemmen har rätt till dagpenning, skall beslutet träda i kraft när hans rätt härtill upphör.

51 §⁵

Från rätt att kvarstå som medlem i kassa får undantagas

1. den som ej uppfyller och ej heller under minst sex av de senaste tolv månaderna uppfyllt föreskrift i kassans stadgar om arbete inom visst verksamhetsområde,
2. den som medvetet eller av grov vårdslöshet lämnar oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för hans rätt till medlemskap eller ersättning,
3. den som underlåter att ställa sig till efterrättelse kassans stadgar eller styrelsens behörigen utfärdade föreskrifter.

Från rätt att kvarstå som medlem

En medlem har rätt till utträde ur arbetslöshetskassan efter uppsägning. Uppsägningen skall göras skriftligen och innehålla uppgift om när avgången från kassan skall ske.

Medlemskapet i en arbetslöshetskassa upphör utan uppsägning den dag då medlemmen fyller 65 år.

⁵ Senaste lydelse 1989:426.

i erkänd arbetslöshetskassa skall undantagas den som fyllt 65 år.

Vad som sägs i första stycket 1 får inte tillämpas i fråga om försäkrad som innehar anställning enligt lagen (1989:425) om särskilda in-skolningsplatser hos offentliga arbetsgivare.

52 §

Inträffar omständighet som enligt 51 § kan föranleda att medlem uteslutes ur erkänd arbetslöshetskassa, skall kassans styrelse genom rekommenderat brev under medlemmens senast kända adress underrätta honom därom samt utsätta skälig tid för förklaring. Vad som sagts nu gäller ej, om rätten att kvarstå som medlem upphör på grund av att medlemmen uppnått 65 års ålder.

Meddelas beslut om medlems uteslutning av annan anledning än som anges i 51 § första stycket 2 och andra stycket under tid då medlemmen har rätt till dagpenning, skall beslutet träda i kraft när hans rätt härtill upphör.

Arbetslöshetskassans styrelse skall föra en medlemsförteckning. Denna skall innehålla uppgift om

1. varje medlems namn, personnummer, postadress och tid för inträde i kassan samt

2. de avgifter och andra belopp som medlemmen har betalat in.

53 §

Medlems rätt att utträda ur erkänd arbetslöshetskassa får icke begränsas.

Medlem som icke vid utgången av andra månaden efter den tid, på vilken fast medlemsavgift eller uttaxerat belopp belöper, till kassan antingen erlagt avgiften eller beloppet eller anmält förhållande, på vilket befrielse från betalningsskyldighet kan grundas, skall anses ha utträtt ur kassan vid nämnda tidpunkt. I kassa med längre avgiftsperiod än kalendermånad skall medlem som icke inom tre månader från periodens början erlagt avgiften anses ha utträtt ur kassan efter nämnda tid. Om särskilda skäl föreligger, får arbetsmarknadsstyrelsen medge, att utträdet skall anses äga rum vid en senare tidpunkt, dock senast vid utgången av sjätte månaden.

Den som inte vid utgången av andra månaden efter den tid, på vilken fast medlemsavgift eller uttaxerat belopp belöper, till kassan antingen erlagt avgiften eller beloppet eller anmält förhållande, på vilket befrielse från betalningsskyldighet kan grundas, skall anses ha utträtt ur kassan vid nämnda tidpunkt. I en kassa med längre avgiftsperiod än kalendermånad skall medlem som inte inom tre månader från periodens början erlagt avgiften anses ha utträtt ur kassan efter nämnda tid. Om särskilda skäl föreligger, får arbetsmarknadsstyrelsen medge, att utträdet skall anses äga rum vid en senare tidpunkt, dock senast vid utgången av sjätte månaden.

Kassans styrelse får medge, att den som underlåtit att inom föreskriven tid anmäla förhållande, på vilket befrielse från betalningsskyldighet kan grundas, ändå får bibehållas vid sitt medlemskap. Om särskilda skäl föreligger, får styrelsen även i annat fall besluta, att medlem som underlåtit att inom föreskriven tid erlägga fast avgift eller uttaxerat belopp skall få kvarstå i kassan.

54 §⁶

En erkänd arbetslöshetskassa skall ta ut fasta medlemsavgifter. Dessa skall vara så bestämda att de i förening med andra inkomster får antas förslå till betalning av kassans förvaltningskostnader samt den betalningsskyldighet som kassan har enligt 57 § och övriga utgifter.

Av en enskilt ansluten medlem får en erkänd arbetslöshetskassa i den fasta medlemsavgiften dessutom ta ut ett belopp som täcker skäliga extra administrationskostnader för medlemskapet.

En arbetslöshetskassa skall ta ut fasta medlemsavgifter. Dessa skall vara så bestämda att de i förening med andra inkomster får antas förslå till betalning av kassans förvaltningskostnader samt den betalningsskyldighet som kassan har enligt 57 § och övriga utgifter.

Av en enskilt ansluten medlem får en arbetslöshetskassa i den fasta medlemsavgiften dessutom ta ut ett belopp som täcker skäliga extra administrationskostnader för medlemskapet.

Arbetslöshetskassans beslut om avgifter enligt första eller andra stycket skall godkännas av arbetsmarknadsstyrelsen.

56 §⁷

En erkänd arbetslöshetskassas inkomster som inte har använts för löpande utgifter under verksamhetsåret skall användas för sådana utgifter följande verksamhetsår.

En erkänd arbetslöshetskassas eget fria kapital får inte överstiga ett belopp motsvarande 50 kronor per medlem.

En arbetslöshetskassas inkomster som inte har använts för löpande utgifter under verksamhetsåret skall användas för sådana utgifter följande verksamhetsår.

En arbetslöshetskassas eget fria kapital får inte överstiga ett belopp som motsvarar femton procent av den högsta dagpenning som gällde vid utgången av det senast förflutna verksamhetsåret multiplicerat med antalet medlemmar i kassan.

*Styrelse och firmateckning**Arbetslöshetskassans ledning*58 §⁸

Bestämmelserna i 21–23 §§, 25–30 §§ och 32–37 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om erkänd arbetslöshetskassa med följande avvikelser, nämligen

1. att styrelseledamot ej får utses

En arbetslöshetskassa skall ha en styrelse med minst tre ledamöter.

En av styrelsens ledamöter och suppleant för denne skall utses av arbetsmarknadsstyrelsen efter förslag av arbetslöshetskassan.

Övriga styrelseledamöter och sup-

⁶ Senaste lydelse 1988:645.

⁷ Senaste lydelse 1988:645.

⁸ Senaste lydelse 1987:1255.

för längre tid än fyra år, dock att arbetsmarknadsstyrelsen får medge att mandattiden omfattar längre tid.

2. att anställd hos kassan ej får vara styrelseordförande.

3. att arbetsmarknadsstyrelsen efter förslag av kassan skall utse en styrelseledamot jämte suppleant för honom,

4. att sådan ledamot och suppleant har rätt att för uppdragets fullgörande uppbära ersättning med belopp som arbetsmarknadsstyrelsen bestämmer.

Vid tillämpningen av 37 § nämnda lag skall iakttagas att hänvisningen till 9 § skall avse 48 § i denna lag.

Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

pleanter för dem väljs av föreningsstämman.

Av arbetsmarknadsstyrelsen utsedd styrelseledamot eller suppleant för denne har rätt att för uppdragets fullgörande uppbära ersättning med belopp som regeringen eller, efter regeringens bestämmande, arbetsmarknadsstyrelsen fastställer.

59 §

Styrelsen skall särskilt tillse att kassans verksamhet organiseras och drives på sätt som bäst tillgodoser medlemmarnas och övriga förmånsberättigades intressen.

att kassans bokföring fullgöres i överensstämmelse med lag och givna föreskrifter samt

att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt.

Styrelsen skall hålla sig förtlöpande underrättad om de förhållanden som kan ha betydelse för kassans verksamhet och ekonomiska ställning.

Finnes anledning antaga att kassan ej kan fullgöra sina utfästelser eller att kassans ställning kommer att fortgående försämrans eller kan stadgarna av annan orsak ej längre anses svara mot de allmänna kraven enligt 45 §, åligger det styrelsen att till föreningsstämman så snart det kan ske föreslå stadgändring eller annan lämplig åtgärd.

Styrelseledamot skall vara bosatt i Sverige, om inte regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen i särskilda fall tillåter annat. Den som är underårig eller i konkurs eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot eller kassaföreståndare.

De styrelseledamöter som väljs av föreningsstämman skall vara medlemmar i arbetslöshetskassan.

En styrelseledamots uppdrag gäller för den tid som anges i arbetslöshetskassans stadgar. Uppdragstiden får inte omfatta mer än fyra räkenskapsår och skall bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet av den ordinarie föreningsstämma på vilken styrelseval förrättas.

60 §

Bestämmelserna i 38 § första och

Vad som sägs i denna lag om sty-

fjärde – sjätte styckena lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar tillämpas också på erkänd arbetslöshetskassa. Vad som sägs där om skyldighet att sända in handlingar till länsstyrelse gäller dock ej. Resultaträkning och balansräkning i årsredovisning och årsbokslut enligt bokföringslagen (1976:125) skall upprättas enligt bestämmelserna i sistnämnda lag, om annat inte följer av 61 § denna lag eller av föreskrift som har meddelats med stöd av nämnda paragraf.

relseledamöter skall i tillämpliga delar gälla även suppleanter.

Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

61 §⁹

Räkenskapsavslutning skall ske för kalenderår.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen får utfärda närmare föreskrifter om arbetslöshetskassas löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning samt därvid, om särskilda skäl föreligger, meddela regler som avviker från bokföringslagen (1976:125).

Ett uppdrag som styrelseledamot upphör i förtid, om ledamoten eller den som har utsett honom begär det. Anmälan om avgång skall göras hos arbetslöshetskassans styrelse och, om en ledamot som inte är vald på föreningsstämma vill avgå, även hos arbetsmarknadsstyrelsen.

62 §

Bestämmelserna i 45 § och 46 § 1 mom. samt 49 – 51 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om erkänd arbetslöshetskassa med följande avvikelser, nämligen

1. att styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper skall granskas av minst två revisorer,

2. att revisor får utses för tid till och med den ordinarie stämma som skall äga rum under tredje räkenskapsåret efter det han utsetts.

Om en styrelseledamots uppdrag upphör i förtid eller hinder enligt 59 § uppkommer för honom att vara styrelseledamot och det inte finns någon suppleant som kan inträda i hans ställe, skall övriga styrelseledamöter vidta åtgärder för att en ny styrelseledamot tillsätts för den återstående mandattiden. Sådana åtgärder behöver dock inte vidtas, om den förutvarande ledamoten var arbetstagarrepresentant som avses i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. Skall ledamoten väljas på föreningsstämma, kan utan hinder av 58 § första stycket valet anstå till nästa ordinarie stämma på vilken styrelseval förrättas, om styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter.

⁹ Senaste lydelse 1988:645.

63 §

Är erkänd arbetslöshetskassas verksamhet av stor omfattning eller föreligger annars särskilda skäl till det, kan arbetsmarknadsstyrelsen föreskriva att minst en av revisorerna skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor.

När revisor eller revisorssuppleant utsetts skall anmälan därom ofördörligen göras till arbetsmarknadsstyrelsen genom kassastyrelsens försorg, om han valts på föreningsstämma. Närmare föreskrifter i fråga om sådan anmälan meddelas av arbetsmarknadsstyrelsen.

Styrelsen utser inom sig en ordförande och en vice ordförande samt inom eller utom styrelsen kassaföreståndare och sekreterare.

Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning. Den som är anställd hos arbetslöshetskassan får inte vara ordförande.

64 §

Vid handhavandet av erkänd arbetslöshetskassas angelägenheter kan medlemmarna företrädas av valda ombud.

Ombuden utövar sina befogenheter vid ombudsmöte. Detta skall anses som föreningsstämma.

Ombud skall vara medlem i kassan. När särskilda skäl föreligger till det, får dock arbetsmarknadsstyrelsen medge att även annan än medlem får vara ombud.

Bestämmelserna om föreningsstämma i 53 – 60 §§ och 61 § första och andra styckena lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om erkänd arbetslöshetskassa. Arbetsmarknadsstyrelsen får dock medge att ordinarie föreningsstämma skall hållas vid annan tidpunkt än före den 1 juli. Vid tillämpningen av bestämmelserna i nämnda lag skall iakttagas att vad där sägs om länsstyrelsen i stället skall avse arbetsmarknadsstyrelsen.

Arbetsmarknadsstyrelsen kan medge, att kassa håller ordinarie föreningsstämma endast vartannat eller vart tredje år, och meddelar i sådant fall de föreskrifter som behövs med anledning därav.

Styrelsen svarar för arbetslöshetskassans organisation och förvaltningen av kassans angelägenheter. Kassaföreståndaren skall ha hand om den löpande förvaltningen enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar.

Styrelsen skall se till att organisationen beträffande bokföringen och medelsförvaltningen även innefattar en tillfredsställande kontroll. Kassaföreståndaren skall sörja för att föreningens bokföring fullgörs i överensstämmelse med lag och att medelsförvaltningen sköts på ett betryggande sätt.

65 §

Ärende, som ej angivits i kallelse till stämman och som ej särskilt meddelats medlemmarna enligt föreskrift i stadgarna, får avgöras på stämman endast om ärendet enligt denna lag eller stadgarna skall förekomma på stämman eller omedelbart föranledes av ärende som skall avgöras där. Annat ärende än som avses i 67, 71, 83 eller 88 § får dock utan att ärendet angivits i kallelse avgöras på ordinarie stämman, om tre fjärdedelar av de närvarande samtycker till det.

Utan hinder av första stycket kan på föreningsstämma beslutas att extra stämman skall utlysas för behandling av visst ärende.

Styrelsens ordförande skall se till att sammanträden hålls när det behövs. På begäran av en styrelseledamot eller kassaföreståndaren skall styrelsen sammankallas. Kassaföreståndaren har, även om han inte är styrelseledamot, rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden, om inte styrelsen bestämmer annat i ett särskilt fall.

Vid styrelsens sammanträden skall det föras protokoll som under-tecknas eller justeras av ordföranden och den ledamot som styrelsen utser. Styrelseledamöterna och kassaföreståndaren har rätt att få avvikande mening antecknad till protokollet. Protokollen skall föras i nummerföljd och förvaras på betryggande sätt.

66 §

Bestämmelserna i 63 – 66 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa.

Styrelsen är beslutförför, om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter eller det högre antal som föreskrivs i stadgarna är närvarande. Beslut i ett ärende får dock inte fattas, om inte såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter har fått tillfälle att delta i ärendets behandling och erhållit tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet. Om en styrelseledamot inte kan komma och det finns en suppleant som skall träda in i hans ställe, skall suppleanten ges tillfälle till det. Suppleant för arbetstagarledamot, som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda, skall dock alltid få underlag och ges tillfälle att delta i ärendets behandling på samma sätt som en styrelseledamot.

Om inte stadgarna föreskriver en särskild röstmajoritet, gäller som styrelsens beslut den mening för vilken mer än hälften av de närvarande röstar eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden biträder. Är styrelsen inte fulltalig, skall de

som röstar för beslutet dock utgöra mer än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter, om inte annat föreskrivs i stadgarna.

67 §

Beslut om ändring av erkänd arbetslöshetskassas stadgar är giltigt endast om det vid föreningsstämma biträts av minst tre fjärdedelar av de röstande.

Innebär ändring av stadgarna att dessas innehåll anpassas till tvingande bestämmelse i denna lag, får beslut om ändringen fattas av kassans styrelse.

För att beslut om stadgeändring skall bli giltigt fordras utöver vad som anges i första och andra styckena att arbetsmarknadsstyrelsen godkänner beslutet.

Är för giltighet av beslut om stadgeändring något ytterligare villkor bestämt i stadgarna, skall det också iakttagas.

En styrelseledamot eller kassaföreståndaren får inte handlägga frågor rörande avtal mellan honom och arbetslöshetskassan. Han får inte heller handlägga frågor om avtal mellan kassan och tredje man, om han i frågan har ett väsentligt intresse som kan vara stridande mot kassans. Med avtal jämställs rättegång eller annan talan.

68 §

Bestämmelserna i 67 § äger motsvarande tillämpning på beslut om att erkänd arbetslöshetskassa skall träda i likvidation i annat fall än när förhållande inträffat som medför att kassan enligt stadgarna skall upphöra med sin verksamhet eller när kassans medlemsantal nedgått under föreskrivet antal. Detsamma gäller beslut under likvidation, om överlåtelse av kassans rörelse eller beslut av överlåtande kassa om godkännande av fusionsavtal enligt 88 §.

Styrelsen företräder arbetslöshetskassan och tecknar dess firma.

Styrelsen kan bemyndiga en styrelseledamot, kassaföreståndaren eller någon annan att företräda arbetslöshetskassan och teckna dess firma, om inte ett förbud mot sådant bemyndigande har tagits in i stadgarna. I fråga om den som inte är styrelseledamot eller kassaföreståndare gäller vad som sägs i 59 och 67 §§ om kassaföreståndare. Styrelsen kan föreskriva att rätten att företräda arbetslöshetskassan och teckna dess firma får utövas endast av två eller flera personer i förening. Ingen annan inskränkning får registreras.

Styrelsen kan när som helst återkalla ett bemyndigande som avses i andra stycket.

69 §

Beslut om ändring av erkänd arbetslöshetskassas stadgar skall ofördröjligen anmälas för registre-

Styrelsen eller annan ställföreträdare för arbetslöshetskassan får inte företa en rättshandling eller annan

ring och får ej gå i verkställighet innan registrering skett. Vid anmälningen skall fogas två avskrifter av protokoll som förts i ärendet.

Beslut som avses i 67 eller 68 § första punkten får ej underställas arbetsmarknadsstyrelsen för godkännande annat än genom beslutets anmälan för registrering.

Beslut som avses i 68 § andra punkten skall genast underställas arbetsmarknadsstyrelsen för godkännande. Vid anmälningen skall fogas avskrift av protokoll, som förts i ärendet, och av de på föreningsstämma i ärendet framlagda handlingarna.

åtgärd som är ägnad att bereda en otillbörlig fördel åt en medlem eller någon annan till nackdel för arbetslöshetskassan eller annan medlem.

En ställföreträdare får inte följa sådana föreskrifter av föreningsstämman eller annat organ hos arbetslöshetskassan som inte är gällande därför att de står i strid med denna lag, kassans stadgar eller med stöd av denna lag utfärdade föreskrifter.

70 §

Erkänd arbetslöshetskassa skall träda i likvidation, när förhållande inträffar, på grund varav kassan enligt bestämmelse i stadgarna skall upphöra med sin verksamhet.

Nedgår erkänd arbetslöshetskassas medlemsantal under det minsta antal, som skall gälla för kassan, skall styrelsen omedelbart anmäla det till arbetsmarknadsstyrelsen, som prövar om kassan skall få fortsätta sin verksamhet. Lämnas medgivande härtill föreskriver arbetsmarknadsstyrelsen de villkor som skall gälla och bestämmer nytt minsta antal medlemmar för kassan. Beslutar arbetsmarknadsstyrelsen att ej medge kassan att fortsätta verksamheten, skall kassan träda i likvidation.

Har en ställföreträdare överskridit sin befogenhet när han företog en rättshandling för arbetslöshetskassan, gäller inte rättshandlingen mot kassan, om den mot vilken rättshandlingen företogs insåg eller borde ha insett att befogenheten överskreds. Detsamma gäller, om kassaföreståndaren då han företog en rättshandling överskred den behörighet att vidta åtgärder på arbetslöshetskassans vägnar som tillkommer honom enligt 64 §.

71 §

Iar erkänd arbetslöshetskassa beslutat träda i likvidation eller skall likvidation ske av anledning som anges i 70 eller 87 §, skall en eller flera likvidatorer väljas på föreningsstämma för att verkställa likvidationen. I stadgarna kan vara bestämt att därutöver en eller flera likvidatorer skall tillsättas i annan ordning.

För registrering skall arbetslöshetskassan anmäla vem som har utsetts till styrelseledamot, kassaföreståndare, suppleant, firmatecknare och revisor samt deras postadress och personnummer. Om en arbetstagarrepresentant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda, skall detta anges. För registrering skall arbetslöshetskassan även anmäla hur arbetslöshetskassans fir-

ma tecknas.

Anmälan görs första gången när arbetslöshetskassan enligt 45 § anmäls för registrering och därefter genast efter det att ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering enligt första stycket. Rätt att göra anmälan tillkommer även den som anmälningen gäller.

Om arbetslöshetskassans postadress ändras, skall kassan genast anmäla det för registrering.

72 §

Har sådant förhållande inträffat som påkallar likvidation enligt 70 eller 87 § och har ej inom sex veckor därefter i registret införts uppgift om att kassan trätt i likvidation, skall rätten på ansökan av styrelseledamot eller medlem eller på anmälan av arbetsmarknadsstyrelsen och efter kassans hörande förklara att kassan skall träda i likvidation. Rätten skall därvid förelägga kassan att inom viss tid, ej understigande sex veckor, till rätten inge bevis om registrering att kassan utsett en eller flera likvidatorer vid påföljd att annars en eller flera likvidatorer förordnas av rätten.

Ordinarie föreningsstämma skall hållas före den 1 juli varje år. Arbetsmarknadsstyrelsen får medge att arbetslöshetskassan håller stämman vid senare tidpunkt. Arbetsmarknadsstyrelsen får också medge att ordinarie föreningsstämma hålls endast vartannat år.

Arbetslöshetskassans medlemmars rätt att besluta i kassans angelägenheter utövas vid föreningsstämman genom valda ombud. Varje ombud har en röst.

År arbetslöshetskassan nybildad och har val av ombud inte hunnit anordnas får arbetsmarknadsstyrelsen medge att medlemmarna får besluta i kassans angelägenheter vid föreningsstämman. Beslutar medlemmarna vid stämman skall vad som sägs om ombud i 74 och 75 §§ gälla i fråga om medlem.

Föreningsstämman får uppdra åt styrelsen att fatta beslut om medlemsavgifter.

73 §

Saknar erkänd arbetslöshetskassa till registret anmäld behörig styrelse, kan styrelseledamot, kassamedlem eller borgenär eller annan, vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda kassan, ansöka hos rätten att kassan skall förklaras skyldig att träda i likvidation. Arbetsmarknadsstyrelsen kan hos rätten göra anmälan om sådant förhållande

Samtliga medlemmar i arbetslöshetskassan har rätt att delta i val av ombud.

Ett ombud får inte väljas för längre tid än fem år. Till ombud får utses endast medlemmar i arbetslöshetskassan.

Föreningsstämman fastställer det antal ombud som skall väljas. Stämman kan bemyndiga styrelsen att fastställa antalet ombud.

som nu sagts.

Bestämmelserna i 72 § tredje och fjärde styckena lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på ansökan eller anmälan enligt första stycket.

Utser erkänd arbetslöshetskassa ej likvidatorer, fastän sådant förhållande inträffat som enligt 70 eller 87 § påkallar likvidation, är de som med vetskap om förhållandet deltar i beslut om att fortsätta kassans verksamhet eller handlar på dess vägnar solidariskt ansvariga för uppkommande förbindelser.

Bestämmelserna i 76 och 77 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa. Vid tillämpningen av 77 § nämnda lag skall iakttagas att vad där sägs om länsstyrelsen i stället skall avse arbetsmarknadsstyrelsen.

Visar likvidator uppenbar motvilja eller försummelse vid fullgörande av sitt uppdrag, kan rätten på anmälan av arbetsmarknadsstyrelsen och efter likvidatorns hörande entlediga honom och förordna annan i hans ställe. Underrättelse om sådant beslut skall ofördröjligen genom rättens försorg användas för registrering.

Beslut enligt tredje stycket skall för att bli giltigt godkännas av arbetsmarknadsstyrelsen. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om vad som skall gälla vid val av ombud.

74 §

Ett ombud får inte rösta genom annat ombud.

Ett ombud får inte själv rösta i en fråga om

1. talan mot ombudet,
2. ombudets befrielse från skadeståndsansvar eller annan förpliktelse gentemot arbetslöshetskassan, eller
3. talan eller befrielse som avses i 1 eller 2 beträffande annan, om ombudet i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot kassans.

75 §

Om en bestämmelse i denna lag eller stadgarna rörande kallelse till föreningsstämma eller tillhandahållande av handlingar har åsidosatts i ett ärende, får stämman inte besluta i ärendet utan samtycke av alla ombud. Stämman får dock även utan sådant samtycke avgöra ett ärende som inte har tagits upp i kallelsen, om ärendet enligt stadgarna skall förekomma på stämman eller omedelbart föranleds av ett annat ärende som skall avgöras. Den får också besluta att en extra föreningsstämma skall sammankallas för behandling av ärendet.

76 §

Föreningsstämman öppnas av styrelsens ordförande eller av den som styrelsen har utsett.

Ordförande vid föreningsstämman utses av stämman.

77 §

Bestämmelserna i 78 och 79 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall dock iakttagas att vad som i 78 § nämnda lag sägs om länsstyrelsen i stället skall avse arbetsmarknadsstyrelsen och att hänvisningen i 79 § nämnda lag till 9 § skall avse 48 § denna lag.

Föreningsstämmans beslut utgörs av den mening som har fått mer än hälften av de avgivna rösterna eller, vid lika röstetal, den mening som stämmans ordförande biträder. Vid val anses den vald som har fått de flesta rösterna. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottnings, om inte annat beslutas av stämman innan valet förrättas.

78 §

Bestämmelserna i 80 § lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa med undantag av hänvisningen till 47 §.

Bestämmelserna i 63 § denna lag om revisor äger motsvarande tillämpning på likvidationsrevisor.

Beslut att ändra stadgarna fattas av föreningsstämman. Beslutet är giltigt, om minst tre fjärdedelar av samtliga röstberättigade vid stämman har förenat sig om det.

Om det i arbetslöshetskassans stadgar har tagits in ytterligare villkor för ändring av stadgarna, gäller det villkoret.

Ett beslut om ändring av stadgarna skall genast anmälas för registrering. Beslutet får inte verkställas förrän registrering har skett.

79 §

Bestämmelserna i 81 § lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar tillämpas också på erkänd arbetslöshetskassa med undantag av hänvisningen till 38 § andra, tredje och sjunde styckena samt till 39 – 43 §§.

Bestämmelserna i 61 § denna lag om årsredovisning tillämpas också på slutredovisning.

Om ett beslut av föreningsstämman inte har kommit till i behörig ordning eller i övrigt strider mot denna lag eller mot stadgarna, kan talan mot arbetslöshetskassan om att beslutet skall upphävas eller ändras föras av förening medlem, styrelsen, styrelseledamot eller kassa föreståndare.

Talan skall väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till talan förlorad.

En dom varigenom föreningsstämmans beslut upphävs eller ändras gäller även för medlemmar som inte har fört talan. Rätten kan ändra föreningsstämmans beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. Är föreningsstämmans beslut sådant som enligt denna lag skall anmälas för registrering, skall rätten underrätta arbetsmarknadssty-

relsen för registrering, om beslutet har upphävts eller ändrats genom en dom som har vunnit laga kraft eller rätten genom beslut under rättegången har förordnat att föreningsstämmans beslut inte får verkställas.

80 §

Bestämmelserna i 83 §, 84 § första stycket första och andra punkterna, andra och tredje styckena samt 85–87, 89 och 90 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om erkänd arbetslöshetskassa. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall dock iakttas att hänvisningen i 84 § andra stycket nämnda lag till 73 § skall avse 95 § denna lag och att, i samband med anmälan enligt 90 § nämnda lag, till arbetsmarknadsstyrelsen skall lämnas avskrifter av förvaltningsberättelsen jämte redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen.

Om styrelsen vill väcka talan mot arbetslöshetskassan, skall styrelsen sammankalla en föreningsstämma för val av ställföreträdare att föra arbetslöshetskassans talan i tvisten. Stämning delges med den valde ställföreträdaren.

Ett förbehåll i stadgarna att tvister mellan arbetslöshetskassan och styrelsen, styrelseledamot, kassaförreståndaren eller medlem skall hänskjutas till skiljemän har samma verkan som ett skiljeavtal. Om styrelsen begär skiljemannaförfarande mot arbetslöshetskassan, tillämpas första stycket. Är det fråga om en klandertalan av styrelsen mot föreningsstämmans beslut är rätten till talan inte förlorad enligt 79 § andra stycket, om styrelsen inom den klandertid som anges där har kallat till föreningsstämma enligt första stycket.

81 §

Under tid då erkänd arbetslöshetskassa är i likvidation får ej ny medlem antagas eller förskott på framtida förmåner lämnas. Rätt för medlem att vid avgång ur kassan få ut del av dess tillgångar gäller endast om medlemmen avgått innan likvidationsbeslut fattats av kassan eller meddelats av domstol.

Under likvidationen får ej de fasta avgifter och uttaxerade belopp utkrävas eller de försäkringsförmåner utges, som förfallit till betalning sedan beslutet om likvidationen fattades av kassan eller meddelades av domstol.

Arbetsmarknadsstyrelsen kan medge att kassans verksamhet får fortsättas under likvidationen, om

En arbetslöshetskassa skall ha minst två revisorer samt personliga suppleanter för dessa. Revisorerna väljs av föreningsstämman, om det inte föreskrivs i stadgarna att en eller flera revisorer skall utses på annat sätt.

Den som är underärig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara revisor.

Minst en av revisorerna skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor. Till revisor kan utses även ett auktoriserat eller ett godkänt revisionsbolag. Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna lag likställs ett auktoriserat revisionsbolag

det kan antagas främja en ändamålsenlig avveckling av kassan. Sådant medgivande får förenas med föreskifter.

med auktoriserad revisor och ett godkänt revisionsbolag, med godkänd revisor.

Bestämmelserna i denna lag om revisorer gäller i tillämpliga delar om revisorssuppleanter.

82 §

Vid erkänd arbetslöshetskassas likvidation får överlåtelse av kassans tillgångar ej ske, förrän den i kallelsen på kassans okända borgenärer usaita inställeledagen är förbi och alla kända skulder betalats. Till sådana skulder räknas försäkringsförmån, som förfallit till betalning innan likvidationsbeslutet fattats av kassan eller meddelats av domstol, samt sådan obetald andel i kassans tillgångar som enligt stadgarna tillkommer medlem, som avgått före beslutet, eller dennes rättsinnhavare. Är skuld till någon del tvistig eller ej förfallen och kan betalning därför eller av annan orsak ej ske, skall medel som fordras för betalningen hållas inne.

En revisors uppdrag gäller för den tid som anges i stadgarna. Om uppdraget inte skall gälla tills vidare, skall uppdragstiden bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet av den ordinarie föreningsstämma på vilken revisorsval förrättas.

Om en revisors uppdrag upphör i förtid eller om det uppkommer hinder för honom enligt 81 eller 83 § eller enligt stadgarna att vara revisor och finns det inte någon suppleant för honom, skall styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor tillsätts för den återstående mandattiden.

83 §

Om förslag till överlåtelse av kassans rörelse på annan erkänd arbetslöshetskassa kan åstadkommas, skall likvidatorerna utlysa föreningsstämma för behandling av förslaget och på stämman lägga fram anbud som lämnats på rörelsens övertagande.

Arbetsmarknadsstyrelsen skall ofördröjligen registrera beslut, varigenom styrelsen godkänt beslut om överlåtelse av kassas rörelse. När registrering skett, skall kassa som övertager rörelsen anses ha inträtt i den likviderande kassans rättigheter och skyldigheter. Sistnämnda kassas återstående tillgångar och handlingar skall överlämnas till övertagande kassa.

Sker ej överlåtelse av kassans rörelse, skall stadgarnas bestämmelser om förfarandet med kassans behållna tillgångar vid dess upplösning tillämpas.

Den kan inte vara revisor som

1. är styrelseledamot eller kassa-
föreståndare i arbetslöshetskassan
eller biträder vid kassans bokföring
eller medelsförvaltning eller dess
kontroll däröver,

2. är anställd hos arbetslöshets-
kassan, eller

3. är gift eller sambo med eller
syskon eller släkting i rätt upp- eller
nedstigande led till en person som
avses under 1 eller är besvägrad med
en sådan person i rätt upp- eller ned-
stigande led eller så att den ene är
gift med den andres syskon.

84 §

Har vid erkänd arbetslöshetskassas likvidation tillgångarna fördelats eller överlämnats till någon som enligt stadgarna är berättigad att övertaga dem, utan att betalning för skuld erlagits eller innehållits, eller förslår ej innehållna medel till att betala skuld, är den som uppburit något till förfång för borgen skyldig att återbära vad han sålunda fått, om kassan ej kan fullgöra sina förpliktelser. För brist som kan uppkomma när belopp skall återbäras är likvidatorerna ansvariga efter de grunder för skadeståndsskyldighet som anges i 106, 108 och 109 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar.

Anser medlem eller annan förmänsberättigad att han vid fördelning av kassans tillgångar ej fått vad som belöper på honom, skall han väcka talan mot kassan inom tre månader efter det slutredovisning framlades på föreningsstämma vid påföljd att han annars förlorar sin talan. I fråga om återbäringsskyldighet och om likvidators ansvarighet äger första stycket motsvarande tillämpning.

Har medlem eller annan förmänsberättigad ej inom fem år efter det slutredovisning lades fram på föreningsstämma anmält sig för att lyfta vad han fått vid fördelningen, har han förlorat sin rätt.

85 §

Kan det antagas att erkänd arbetslöshetskassa som trätt i likvidation saknar tillgångar eller att dessa ej förslår till betalning av likvidationskostnaderna, kan rätten på anmälan av likvidatorerna och efter arbetsmarknadsstyrelsens hörande förklara att likvidationen skall läggas ned och kassan anses upplöst. När sådan förklaring meddelats, gäller ej 78 – 84 §§. Tillgång som enligt vad nu sagts ej skall ingå i likvidation skall efter rättens förordnande tillfalla allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål.

Revisorerna får när som helst inventera arbetslöshetskassans tillgångar samt granska dess böcker, räkenskaper och andra handlingar.

Arbetslöshetskassans styrelse och kassaföreståndaren skall lämna de upplysningar och det biträde som revisorerna begär.

Revisorerna skall i den omfattning som följer av god revisionssed granska arbetslöshetskassans årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och kassaföreståndarens förvaltning.

Sedan revisorerna har slutfört granskningen, skall de skriva en hänvisning till revisionsberättelsen på årsredovisningen. Finner revisorerna att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall de anteckna även detta.

Meddelande om förklaring enligt första stycket skall ofördröjligen genom rättens försorg avsändas för registrering.

86 §

Bestämmelserna i 93 § och 94 § första stycket lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa.

Revisorerna skall för varje räkenskapsår till föreningsstämman avge en revisionsberättelse som skall innehålla

1. ett uttalande om årsredovisningen har gjorts upp enligt gällande lag och stadgar,

2. ett uttalande ifråga om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och

3. ett förslag ifråga om fastställande av balansräkning och resultaträkning.

Revisionsberättelsen skall avlämnas till arbetslöshetskassans styrelse senast en månad efter det att revisorerna har erhållit redovisningshandlingarna. Revisorerna skall samtidigt till styrelsen återlämna de redovisningshandlingar som har överlämnats till dem.

87 §

Är erkänd arbetslöshetskassa ej i likvidation när dess egendom avträddes till konkurs, äger 81 § motsvarande tillämpning tills konkursen avslutats eller kassan trätt i likvidation enligt andra stycket. Vad där sägs om likvidationsbeslut skall i stället gälla beslutet om egendomsavträde. Vidare skall iakttagas att utbetalning av dagpenning ej får ske innan konkursen avslutats.

Finns överskott när kassas konkurs avslutas och var kassan ej i likvidation då dess egendom avträddes till konkurs, skall kassan träda i likvidation. Vad i 81 och 81 §§ sägs om likvidationsbeslut skall därvid i stället avse beslutet om egendomsavträde.

Revisorerna har rätt att närvara vid föreningsstämmorna. De är skyldiga att närvara vid en stämma, om det med hänsyn till ärendena kan anses påkallat.

Fusion

Redovisning

88 §

Mellan erkända arbetslöshetskassor får avtal träffas om att den ena

För varje räkenskapsår skall styrelsen avge årsredovisning. Denna

Nuvarande lydelse

kassan (överlåtande kassan) skall uppgå i den andra kassan (övertagande kassan) på så sätt att dels medlemmarna i den överlåtande kassan enligt avtalets närmare bestämmelser blir medlemmar i den övertagande kassan, dels den överlåtande kassan utan likvidation upplöses samt alla dess tillgångar och skulder övertages av den övertagande kassan (fusion). Fusionsavtal får ej verkställas förrän det godkänts av arbetsmarknadsstyrelsen. Sedan avtalet godkänts, skall det registreras. Fusionen anses genomförd, när registrering skett.

Föreslagen lydelse

består av resultaträkning, balansräkning och förvaltningsberättelse.

Resultaträkningen och balansräkningen skall upprättas i enlighet med bestämmelserna i bokföringslagen (1976:125). Förvaltningsberättelsen skall upprättas med iakttagande av god redovisningssed.

89 §

Hos arbetsmarknadsstyrelsen skall föras register över erkända arbetslöshetskassor för inskrivning av de uppgifter, vilka enligt denna lag skall anmälas för registrering eller i övrigt tas in i registret.

Ansökan om erkänd arbetslöshetskassas registrering och anmälan för registrering skall inges eller i betalt brev med posten insändas till arbetsmarknadsstyrelsen. Ansökningss- och anmälningskriften med därvid fogade handlingar skall för varje kassa förvaras som bilagor till registret.

Årsredovisningen skall skrivas under av samtliga styrelseledamöter och av kassaföreståndaren. Har en avvikande mening beträffande årsredovisningen antecknats till styrelsens protokoll, skall den avvikande meningen fogas till redovisningen.

Årsredovisningshandlingarna för det förflutna räkenskapsåret skall avlämnas till revisorerna senast den 31 mars.

Senast en månad efter det att resultaträkningen och balansräkningen har blivit fastställda, skall avskrift av årsredovisning och revisionsberättelse hållas tillgängliga hos arbetslöshetskassan för alla som är intresserade.

90 §

Bestämmelserna i 100 § första – fjärde och sjätte styckena, 101 och 102 §§ samt 103 § 1 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall iakttagas att vad där sägs om länsstyrelsen i stället skall avse arbetsmarknadsstyrelsen. Vidare gäller att registrering skall vägras, förutom i fall som anges i 100 § tredje stycket nämnda lag, även när medgivande eller godkännande som krävs enligt denna lag ej lämnas.

Räkenskapsavslutning skall ske för kalenderår.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen får utfärda närmare föreskrifter om arbetslöshetskassas bokföring, årsbokslut och årsredovisning. Om det föreligger särskilda skäl, får det vid utfärdandet av sådana föreskrifter meddelas bestämmelser som avviker från bokföringslagen (1976:125).

Fusion

91 §

Vid registreringsanmälan som avser beslut om stadgeändring skall fogas två avskrifter av protokoll som förts i ärendet.

Vid registrering av erkänd arbetslöshetskassa förses det ena exemplaret av stadgarna med bevis om registreringen och återställs till kassan.

Registreras stadgeändring, förses det ena exemplaret av det protokoll som innehåller beslutet med bevis om registreringen och återställs till kassan.

Genom ett avtal om fusion kan en arbetslöshetskassa (den överlåtande kassan) gå upp i en annan arbetslöshetskassa (den övertagande kassan). En sådan fusion innebär att medlemmarna i den överlåtande kassan blir medlemmar i den övertagande kassan, att den överlåtande kassan upplöses samt att dess tillgångar och skulder övertas av den övertagande kassan. En fusion kan också verkställas så att en överlåtande kassa går upp i två eller flera övertagande kassor.

Genom ett avtal om fusion kan två eller flera arbetslöshetskassor (de överlåtande kassorna) förenas genom att bilda en ny arbetslöshetskassa (den övertagande kassan). En sådan fusion innebär att medlemmarna i de överlåtande kassorna blir medlemmar i den nya kassan, att de överlåtande kassorna upplöses samt att deras tillgångar och skulder övertas av den nya kassan.

Avtal om fusion skall för att bli giltigt godkännas av föreningsstämman i den överlåtande arbetslöshetskassan samt av arbetsmarknadsstyrelsen. Bestämmelserna i 78 § tillämpas i fråga om kassans beslut om godkännande av fusion.

92 §

Mot den som inhämtat kännedom om vad registret beträffande visst förhållande innehåller vid den tidpunkt varom är fråga, kan ändring i samma förhållande med laga verkan åberopas endast om han visat ha ägt vetskap om ändringen.

En arbetslöshetskassa upphör genom fusion.

Om en arbetslöshetskassa önskar upplösas genom fusionsavtal, men enighet om genomförande av fusionen eller om hur fusionen bör gå till inte kan uppnås vid överläggning med annan kassa, får arbetsmarknadsstyrelsen besluta om mellan vilka kassor fusionen skall ske och om hur fusionen skall gå till.

En arbetslöshetskassa skall upplösas genom fusion om kassans medlemsantal har nedgått under det minsta antal, som enligt denna lag eller kassans stadgar skall gälla för

kassan eller om annat särskilt skäl föreligger för att upplösa kassan genom fusion. Arbetsmarknadsstyrelsen beslutar om fusion som avses i detta stycke. Styrelsen beslutar också om mellan vilka kassor fusionen skall ske och om hur fusionen skall gå till.

Samtliga arbetslöshetskassor skall beredas tillfälle att yttra sig i sådant ärende som avses i andra eller tredje stycket innan arbetsmarknadsstyrelsen fattar beslut om fusionen.

95 §

Arbetsmarknadsstyrelsen kan meddela de erinringar i fråga om *erkänd* arbetslöshetskassas verksamhet som styrelsen finner påkallade.

Arbetsmarknadsstyrelsen skall förelägga *erkänd* arbetslöshetskassa att inom viss tid vidtaga de åtgärder som behövs för rättelse, om

Arbetsmarknadsstyrelsen kan meddela de erinringar i fråga om en arbetslöshetskassas verksamhet som styrelsen finner påkallade.

Arbetsmarknadsstyrelsen skall förelägga *en* arbetslöshetskassa att inom viss tid vidtaga de åtgärder som behövs för rättelse, om

1. avvikelse skett från denna lag eller de för kassan gällande stadgarna eller de författningar eller föreskrifter i övrigt som gäller för verksamheten.

2. stadgarna ej längre uppfyller de i 45 § angivna kraven.

2. stadgarna ej längre uppfyller de i 43 § angivna kraven.

3. kassans tillgångar ej är tillräckliga, eller

4. annan allvarlig anmärkning kan riktas mot kassans verksamhet.

Har föreläggande enligt andra stycket ej efterkommits inom bestämd tid och har det anmärkta förhållandet ej heller på annat sätt undanröjts, kan arbetsmarknadsstyrelsen förklara kassan för viss tid förlustig rätten till statsbidrag helt eller delvis. Om skäl därtill föreligger, kan arbetsmarknadsstyrelsen också hos rätten ansöka om att kassan skall förklaras skyldig att träda i likvidation. Har sådan ansökan skett, äger bestämmelserna i 72 § tredje stycket lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar motsvarande tillämpning.

Styrkes ej innan rätten avgör ärendet att meddelat föreläggande efterkommits, skall rätten förklara, att kassan skall träda i likvidation.

och förordna en eller flera likvidatorer.

96 §

Har erkänd arbetslöshetskassa trätt i likvidation, kan arbetsmarknadsstyrelsen förordna likvidator att tillsammans med övriga likvidatorer verkställa likvidationen. Kassans firma tecknas därvid av denne likvidator i förening med den eller dem som annars är berättigade att teckna firman.

Under kassas likvidation har arbetsmarknadsstyrelsen samma befogenheter beträffande likvidatorerna som i fråga om kassans styrelse.

Arbetsmarknadsstyrelsen kan förordna likvidationsrevisor att jämte övriga likvidationsrevisor granska likvidatorernas förvaltning och kassans räkenskaper under likvidationen.

Likvidator och likvidationsrevisor som förordnats enligt denna paragraf kan utlysa föreningsstämma. Sådan likvidator och likvidationsrevisor skall iakttaga de föreskrifter, som arbetsmarknadsstyrelsen meddelar. Arvode till likvidatorn och likvidationsrevisorn betalas av kassan med belopp som arbetsmarknadsstyrelsen bestämmer. Arbetsmarknadsstyrelsen kan när som helst återkalla uppdraget.

Har ett föreläggande enligt 95 § andra stycket inte efterkommit inom bestämd tid och har det anmärkta förhållandet inte heller på annat sätt undanröjts, kan arbetsmarknadsstyrelsen förklara arbetslöshetskassan för viss tid förlustig rätten till statsbidrag helt eller delvis.

96 a §¹⁰

Beslut av en erkänd arbetslöshetskassa i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av kassan, om det begärs av en försäkrad som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 96 b §.

Beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av kassan, om det begärs av en försäkrad som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 96 b §.

Vid omprövningen får beslutet inte ändras till den försäkrades nackdel.

Vad som sägs i 99–101 §§ om överklagande skall tillämpas på motsvarande sätt i fråga om begäran om omprövning.

¹⁰ Senaste lydelse 1984: 513.

97 §¹¹

Beslut av en *erkänd* arbetslöshetskassa får överklagas hos arbetsmarknadsstyrelsen *genom besvär*. Kassans beslut får dock inte överklagas innan kassan har omprövat sitt beslut enligt 96 a §. Överklagas ett beslut innan det har omprövats skall överklagandet anses som en begäran om omprövning enligt den paragrafen.

Beslut av en arbetslöshetskassa får överklagas hos arbetsmarknadsstyrelsen. Kassans beslut får dock inte överklagas innan kassan har omprövat sitt beslut enligt 96 a §. Överklagas ett beslut innan det har omprövats skall överklagandet anses som en begäran om omprövning enligt den paragrafen.

98 §¹²

Talan mot arbetsmarknadsstyrelsens beslut i ärende angående medlems rätt till ersättning eller medlemskap i *erkänd* arbetslöshetskassa enligt denna lag *föres genom besvär* hos försäkringsöverdomstolen, om *ej* annat följer av lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt.

Talan mot arbetsmarknadsstyrelsens beslut i ärende angående medlems rätt till ersättning eller medlemskap i *en* arbetslöshetskassa enligt denna lag *överklagas* hos försäkringsöverdomstolen, om *inte* annat följer av lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt.

Beslut som avses i första stycket och som *ej* innebär tillämpning av sistnämnda lag får av arbetsmarknadsstyrelsen underställas försäkringsöverdomstolens prövning, om det för enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning är av synnerlig vikt att saken prövas av domstolen eller annars särskilda skäl finns för sådan prövning.

Mot arbetsmarknadsstyrelsens beslut enligt denna lag i annat fall än som avses i första eller andra stycket *föres talan* hos regeringen *genom besvär*.

Arbetsmarknadsstyrelsens beslut enligt denna lag i annat fall än som avses i första eller andra stycket *överklagas* hos regeringen. *Arbetsmarknadsstyrelsens beslut om fusion* får överklagas *endast* av sådan arbetslöshetskassa som berörs av beslutet.

Utan hinder av vad som sägs i 41 § första stycket får styrelsen för en förening som vägrats registrering såsom arbetslöshetskassa överklaga arbetsmarknadsstyrelsens beslut i ärendet om registrering.

99 §¹³

Bestämmelserna i 23 – 25 §§ förvaltningslagen (1986:223) om hur beslut överklagas skall tillämpas också i fråga om beslut av erkända

Ett beslut överklagas skriftligt. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som han begär.

¹¹ Senaste lydelse 1948:513.

¹² Senaste lydelse 1982:1220.

¹³ Senaste lydelse 1986:1168.

Nuvarande lydelse

arbetslöshetskassor.

Ett beslut av arbetsmarknadsstyrelsen om att vägra registrering får överklagas inom två månader från beslutets dag.

Vad som sägs i denna paragraf om överklagande skall i tillämpliga delar gälla en begäran om omprövning enligt 96 a §.

En kassas eller arbetsmarknadsstyrelsens beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat har angetts i beslutet eller bestäms av den myndighet som skall pröva beslutet.

Föreslagen lydelse

Skrivelsen ges in till den instans som har meddelat beslutet. Den skall ha kommit in dit inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet eller, i fråga om beslut av arbetsmarknadsstyrelsen om att vägra registrering och om fusion, inom två månader från beslutets dag.

Tiden för överklagande av sådana beslut som gäller föreskrifter som avses i 8 kap. regeringsformen och som inte delges räknas från den dag då beslutet gavs till kända. Har beslutet getts till kända vid mer än ett tillfälle, räknas tiden från dagen för det sista föreskrivna tillkännagivandet.

100 §

Bestämmelserna i 106 – 109 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa.

Den instans som har meddelat det överklagade beslutet prövar om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, skall den avvisas, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Skrivelsen skall inte avvisas, om förseningen beror på att den instans som har fattat det överklagade beslutet har lämnat klaganden en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Skrivelsen skall inte heller avvisas, om den inom överklagandetiden har kommit in till den instans som skall pröva överklagandet. I ett sådant fall skall denna instans vidarebefordra skrivelsen till den instans som har meddelat beslutet och samtidigt lämna uppgift om vilken dag skrivelsen kom in till den högre instansen.

101 §

Driver arbetslöshetskassa utan att vara registrerad verksamhet som avses i denna lag, dömes den som på kassans vägnar deltar i åtgärd eller beslut som rör verksamheten till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om skrivelsen inte avvisas enligt 100 §, skall den instans som har meddelat beslutet överlämna skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den instans som skall pröva överklagandet.

102 §

Till böter dömes

1. styrelseledamot, likvidator eller annan som i ansökan om eller anmälan för registrering eller i därvid följande handlingar eller i annan enligt denna lag till arbetsmarknadsstyrelsen ingiven handling eller vid lämnande av begärd upplysning till styrelsen uppsåtligen eller av grov värdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift.

2. styrelseledamot eller likvidator som uppsåtligen eller av grov värdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i handling som hålles tillgänglig för medlemmar eller röstberättigade eller framlägges på ombudsmöte.

3. revisor eller likvidationsrevisor som i revisionsberättelse eller annan handling, som framlägges på ombudsmöte eller på annat sätt hålles tillgänglig för medlemmar eller röstberättigade, uppsåtligen eller av grov värdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift om kassans angelägenheter eller uppsåtligen eller av grov värdslöshet underlåter att göra anmärkning beträffande förvaltningen, fastän anledning därtill föreligger.

4. revisor, revidationsrevisor eller revisors eller likvidationsrevisors medhjälpare som, oaktat han insett eller bort inse att skada kunnat följa därav, yppar något som kommit till hans kännedom vid verkställd granskning utan att det varit nödvändigt för att fullgöra hans uppdrag.

5. styrelseledamot, revisor, likvidator eller annan som ej iakttar eller fullgör vad som åligger honom enligt 52 § första stycket, 58 § såvitt därigenom hänvisas till 37 § lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar, 60 § såvitt därigenom hänvisas till 38 § femte stycket nämnda lag, 62 § såvitt därigenom hänvisas till 50 § tredje stycket och 51 § första stycket samma lag, 63 § andra stycket, 64 § såvitt därigenom hänvisas

En arbetslöshetskassas eller arbetsmarknadsstyrelsens beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat har angetts i beslutet eller bestäms av den myndighet som skall pröva beslutet.

till 55 § tredje stycket samma lag, 69 § första eller tredje stycket, 70 § andra stycket första punkten, 77 § såvitt därigenom hänvisas till 79 § första eller andra stycket samma lag, 78 § första stycket såvitt därigenom hänvisas till 80 § tredje stycket, jämfört med 50 § tredje stycket samma lag, 79 § första stycket såvitt därigenom hänvisas till 81 § andra stycket första punkten samma lag, 80 § såvitt därigenom hänvisas till 89 § första stycket och 90 § första stycket samma lag, 93 § eller 95 §.

103 §

Är gärning som avses i 101 och 102 §§ belagd med straff i brottsbalken, dömes ej till ansvar enligt denna lag.

Det som har blivit infört i arbetsmarknadsstyrelsens register över arbetslöshetskassor skall anses ha kommit till tredje mans kännedom om det inte av omständigheterna framgår att han varken kände till eller borde känt till det som registrerats.

Särskilda bestämmelser

Straffbestämmelse

104 §

Bestämmelserna i 114 och 115 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på erkänd arbetslöshetskassa.

Driver förening eller annan institution utan att vara registrerad som arbetslöshetskassa verksamhet som avses i denna lag, döms den som på föreningens eller institutionens vägnar deltar i åtgärd eller beslut som rör verksamheten till böter eller fängelse i högst sex månader.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.
2. Äldre föreskrifter om minimiantalet medlemmar i en arbetslöshetskassa gäller fortfarande i fråga om en kassa som har registrerats före ikraftträdandet.
3. Äldre bestämmelser om omprövning av beslut och om överklagande av beslut gäller fortfarande beträffande beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
4. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till bestämmelse som ersatts genom bestämmelse i denna lag, skall i stället den nya bestämmelsen tillämpas.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1987:668) om införande av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1987:668) om införande av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar att 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Om det i lag eller annan författning hänvisas till föreskrifter som har ersatts genom bestämmelser i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller i denna lag, tillämpas i stället de nya bestämmelserna.

De hänvisningar till lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar som finns i lagen (1972:262) om understödsföreningar och i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring skall dock fortsätta att gälla.

De hänvisningar till lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar som finns i lagen (1972:262) om understödsföreningar skall dock fortsätta att gälla.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lagrådet

Prop. 1990/91:160

Bilaga 3

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1991-03-13

Närvarande: f. d. regeringsrådet Bengt O. Hamdahl, regeringsrådet Bertil Werner, justitierådet Ulf Gad.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 7 mars 1991 har regeringen på hemställan av statsrådet Sahlin beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring, m. m.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Manne Pavón.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Propositionen	3
Propositionens huvudsakliga innehåll	3
Propositionens lagförslag	4
Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 21 mars 1991 ...	37
1 Inledning	37
2 Allmän motivering	38
2.1 Allmänna utgångspunkter	38
2.1.1 Historik	38
2.1.2 Nuvarande ordning	39
2.2 Nya föreningsrättsliga bestämmelser	40
2.3 Arbetslöshetskassans beteckning	41
2.4 Bildandet av en arbetslöshetskassa	42
2.5 Arbetslöshetskassans eget fria kapital	42
2.6 Arbetslöshetskassans ledning	43
2.7 Beslut om medlemsavgift	44
2.8 Föreningsstämma	44
2.9 Revision och redovisning	45
2.10 Fusion, konkurs och likvidation m. m.	46
2.11 Överklagande av arbetslöshetskassas och AMS beslut	48
2.12 Upphävande av vissa föreningsrättsliga bestämmelser	49
2.13 Upphävande av vissa bestämmelser rörande ersättning m. m. .	50
3 Upprättade lagförslag	51
4 Specialmotivering	51
5 Hemställan	73
6 Beslut	73
<i>Bilaga 1</i> Sammanfattning av betänkandet (Ds 1990:66) Översyn av de föreningsrättsliga bestämmelserna i lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring	74
<i>Bilaga 2</i> Lagrådsremissens lagförslag	75
<i>Bilaga 3</i> Utdrag ur lagrådets protokoll den 13 mars 1991	107